

מדינת ישראל

משרד הממשלה

משרד

92

540

לפי, מ.מ.

אשרי פתח מ/ו

שם: לשכת השר מיכה חריש - אזורי פית

מזהה פיו: 20628 / 15 - גל

מזהה לוגי: 48.1/17 - 41

כתובת: 02-113-10-01-09

מס פריט: 79759

07/05/2013

מחלקה

92

מס' חק מקורי

53/15

מועצה מקומית כפר כנא

טלפון ופקס 06-517741

טל: 06-516181

مجلس كفر كنا المحلي

تلفون وفاكس 017741-6

ت: 016181-6

לשכת השר

משרד התעשייה ומסחר

נתקבל

תאריך: 16/11/1992

22-11-1992

לכבוד

הרב אריה דרעי
שר הפנים
ירושלים

שלום רב,

הנרון :- פיתוח אזור תעשייה משותף (צמ"ב) (ציפורית - משהר - כפר כנא).

אנו מציגים לכבודך בזה רעיון פיתוח איזור תעשייה משותף בין היישובים משהר, כפר כנא ונצרת עלית. היום אזור התעשייה הוא מובלעת בין היישובים הערביים כפר כנא ומשהר שסופח לנצרת בלי כל התחשבות לצרכיהם של הכפרים הללו.

כבוד השר,

פיתוח אזור תעשייה משותף יביא לתנופה לפיתוח האזור ויעמיק את ההבנה והדו - קיום בין חלקי אוכלוסיית המדינה, זאת בנוסף לעידוד יזמים ערבים והגברת ההכנסות העצמיות של הרשויות.

כולנו תקווה שכבודך יתערב בעניין לקידום הנושא למען יישובינו ותדמיתה של המדינה בהתייחסותה לכל תושביה.

בכבוד רב

ואסל טאהא

מجلس كفر كنا المحلي
מועצה מקומית כפר כנא

תפוצה:

- (1) מיכה חריש - שר המסחר והתעשייה.
- (2) עמירם קלעגי - מנכ"ל משרד הפנים.
- (3) שמעון שבס - מנכ"ל משרד ראש הממשלה.
- (4) מנחם אריאב - ראש עיריית נצרת עלית.
- (5) חוסיין סלימאן - ראש מועצה מקומית - משהר.

מין
אוכלוסי פנים
ושוכנים
כפרים

המס' 150
א.מ.ר
מ.ר

שר התעשייה והמסחר

ירושלים, יט' חשוון, תשנ"ג
15 בנובמבר 1992

לכבוד
עו"ד אורון גיצלטר
רח' אבן גבירול 25
תל-אביב 64078

שלום רב,

הנדון: פיתוח מרחב תיכנון מקומי "שורקות" באזור בית חנן
מכתבך מיום 6.11.1992

נושא הקמת אזורי תעשייה נדון עתה במשרדי במסגרת הכנת תוכנית העבודה הכוללת, ועניין הקמת אזורי ייצור לייצוא חופשי, נדון עתה על ידי הועדה הבין משרדית המיוחדת לנושא.

במסגרות אלו תישקל פניית מרשיך ה"ה זהבה ואריה מלקינד.

ב ב ר כ ה,

מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר

רוטנשטרייך - גיצלטר, עורכי דין
ROTENSTREICH - GITZELTER, ADVOCATES

רחוב אבן גבירול 25, תל-אביב 64078, Tel-Aviv

טל. 297184

פקס: 972'3'297186

J. ROTENSTREICH - (1910 - 1988)

E. GITZELTER - (1921 - 1988)

A.S. GITZELTER

A. GITZELTER

O.M. GITZELTER

Advocates

י. רוטנשטרייך - (1910 - 1988)

א. גיצלטר - (1921 - 1988)

א.ש. גיצלטר

ע. גיצלטר

א.מ. גיצלטר

עורכי דין

תל-אביב, 6 בנובמבר 1992, TEL-AVIV.

תיק מס' _____ Our Ref.

לכבוד
שר האוצר
ת.ד. 883
ירושלים 91008

א.נ.,

לכבוד
שר התעשייה והמסחר
ת.ד. 299,
ירושלים 91002

א.נ.,

הנדון: - פיתוח מרחב תיכנון מקומי
"שורקות" באזור בית חנן

אנו מתכבדים לפנות אל כב' השרים בשם מרשי, ה"ה זהבה ואריה מלקינד, בהצעה להקים אזור תעשייה מודרני וחדשני, שימוקם באזור המרכז, ואשר יהיה בו כדי לשמש מנוף לעידוד הצמיחה וצמצום האבטלה.

בבעלות מרשי עתודת קרקע רחבת ידיים, המשתרעת על למעלה ממאתיים עשרים וארבעה דונם, באזור מרחב תכנון מקומי "שורקות" ובאזור שטח שיפוט המועצה המקומית בית חנן (מפת השטח מצ"ב). כידוע, שטח זה מהווה יעד מועדף ליוזמות לפיתוח תעשייה בכלל ותעשייה מתוחכמת בפרט. העדפה זו מקורה בקרבת השטח לריכוזי אוכלוסין המציעים כח עבודה מגוון, רמת פיתוח תשתיות גבוהה, קרבה למרכזי העסקים ולנמל אשדוד.

השטח משמש היום כשטח חקלאי, ובעידוד המועצה המקומית מנסים מרשי לשנות את יעוד השטח ולהכשירו כפארק תעשייתי, שימש כאבן פינה לפיתוח האזור כולו. הועדה המחוזית טרם החליטה על הפשרת הקרקע לתעשייה. הליך זה של הכשרת השטח והוצאת התכנית מן הכח אל הפועל ייארך, מטבע הדברים, זמן ממושך.

מרשי למדו לדעת כי בכוונת משרדי הממשלה הכלכליים ליזום מספר מהלכים שמטרתם האצת הצמיחה. במסגרת זו יושבת כיום ועדת מומחים הבוחנת אפשרות הקמתם של אזורי יצוא חופשיים בישראל, ולא למותר יהיה לבחון החלת משטר אזור יצוא חופשי על השטח האמור.

לא לנו לחוות דעה בדבר מאזן היתרונות והחסרונות שיצמחו למשק הישראלי מהקמת אזור יצוא חופשי, אך בקשנו להציג בפניכם רעיון חלופי לאיזור יצוא חופשי, ואשר מצא תמיכה ועידוד מקרב תעשיינים אשר הצגנו בפניהם את הרעיון. בקליפת אגוז, שורש הדרישה להקמת אזור יצוא חופשי נעוץ בבירוקרטיה הכרוכה באישורים השונים הנדרשים להקמת מפעלי תעשייה ובעלות היחסית הגבוהה מאד המוטלת על ידי הרשויות המקומיות על התעשייה, הן בצורת

רוטנשטרייך - גיצלטר, עורכי דין
ROTENSTREICH - GITZELTER, ADVOCATES

רחוב אבן גבירול 25, תל-אביב 64078, Tel-Aviv

טל. 297184

פקס: 972'3'297186

J. ROTENSTREICH - (1910 - 1988)

E. GITZELTER - (1921 - 1988)

A.S. GITZELTER

A. GITZELTER

O.M. GITZELTER

Advocates

תל-אביב, 6 בנובמבר 1992, TEL-AVIV.

תיק מס' _____ Our Ref.

י. רוטנשטרייך - (1910 - 1988)

א. גיצלטר - (1921 - 1988)

א.ש. גיצלטר

ע. גיצלטר

א.מ. גיצלטר

עורכי דין

- 2 -

ארנונה המסבסדת פעילות ישובית מקובלת והן בצורת דמי הקמה והתחברות לתשתיות. ניתן להכחות את עוקצן של בעיות אלה בדרך של הקמת אזור תעשייה עצמאי, שינוהל בידי מנהלת הפארק התעשייתי, שתכלול נציגי ממשלה ותעשיינים. מינהלה זו תופקד על ניהול עניני הפארק בצורת משק סגור, לרבות מתן אשורי תכנון ובניה, הקמת תשתיות, משא ומתן משותף לצורך קניית שרותים וכד'.

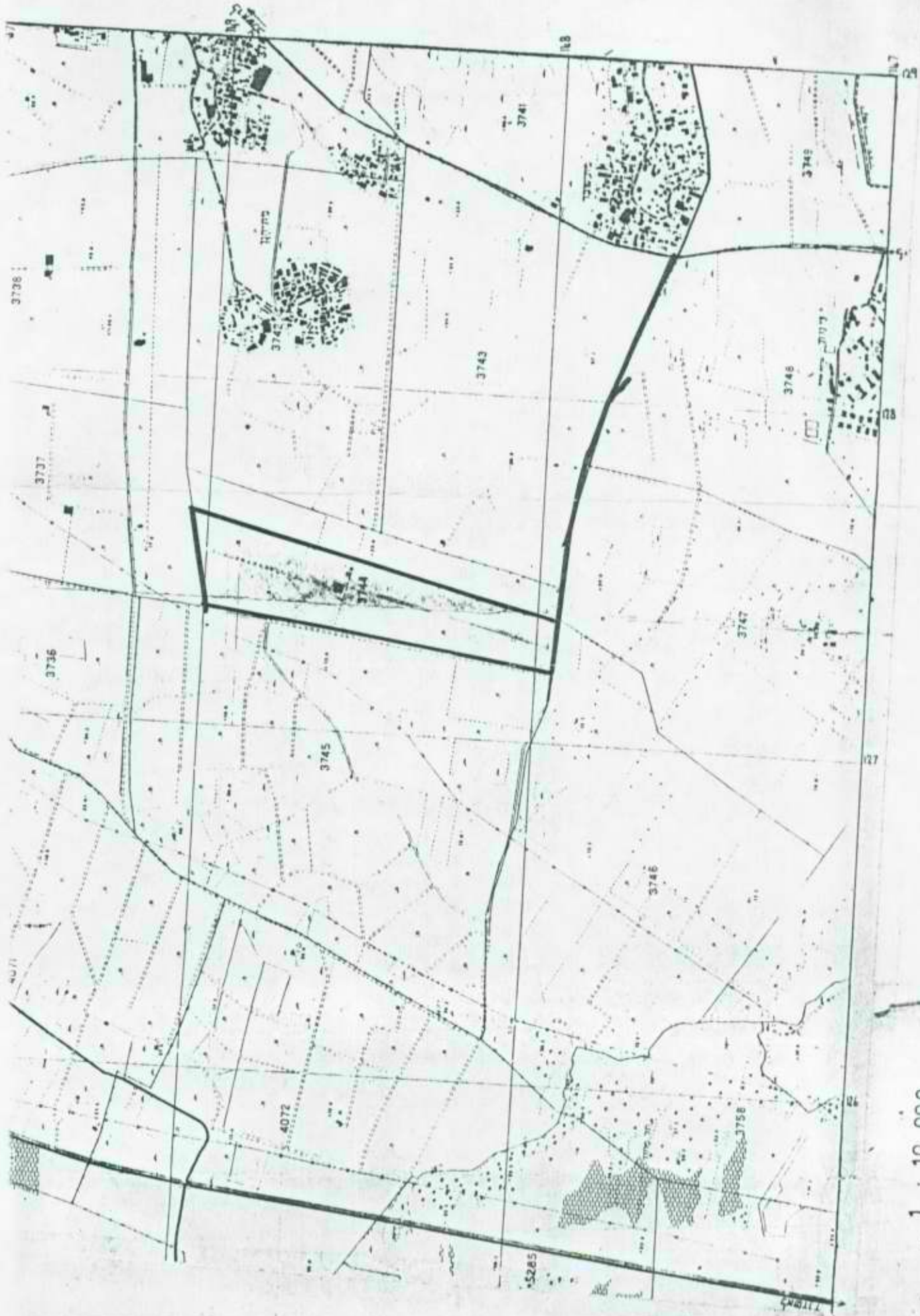
להערכתנו, בדרך של הקמת מנהלה עצמאית לפארקים תעשייתיים ניתן יהיה להשיג יתרונות רבים, מבלי להדרש לשאלות המורכבות מאד של יישום רעיון אזורי היצוא החופשי (המובטח במידה רבה, ממילא, בדרך של "יבוא לשם יצוא" ובפטורים הניתנים כיום למשקיעי חוץ).

כמובן המדובר ברעיון גולמי, המצריך עיון וליבון, אך להערכתנו במאמץ משותף של כל גורמי המשק, ניתן לממש רעיון זה בתוך פרק זמן יחסית קצר. מרשינו ואנו עומדים לרשותכם על מנת לקדם ענין זה בכל דרך וצורה.

בכבוד רב,
אורון גיצלטר, עו"ד

ע/4-1 מ57

תְּרֻסִים
הַסְּבִיבָה

1 : 10 000

פיקוד
היו
אורי סירא
4

לשכת השר
משרד התעשייה והמסחר

לשכת המנכ"ל 15-11-1992

שם	
הת	
ידיעה	
תיק	

ירושלים, יב' בחשון תשנ"ג
9 בנובמבר 1992

לכבוד
מר יגאל שחר
ראש המועצה המקומית בקעת שאן
ד.נ. בית שאן

א.נ.

הנדון : מבנה תעשייה - כפר לשיקום נגמלים מסמים - מלכישוע

פנייתך לשר בנושא הקמת מבנה לשיקום נגמלים מסמים כמלכישוע הועבר לטיפול.

משרד התעשייה והמסחר מפתח שטחי קרקע ותשתיות למעלי תעשייה באיזורי פיתוח במסגרת פעילותינו זאת וכאופן יוצא מהכלל סייע המשרד בתיכנון ופיתוח השטח להקמת המבנה שישמש לכפר לשיקום נגמלים מסמים - מלכישוע.

משרדנו אינו כונה או מממן בדרך כלשהיא הקמת מכנים תעשייה, למעט תמריצים הניתנים במסגרת החוק לעידוד השקעות הון, למבני תעשייה הזוכים להכרה של "מפעל מאושר" ע"י מרכז ההשקעות.

לצערינו, במסגרת סעיפי התקציב היעודים במשרדנו, אין באפשרותנו לסייע בידכם להשגת מטרה נעלה ומבורכת זאת.

עם זאת ברצוני להסב לתשומת לבך את האפשרות לפנות לאפוטרופוס הכללי בבקשה לקבלת סיוע למטרה זאת מקרו העזבונות שהושארו לטובת המדינה.

נשמח לעמוד לרשותך למתן הבהרות נוספות.

ב ב ר כ ה,
דודי סלטון
יועץ למנכ"ל

העתק : לשכת השר
המנהל הכללי

מינהל
המכללה

אזורית בקעת בית שאן
ת.ש.אן - טל. 06-539850
פקס: 06-539862

קבלה ללימודים
במסלול הלימודים
במסלול הלימודים

זיוני קמ"ב איכ"ל - דתתל אביב!
* להתיקלי עם איכ"ל בילוי חלשים
התקלי את קמ"ב

כ"ו בתשרי תשנ"ג
23 באוקטובר 1992

לשכת השר
מס' התעודת הזהות

02-11-1992

3291

לכבוד
ח"כ מיכה תרנוש
שר המינוח והתעשייה
ירושלים

א.נ.

שלום רב.

הנדון: מבנה תעשייה - כפר לשיקום נגמלים מסמים - מלכישוע

בהסתמך על פגישתנו ושיחתנו אתמול (22.10.92) הריני פונה ומבקש שתעשה להקמת מבנה תעשייה במלכישוע.

כפי שסיפרתי לך התיכננו כולו נעשה ע"י חברת מכבי תעשייה בראשית 1992. התשתיות כולל חשמל, מים, ביוב, דרכי גישה ומשמחום בוצעו ע"י משרד המסחר והתעשייה באמצעות מכבי תעשייה ניהול הפרויקט מטעם מבני תעשייה אדריכל דוד גורכובר. הכל מוכן להקמת המבנה עצמו. ממולץ על ידי חברת מכבי תעשייה לבצע באמצעות הקבלן אשרוס הפשור שנתית למבני תעשייה. קבלן זה נתן הצעה במחירו מבני תעשייה פחות 5% אותם הוא מעניק כתרומה לשיקום נגמלים מסמים במלכישוע.

כפי שסיפרתי לך בהקדם יותר משישים מטופלים יוש הכרת להעמיד לרשותם מקום עבודה להכשרי מקצועית זכו אפשרות ליצור במקום. (יש מי שמוכן להעלות להר קו יצור תרומה לשיקום נגמלים מסמים).

מלכישוע הנה ספן ת הדגל לכפרי שיקים והצלחתה אמורה יפרץ דרך חדשה לשיקום מי עכפלו בנגז הסמים. מקווה שתוכל לגרום להתחלת הקמת המבנה בימים הקרובים בגלל החורף המתקרב.

בברכה

יגאל שחר
ראש המוא"ז בקעת בית שאן

- העתק: ראש הממשלה יצחק רבין - הממונה על הרשות למילחמה בסמים
מר ש. שבס - מנכ"ל משרד רוה"מ
מר י. קומר - גשו ורוה"מ
מר בני ארד - מנכ"ל הרשות למילחמה בסמים

יש/נב/655

001 29 26 62 100

מסמך זה אינו מחליף את המסמך המקורי. המסמך המקורי הוא היחיד המכיל את כל המידע הנדרש.

משרד ראש הממשלה
ירושלים

המנהל הכללי

11

תשרי
המספר והמסחר

10-11-1992

מספר	
תאריך	
מחיר	
סוג	
מדינה	
מחיר	

יג' בחשון תשנ"ג
9 בנובמבר 1992
ס 1-638-2

לכבוד
מר נתי שרוני
מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר

שלום רב,

הנדון: אזור תעשייה מעלה אפריים

אזור תעשייה מעלה אפריים נכלל במסגרת האזורים בעדיפות לאומית גבוהה.

דווקא משום כך יש חשיבות רבה בעיני ראש הממשלה ובעיניי לא לעכב טיפול במפעלים במקום.

אין, לכן, סיבה מיוחדת שלא להמשיך ולסייע למפעלים במקום, אשר חלקם לפחות עברו כבר חלק מתהליכי האישור. דיון בבקשות רק בשנת 1993, עלול לרפות את ידיהם של חלק מן היזמים.

אודה לך איפוא, אם תמצא את הדרך הנאותה לקצר את הטיפול בנושא.

בברכה,
שמעון שבס

העתק: ראש הממשלה
שר התעשייה והמסחר

מ.ד.ג.

4 בנובמבר 1992
ח' חשוון תשנ"ג

05/0

LOCAL COUNCIL of HATZOR HAGLILIT

משרד החינוך והנוער
משרד החקלאות והגנת הטבע
משרד הבריאות
משרד העבודה והרווחה
משרד המבחן והמסחר

לשכת חשר
נתקבל

08-11-1992

לכבוד
מר שמעון שבס
מנכ"ל משרד ראש הממשלה

..נ.נ.מ.

הנדון: - שיחתנו על מעמד חצור

בשיחה שקיימנו לאחרונה הבטחת לי כי מעמדה של חצור הגלילית לא יפגע (כיום א+) בסיווג החדש של אזורי עדיפות לאומית.

אני רוצה להביע דאגה עמוקה משמועות המגיעות אלי כאילו תסווג חצור במעמד זהה למקומות חזקים ומרכזיים ממנה, כמו למשל מגדל העמק. יהיה זה אסון לחצור אם חלילה תסווג בעדיפות ב'.

דומני כי מיותר לציין את המצב הסוציו-אקונומי הירוד של חצור, רמת ההכנסה למפרנס היא מן הנמוכות בארץ, בעוד המשפחות גדולות, דבר היוצר רמת הכנסה לנפש המתקרבת במוצע לקו העוני אם לא מתחת לזה. האבטלה עומדת על 13% באופן רישמי, האבטלה היא כה ממושכת ומיאשת שיש מובטלים רבים שכלל לא נרשמים.

בנוסף חצור קופחה כישוב במשך שנים, כך שתשתיותיה, מוסדותיה, חזותה ותדמיתה במצב הזועק לשיפור.

בקצרה, אני מבקש כי תדאג אישית שחצור תסווג כאזור עדיפות לאומית א', זאת לגבי כל התחומים שאליהם מתייחס הסיווג.

בכבוד רב,

יוסי אלול
ראש המועצה

- העתק:-
- מר יצחק רבין - ראש הממשלה
 - מר אברהם שוחט - שר האוצר
 - מר מיכה חריש - שר התמ"ס
 - מר בנימין בן אליעזר - שר השיכון
 - פרופסור שמעון שטרית - שר הכלכלה

03/11/92

סימננו: 5002/506

אל: מר נ. שרונאי - מנכ"ל תמ"ס.

מאת: ד. נאמן - ש.י. בע"מ.

הנדון: תקציב פעולות (1993) - מעודכן

א. מצ"ק התקציב המתוקן לפעילות בשנת 1993.
לתשומת לבך הנקודות הבאות:

1. ההזמנות לחברות המפתחות (שתקבענה ל- 1993) על פי סעיף- "הזמנה"
למטה - הכל ע"ב מכתבכם בנדון מיום 27.10.92 בענין רזרבה פנימית,
(סעיף ב').

2. תקציב הרזרבה (סה"כ 16.0 מ/ש"ח) ישמש כתקציב נייד לפי הצורך
ע"ב הצרכים החזויים.
אינני רואה בשלב זה היכולת להגדיל סכום זה, ע"ח הזמנות.

נא אישורכם/הערותיכם למצ"ב.

ב. הזמנות עבודה על סך כולל של:

עבודות הנדסה ישירות -	145	(מ/ש"ח)
עבודות קדום תכנון -	12	(מ/ש"ח)
סה"כ:	157	(מ/ש"ח)

הפעלה מיידית ב- 1993 עם אישורן ע"י המוסמכים בתמ"ס וחתימה על ההזמנות.

נכבוד רב

ד. נאמן

העתק: י. לוי משנה למנכ"ל, תמ"ס.

2/..

- 2 -

רזרבה	הזמנה	תקציב	
(מ/ש"ח)	(מ/ש"ח)	(מ/ש"ח)	
-	2.0	2.0	תל - חי
0.5	1.0	1.5	ק. שמונה
1.0	2.5	3.5	צח"ר
0.5	0.5	1.0	קצדין
1.0	1.0	2.0	צפת
0.5	0.5	1.0	דלתון
-	2.5	2.5	תפן
0.5	2.0	2.5	מעלות
-	0.5	0.5	שלומי
0.5	1.5	2.0	נהריה
0.5	5.0	5.5	כרמיאל
1.0	4.0	5.0	תודיין
0.5	1.5	2.0	טבריה
0.5	2.0	2.5	גולני
0.5	0.5	1.0	כדורי
2.0	20.0	22.0	ציפורי
0.5	4.0	4.5	נצרת
0.5	3.5	4.0	מגדל-העמק
-	0.5	0.5	עפולה
1.0	3.0	4.0	אלון תבור
-	0.5	0.5	כפר תבור
-	3.5	3.5	יקנעם
-	0.5	0.5	בית-שאן

3/..

- 3 -

הזמנה	תקציב	רזרבה	
(מ/ש"ח)	(מ/ש"ח)	(מ/ש"ח)	
2.0	2.0	-	אור עקיבא
3.0	4.0	1.0	ברקן
12.0	14.0	2.0	ירושלים
4.0	5.0	1.0	בית שמש
1.5	1.5	-	קרית מלאכי
1.0	1.0	-	קרית גת - שכי
3.0	3.0	-	אשקלון
3.0	3.0	-	שדרות
3.0	3.0	-	נתיבות
2.0	2.0	-	אפקים
5.0	5.0	-	באר-שבע/עומר
4.5	4.5	-	רמת חובב/בקע
0.5	0.5	-	דימונה - תמ"ד
1.0	1.0	-	ערד
16.0	16.0	-	מישור דותם
0.5	0.5	-	מצפה רמון
0.5	0.5	-	ירוחם
4.0	5.4	0.5	איכת
<u>129</u>	<u>145</u>	<u>16</u>	

ריכוז:

(מ/ש"ח) 155.00

התקציב -

(מ/ש"ח) 129.00

הזמנות

(מ/ש"ח) 1.90

רפאל -

(מ/ש"ח) 1.25

מענקים מיוחדים (ל- 20,000 מ"ר) -

(מ/ש"ח) 5.00

תכנון שוטף, בקרה, מיהשוב -

(מ/ש"ח) 7.00

מגזר מיעוטים -

(מ/ש"ח) 7.00

מרכזי מסחר -

(מ/ש"ח) 22.15

סה"כ:

(מ/ש"ח) 22.15

(מ/ש"ח) 151.15

סה"כ:

(מ/ש"ח) 4.85

רזרבה מתוקצבת:

(מ/ש"ח) 155.00

סה"כ:

(מ/ש"ח) 11.15

רזרבה לא מתוקצבת -

קדום תכנון מתוקצב:

(מ/ש"ח) 9.00

אזורי פתוח -

(מ/ש"ח) 3.00

מרכז הארץ -

(מ/ש"ח) 12.00

סה"כ:

(מ/ש"ח) 12.00

(מ/ש"ח) 167.00

אשר
חבר הכנסת

הכנסת

לשכת חשר	
משרד התעשייה והמסחר	
נתקבל	
05-11-1992	
3730	מסל
	מ-ה
	היצע
	תיק

ה' בחשוון תשנ"ג
1 בנובמבר 1992
כנ-27א

מ"ג
א"פ
[Handwritten signature]

לכבוד
שר התעשייה והמסחר
מר מיכה חריש
לשכת שר התמ"ס
ירושלים

נכבדי,

הנדון: סיווג אזורי פיתוח לישובי יש"ע

קראתי בעתונות מיום ד' ה-28 באוקטובר כי ועדת המנכ"לים לסיווג אזורי וערי פיתוח בראשותו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה, מר שמעון שבס, החליטה להוציא את רוב ישובי יהודה ושומרון מרשימת אזורי פיתוח.

אינני מערער על זכותה של ממשלה לקבוע לעצמה "איזורי עדיפות לאומית א'" ו"אזורי עדיפות ב'". יחד עם זאת עליך לזכור כי בישובי יש"ע ישנם אלפי יהודים ומשמעות החלטת ועדת המנכ"לים היא: פגיעה אישית בכל משפחה, בכל בית אב ביש"ע בתחומי החינוך, הבריאות, הרווחה הפרנסה והקיום.

יכולה הממשלה להורות באמצעות משרד התעשייה והמסחר שמרכז ההשקעות יפנה מפעלים מאזור מסויים לאזור אחר. לשם כך אין צורך בשינוי הסיווג.

לעומת זאת, שינוי הסיווג בישובי יש"ע, פוגע בכיסו של כל תושב, בהכנסתו הפנויה וביכולתו לעמוד בהחזר תשלומי המשכנתא החודשיים.

- 2 -

ההטבות והמענקים, ההנחות בתשלומי מס הכנסה, האפשרות להנות ממפעל הזנה, יום חינוך ארוך, טיפול בקשישים ובעולים החדשים נגזלים מתושבי יש"ע באחת ויאלצו אותם בעתיד להוריד את רמת חייהם שאיננה גבוהה בשום פנים ואופן.

אלפי המשפחות רכשו דירות ביש"ע ממשרד השיכון בידיעה שהם יהנו מההטבות הנזכרות לעיל.

סיווג הישובים ביש"ע בא כדי לנסות ולהשוות את התנאים לאותן משפחות שעברו מן השכונות לישובי יש"ע ולאפשר להם רמת חיים סבירה.

ביטול סיווג ערי פיתוח ביש"ע והשוואתנו לכפר-סבא, רעננה ופתח-תקוה הינו דבר לא צודק, לא אנושי, ויש בו נימה פוליטית צורבת, נקמנות וקנטרנות בתושבים.

כתוצאה מהחלטה אומללה זו, יאלץ זוג צעיר לשלם תוספת ניכרת של מאות שקלים עבור המעון, עבור גן החובה, בה בשעה שרמת הכנסתו תרד בשל ביטול ההנחות בתשלום מס הכנסה, פרוש הדבר שילדיו נידונים לחינוך פחות טוב, לשרותי רווחה פחות טובים ולפגיעה ממשית ברמת החיים.

בנוסף לכך, האירגונים היהודיים אינם פועלים מעבר לקו הירוק, וכל מה שמושקע ע"י פרויקט שיקום שכונות וקהילות מאמצות מחו"ל בנושא חינוך תרבות ורווחה, איננו מתבצע ביש"ע.

חבר הכנסת

הכנסת

- 3 -

גם היעדר חוק ישראלי ביש"ע מכביד על חיי התושבים וגורם לא פעם לאפליה ממשית בתושבים ובילדיהם.

אני בטוח שלא זאת כוונת הממשלה כפי שגם נוסח בקווי היסוד שלה.

לפיכך אני פונה אליך בטרם תתקבל החלטת הממשלה, ובטרם העברתה לכנסת, לשקול מחדש את החלטת ועדת המנכ"לים לסיווג אזורי וערי פיתוח.

ניתן לעשות אבחנה בין זכויות הפרט לבין מדיניות ממשלה וסדר עדיפות לאומי לבנות ולפתח בניה למגורים ולתעשייה, אבל בישובים הקיימים אין לפגוע.

אינני סבור שבזמן התהליך המדיני מן התבונה היא להפגין דרך של דיכוי האוכלוסיה ויצירת לחץ חברתי מיותר על התושבים.

אני פוטר עצמי מלהסביר את ההשלכות הקשות שתהיינה לקבלת החלטה זו.

אודה לך על תשובתך.

ב ב ר כ ה

ח"כ רון נחמן
ראש מועצת אריאל

כ"א
א"ת
23/8

שר התעשייה והמסחר

ירושלים, ב' חשון, תשנ"ג
29 באוקטובר 1992

לכבוד
מר אורי אגמי
מזכיר ההסתדרות במרחב חיפה
רח' החלוץ 45
חיפה 31052

שלום רב,

הנדון: דלית אל כרמל - עוספיה אזור פיתוח ב'
מכתב מיום 15.10.1992

לקחתי לתשומת לבי את פנייתך שבנדון. כפי שידוע בוודאי, נתון נושא סיווג אזורי פיתוח בארץ לבחינתה של ועדת מנכ"לים, בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה, אשר טרם סיימה את עבודתה.

עם זאת, בהחלט אנסה לסייע ליצירת תעסוקה בכפרים הדרוזים במסגרת הכלים העומדים לרשותי.

בברכה,

מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר

העתק:

מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר - מר נתי שרוני.

3/1/92

אורי אגמי

מזכיר ההסתדרות במרחב חיפה

יח' בתשרי תשנ"ג
15 באוקטובר 1992

ל שבת הדיבור	
במשדרי התעשייה והמסחר	
נתקבל	
25-10-1992	
3282	מסל
שר האוצר	ח"כ א. שוחט
שר התעשייה והמסחר	ח"כ מ. חריש
תיק	ירושלים

לכבוד

ח"כ א. שוחט - שר האוצר
ח"כ מ. חריש - שר התעשייה והמסחר

ירידי,

הנדון: דלית אל כרמל - עוספיה אזור פתוח ב'

שני כפרים דרוזים אלו במעלה הר-הכרמל הנם חלק ממרחב חיפה.

מרבית הצעירים והמבוגרים עובדים במפעלי תעשייה של אזור חיפה - וזה פתרון התעסוקה היחידה שלהם.

על דעת ראשי הרשויות המקומיות ועל דעת ראשי ההסתדרות בישובים אלו אני פונה אליכם לעשות סדורים מיוחדים ליצירת תעסוקה בישובים אלו, ואולי לשקול עתן עדיפות מיוחדת למשקיעים שיבנו מפעלים בכפרים אלו.

בתודה,

על תשובת לבכם,
אורי אגמי

מזכיר ההסתדרות במרחב חיפה

העתק:-

- הח' ק. מנסור - ר.מ.מ.מ עוספיה
- הח' פ. חלבי - ר.מ.מ.מ דלית אל כרמל
- הח' ס. חלבי - מ.מ.מ דלית אל כרמל
- הח' מ. עזאם - מ.מ.מ עוספיה

6/442

שר התעשייה והמסחר

ירושלים, א' חשון, תשנ"ג
28 באוקטובר 1992

לכבוד
מר שמעון שבס
מנכ"ל משרד ראש הממשלה
משרד ראש הממשלה
הקריה
ירושלים

שלום רב,

הנדון: קידום פרויקטים לתעשייה - שיפור תהליכים להקצאת קרקע
מכתבך מיום 13.10.1992

הנני מודע לבעייתיות אותה העלית במכתב, הנוגעת בתהליכי הקצאת הקרקעות, ואני שותף לדעתך בדבר הצורך והאפשרות לקדום וייעלות במהירות המירבית.

אנו מנהלים זה זמן מגעים בנושא עם מינהל מקרקעי ישראל ומקווים להגיע בקרוב לסיכום באשר לכך עם מנהל המינהל, מר מיכאל ורדי.

ב ב ר כ ה,

מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר

מזכר

(להתכתבות פנימית במשרד הממשלה)

אל:

התאריך

מאת:

תיק מס'

הנושא:

סימולין:

משרד הממשלה
משרד הממשלה
משרד הממשלה
משרד הממשלה
משרד הממשלה
משרד הממשלה
משרד הממשלה
משרד הממשלה
משרד הממשלה
משרד הממשלה

המנהל הכללי

ט"ז בתשרי תשנ"ג
13 באוקטובר 1992
סימוכין 1-511-2

3268

לכבוד
מר בנימין בן-אליעזר
שר הבינוי והשיכון

שלום רב,

הנדון: קידום פרויקטים לתעשייה - שיפור תהליכים להקצאת קרקעות

במסגרת לימוד תהליכי הקמת מפעלים, ע"י אגף מעקב במשרדי, נראה כי ישנם מספר תחומים בהם ניתן ליעל תהליכי הקצאת קרקעות למפעלי תעשייה.

אודה לך על בדיקת אפשרות קיצור הליכים תוך מתן דעת גם לסוגיות הבאות:

א. לקבוע פרק זמן מירבי של שבוע ימים לאשור הפשרות קרקע לתעשייה, וחתימת מינהל מקרקעי ישראל על התוכניות.

ב. להורות על כינוסה של הוועדה לפטור ממכרזים לפחות אחת לשבוע.

ג. לבטל הצורך באישור הוועדה לפטור ממכרזים על הקצאות קרקע לגבי מפעלים אשר הומלצו בחיוב ע"י משרד התעשייה והמסחר.

ד. לקבוע פרק זמן מירבי מתואם בין משרד התעשייה והמסחר לבין מינהל מקרקעי ישראל לגבי חובת תחילת ההשקעה והבנייה (כיום - אין תיאום כזה, עובדה הגורמת ל"שעבוד" קרקעות בידי יזמים ולצמצום מידת גמישות המינהל בהקצאת קרקעות). קביעה כזו נדרשת גם לגבי הקצאות קרקע לתיירות.

בברכה,
שמעון שבס

העתק: שר התעשייה והמסחר
שר התיירות
ראש אגף מעקב

שר התעשייה והמסחר

2

ירושלים, ל' תשרי, תשנ"ג
27 באוקטובר 1992

לכבוד
הועד המשותף של עובדים ופועלים במיכלי כרמל חיפה
רח' יציאת אירופה 17/13
קרית שפרינצק
חיפה 35826

שלום רב,

הנדון: העברת מפעלים לאזורים הנקראים "אזורי פיתוח"
: העברת מפעל מיכלי כרמל חיפה
מכתבכם מיום 21.9.1992

קראתי בעיון מכתבכם שננדון ולקחתי לתשומת לבי דבריכם בנוגע להעברת מפעלים.

ברצוני להדגיש בפניכם, כי משרד התעשייה והמסחר אינו מעודד העברת מפעלים לאזור פיתוח בסיווג שונה, ואישורי מרכז השקעות אינם ניתנים לצורך העברה בלבד אלא להקמה או הרחבת מפעלים.

כמו כן, עושה משרדי ככל יכולתו, במסגרת הכלים העומדים לרשותו, לפתרון בעיית התעסוקה בחיפה - כמו בשאר היישובים בישראל.

ב כ ר כ ה,

מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר

20/10/92
צביה ביבי

מערכת ניהול פניות
עדכון והוספת פניות

משרד המסחר והתעשייה
יחידת מחשב

משימה/בקשה : 1 משימה
שם אחראי : צביה ביבי
פונה חדש(כ/ל) : ל שם פונה: שמש שמואל
יחידה :

נושא הפניה :
סוג פניה(מ/ט/א) : מכתב
תאור הפניה : * פונה חדש.

העברת מפעלים לאזורים הנקראים "אזורי פיתוח" העברת מפעל
מיכלי כרמל מחיפה.

הזנת מטפל-----
מטפל חדש(כ/ל) : ל שם מטפל : מר חריש
יחידה :

תאריך לגמר טיפול: 29/10/92 מצב טיפול: לא בטיפול תאריך דווח:

סוג טיפול :
תאור הטיפול:

הצג-Find טיימ-Enter נטוש-F8

נקה-PF4 חדש-Ins בטל-Rem

האברה בלם איס בלם

מקילי פנימי ההגה

21992

הועד המשותף במפעל
מיכלי כרמל (עובדים ופועלים)

לכבוד
מיכה חריש
שר המסחר והתעשייה
ירושלים

א.ב.

הנדון: העברת מפעלים לאזורים הנקראים "אזורי פתוח" העברת מפעל מיכלי כרמל מחיפה.

הננו פונים אליך בבקשת התערבות למען מניעת המקרה בנדון. מפעל מיכלי כרמל הוקם בשנת 1967 ע"י "כור" תעשיות באיזור טירת הכרמל, כדי לפתור בעית האבטלה של אז וגם היום.

המפעל עבר עליות וירידות כמו כל מפעל צעיר, אך תמיד עמד על הרגליים. היו זמנים שהמפעל העסיק כ- 400 עובדים בתפוקה של ב 1200 טון ייצור ק. גלי, והיו זמנים שבהם חולקו רווחים לעובדים. כיום המפעל מעסיק כ 110 עובדים קבועים ובתוספת של 20-30 עובדים זמניים מגיעים לתפוקה של למעלה מ- 3000 טון ייצור ק. גלי בחודש.

במשך התקופה עבר המפעל גלגולים ע"י הכנסת שותפים עם "כור", ובשנת 1989, עת נכנס רוברט קראפט בשותפות עם "כור" - דרש השותף החדש רארגון (דוגמת מפעליו בארה"ב) ובצע אותו ע"י פטורין של כ- 60 איש שבחלקם יצאו לפנסיה מוקדמת. העובדים הנותרים ויתרו על כל מיני הטבות כולל הקפאת שכר, וחלק מהתנאים הסוציאליים - וקוו כי על ידי תכנית ההבראה ישררו יחסי עבודה טובים במפעל. אולם, בחודש יוני 1992, מכרה "כור" את חלקה בחברה ויצאה מהמשחק, ו"מפעלי נייר חדרה" שעשו יד אחת עם רוברט קראפט, רכשו כ 25% ממניות החברה של "כרמל מערכות מיכלים" (אשר מפעל מיכלי כרמל מהווה את עמוד התווך בתוכה) ודורשים שינויים מרחיקי לכת.

"מפעלי נייר חדרה" מינתה מנכ"ל חדש בשם יורם שטרית וכמקובל נקבעה פגישה עם כל העובדים לשם היכרות - צפינו לבשורות טובות, להרחבה וכו' אך התאכזבנו וקרה ההפך מזה. באסיפת העובדים הראשונה שהתקיימה ביום 1.9.92 הודיע י. שטרית חד וחלק:

"אני עומד להשמיע בפניכם דברים קשים ובלתי נעימים, ואלה שלושת העקרונות שנקבעו לניהול חבי כרמל מערכות שיופעלו במיכלי כרמל".

1 "החלפת 58 עובדים ותיקים ב 45 עובדים חדשים בשכר נמוך ובתנאי עבודה שונים".

2 "ביטול הסכמי עבודה של "כור" והחלפתם בהסכם עבודה אחיד שיתאים לדרישותינו ויכלול בטול פרימיות קיימות, בטול קרן ההשתלמות, צמצום ימי מחלה בתשלום, בטול כל מיני הטבות סוציאליות קיימות וכו'..."

3 "העובדים שישארו לעבוד במפעל מיכלי כרמל יקוצץ בשכרם ותנאי עבודתם - ישתנו בהתאם"

טוען, שבמצב של היום המפעל לא מפסיד, אך הרווח אינו מספיק לבעלי המניות שרכשו את המפעל - למרות שבעלי המפעל החדשים בדקו את כל הניירת והמאזנים וידעו מה יש ומה אין. תוך כדי הנאום באסיפת העובדים העמיד לנו אולטימטום, שאת תוך 30 יום לא נקבל את תנאיו, הוא יעביר את המפעל לאזור ברקן, או לאזור קרוב שנקרא אזור פתוח א' - שבו יכול לקבל מענקים ממשלתיים ומקומיים.

אנחנו הגשנו לו תכנית משלנו בפגישה שהתקיימה לאחר מכן, והתנגדנו לפיטורין.מ.פ. חיפה עומדת לצדנו ודוחה את תביעותיו שבחלקם הם בניגוד לחוק, אך מעשית אין תזווה והוא עומד על שלו.

אדוני הנכבד! בשנים האחרונות הולכת ונוצרת נורמה בארץ שבעלי מפעלים מנצלים את המדינה בתמיכה ובעידוד השלטון המרכזי והמקומי. אנו מתכוונים לבעלי מפעלים המעבירים את מפעליהם ממיקומם הנוכחי למרחק של עשרות ק"מ למקומות הנקרים אזור פתוח א' ומקבלים מענקים המוענקים להקמת מפעלים באזורי פתוח עידוד ותמיכה של המדינה במענק של 38% מההשקעה, בפטור של מסים למשך 10 שנים, וגם הרשויות המקומיות אינן טומנות ידן בצלחת ותומכות בשכ"ד ופטור מתשלום ארנונה לתקופה של שנים.

לדעתנו, הרעיון לעידוד הקמת מפעלים באזורי פתוח הוא מבורך אם היה מדובר בהקמת מפעלים חדשים שלא היו קיימים בכלל, אבל המצב האבסורדי הקיים הוא בעוכרינו, העברת מפעלים לאזורים שונים (לא מטעמים ציוניים), כדי לקלוט כביכול עובדים חדשים ובתנאי עבודה שמכתיבים שהם תנאים מחפירים, ובו בזמן להפקיר את העובדים הוותיקים שהקימו את המפעלים לאורך שנים בטוב או ברע, צברו וותק וזכויות וציפו לימים טובים שבהם יגיעו ויזכו להנות מפרי עמלם ויצאו לגימלא - ואז מסתבר, כי בעלי ההון שכחו את הימים הטובים מפקירים והופכים את ותיקי העובדים למובטלים כאשר הם בגיל מבוגר ואף מפעל לא ליקלוט אותם, דבר זה כשלעצמו משפיל, מדכא גורם להתאבדויות לערעור מבנה המשפחה, כי מדובר בעובדים העובדים בין 15 - 26 שנים.

ידוע לכם, המצב בארץ, אף מקום עבודה לא קולט עובד מעל גיל 40, כי הוא נחשב למבוגר, ואז יוצא שהמפעל הקיים מועבר לאיזור שבו קולט 50 - 40 עובדים מקומיים ובמקביל מפקיר את 50 - 40 העובדים הוותיקים "כי הכושי עשה את שלו הכושי יכול ללכת".

אדוני, אנו מבקשים את התערבותך בנדון אנו מבקשים לשים קץ למצב אבסורדי זה להפסיק לא לעודד ולא לתמוך בהעברת מפעלים מאזור א' לאזור ב'. כי אין תועלת בהעברתם ובהעברתם יש רק כוונה לעשיית רווחים לתועלת בעלי המפעל ולחליבת המדינה, העברות מסוג זה רק מעשירים את בעלי המפעלים ע"י קבלת מענקים והקלות מסים שונות ללא תועלת בצדם - אנו רואים בקליטת 50 - 40 עובדים ופליטת 50 - 40 עובדים רק עוול משווע, כי המדינה תמשיך לשלם את דמי האבטלה אם זה באזור א' או באזור ב'.

הננו פונים אליך בבקשת התערבות, שתשים קץ לכל הפעילויות שאין בהם לדעתנו כל תועלת לעובדים ולמדינה כי אינם באים להקל ולפתור בעיות אבטלה כי אם להפך, הגברת האבטלה בחיפה.

אנו מצפים לתגובתך, באשר היא, כדי לכוון את צעדינו בעתיד. כי אנו נלחם ונעמוד על זכויותינו בנדון עד טיפת דמינו האחרונה.

בברכת שנה טובה,

הועד המשותף של עובדים ופועלים
במיכלי כרמל חיפה.

שמש שמואל
נ.ב. כתובת לתשובות רח' יציאת אירופה 17/13
קרית שפרינצק חיפה 35826
טלפון 04-537208

מפעל מיכלי כרמל

ת.ד. 860 חיפה 31008, טל. 04-538261
פקס. 04-538267, טלקס 46837

השואב

לפני

בנסת ישראל

לשכת שר המסחר והתעשייה

איש' : מ"מ מיכה חמוס

ישראל

PAID 381
NCS 101N

מדינת ישראל
משרד הבינוי והשיכון

לשכת סגן שר הבינוי והשיכון רן כהן

ז' בתשרי תשנ"ג
4 באוקטובר 1992

שס-094

לכבוד
מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר
ר"ח אגרון 30
ירושלים

שלום רב,

רצ"ב מכתבו של הוועד המשותף במפעל "מיכלי כרמל" המדובר בעד עצמו.
הנני מצטרף בכל-לב לטיעוני הוועד של "מיכלי כרמל" ומתנגד לסיוע
להעברת המפעל ממקום למקום!
יש בכך, גם עוול וגם בזבוז כספי המדינה לתקצב תקציבים שאינם מוסיפים
אף לא מקום עבודה אחד ולעומת זאת גורמים לקיפוח העובדים הנוכחיים
ולהגברת האבטלה.

שנה טובה ואמר חתימה טובה.

אני - בלעוף בנין!

בכבוד רב,

ח"כ רן כהן
סגן שר הבינוי והשיכון

עתידי
לכבוד
אני
העניתי
אני

21.9.92

הועד המשותף במפעל
מיכלי כרמל (עובדים ופועלים)

31008 ת"פ 300

04-538261

04-538267

מכתב רשום

לכבוד
רון כהן
סגן שר השכונ
ירושלים

א.נ.

הנדון: העברת מפעלים לאזורים הנקראים "אזורי פתוח" העברת מפעל מיכלי כרמל מחיפה.

הננו פונים אליך בבקשת התערבות למען מניעת המקרה בנדון. מפעל מיכלי כרמל הוקם בשנת 1967 ע"י "כור" תעשיות באיזור טירת הכרמל, כדי לפתור בעית האבטלה של אז וגם היום.

המפעל עבר עליות וירידות כמו כל מפעל צעיר, אך תמיד עמד על הרגליים. היו זמנים שהמפעל העסיק כ- 400 עובדים בתפוקה של כ- 1200 טון ייצור ק. גלי, והיו זמנים שבהם חולקו רווחים לעובדים. כיום המפעל מעסיק כ- 110 עובדים קבועים ובתוספת של 20-30 עובדים זמניים מגיעים לתפוקה של למעלה מ- 3000 טון ייצור ק. גלי בחודש.

במשך התקופה עבר המפעל גלגולים ע"י הכנסת שותפים עם "כור", ובשנת 1989, עת נכנס רוברט קראפט בשותפות עם "כור" - דרש השותף החדש ראונון (דוגמת מפעליו בארה"ב) ובצע אותו ע"י פטורין של כ- 60 איש שבחלקם יצאו לפנסיה מוקדמת. העובדים הנותרים ויתרו על כל מיני הטבות כולל הקפאת שכר, וחלק מהתנאים הסוציאליים - וקוו כי על ידי תכנית ההבראה ישררו יחסי עבודה טובים במפעל. אולם, בחודש יוני 1992, מכרה "כור" את חלקה בחברה ויצאה מהמשחק, ו"מפעלי נייר חדרה" שעשו יד אחת עם רוברט קראפט, רכשו כ- 25% ממניות החברה של "כרמל מערכות מיכלים" (אשר מפעל מיכלי כרמל מהווה את עמוד התווך בתוכה) דורשים שינויים מרחיקי לכת.

"מפעלי נייר חדרה" מינתה מנכ"ל חדש בשם יורם שטרית וכמקובל נקבעה פגישה עם כל העובדים לשם היכרות - צפינו לבשורות טובות, לחיזתבה וכו' אך התאכזבנו וקרה ההפך מזה. באסיפת העובדים הראשונה שהתקיימה ביום 1.9.92 הודיע י. שטרית חד וחלק:

"אני עומד להשמיע בפניכם דברים קשים ובלתי נעימים, ואלה שלושת העקרונות שנקבעו לנוהול חבי כרמל מערכות שיופעלו במיכלי כרמל".

1 "החלפת 58 עובדים ותיקים ב- 45 עובדים חדשים בשכר נמוך ובתנאי עבודה שונים".

2 "ביטול הסכמי עבודה של "כור" והחלפתם בהסכם עבודה אחיד שיתאים לזדיושותינו ויכלול בטול פרימיות קיימות, בטול קרן ההשתלמות, צמצום ימי מחלה בתשלום, בטול כל מיני הטבות סוציאליות קיימות וכו'..."

3 "העובדים שישארו לעבוד במפעל מיכלי כרמל יקוצץ בשכרם ותנאי עבודתם - ישתנו בהתאם"

טוען, שבמצב של היום המפעל לא מפסיד, אך הרווח אינו מספיק לבעלי המניות שרכשו את המפעל - למרות שבעלי המפעל החדשים בדקו את כל הניירת והמאזנים וידעו מה יש ומה אין. תוך כדי הנאום באסיפת העובדים העמיד לנו אולטימטום, שאת תוך 30 יום לא נקבל את תנאיו, הוא יעביר את המפעל לאזור ברקו, או לאזור קרוב שנקרא אזור פתוח א' - שבו יכול לקבל מענקים ממשלתיים ומקומיים.

אנחנו הגשנו לו תכנית משלנו בפגישה שהתקיימה לאחר מכן, והתנגדנו לפיטורין.מ.פ. חיפה עומדת לצדנו ודוחה את תביעותיו שבחלקם הם בניגוד לחוק, אך מעשית אין תזווה והוא עומד על שלו.

אדוני הנכבד! בשנים האחרונות הולכת ונוצרת נורמה בארץ שבעלי מפעלים מנצלים את המדינה בתמיכה ובעידוד השלטון המרכזי והמקומי. אנו מתכוונים לבעלי מפעלים המעבירים את מפעליהם ממיקומם הנוכחי למרחק של עשרות ק"מ למקומות הנקראים אזור פתוח א' ומקבלים מענקים המוענקים להקמת מפעלים באזורי פתוח עידוד ותמיכה של המדינה במענק של 38% מההשקעה, בפטור של מסים למשך 10 שנים, וגם הרשויות המקומיות אינו טומנות ידן בצלחת ותומכות בשכ"ד ופטור מתשלום ארונה לתקופה של שנים.

לדעתנו, הרעיון לעידוד הקמת מפעלים באזורי פתוח הוא מבורך אם היה מדובר בהקמת מפעלים חדשים שלא היו קיימים בכלל, אבל המצב האבסורדי הקיים הוא בעוכרנו, העברת מפעלים לאזורים שונים (לא מטעמים ציוניים), כדי לקלוט כביכול עובדים חדשים ובתנאי עבודה שמכתיבים שהם תנאים מחפירים, ובו בזמן להפקיר את העובדים הוותיקים שהקימו את המפעלים לאורך שנים בטוב או ברע, צברו וותק וזכויות וציפו לימים טובים שבהם יגיעו ויזכו להטת מפרי עמלם ויצאו לגימלא - ואז מסתבר, כי בעלי ההון שכחו את הימים הטובים מפקירים והופכים את ותיקי העובדים למובטלים כאשר הם בגיל מבוגר ואף מפעל לא יקלוט אותם, דבר זה כשלעצמו משפיל, מדכא גורם להתאבדויות לערעור מבנה המשפחה, כי מדובר בעובדים העובדים בין 15 - 26 שנים.

ידוע לכם, המצב בארץ, אף מקום עבודה לא קולט עובד מעל גיל 40, כי הוא נחשב למבוגר, ואז יוצא שהמפעל הקיים מועבר לאיזור שבו קולט 50 - 40 עובדים מקומיים ובמקביל מפקיר את 50 - 40 העובדים הוותיקים י"כי הכושי עשה את שלו הכושי יכול ללכת".

אדוני, אנו מבקשים את התערבותך בנדון אנו מבקשים לשים קץ למצב אבסורדי זה להפסיק לא לעודד ולא לתמוך בהעברת מפעלים מאזור א' לאזור ב'. כי אין תועלת בהעברתם ובהעברתם יש רק כוונה לעשיית רווחים לתועלת בעלי המפעל ולחליבת המדינה, העברות מסוג זה רק מעשירים את בעלי המפעלים ע"י קבלת מענקים והקלות מסים שונות ללא תועלת בצדם - אנו רואים בקליטת 50 - 40 עובדים ופליטת 50 - 40 עובדים רק עוול משווע, כי המדינה תמשיך לשלם את דמי האבטלה אם זה באזור א' או באזור ב'.

הגנו פונים אליך בבקשת התערבות, שתשים קץ לכל הפעילויות שאין בהם לדעתנו כל תועלת לעובדים ולמדינה כי אינם באים להקל ולפתור בעיות אבטלה כי אם להפך, הגברת האבטלה בחיפה.

אנו מצפים לתגובתך, באשר היא, כדי לכוון את צעדינו בעתיד. כי אנו נלחם ונעמוד על זכויותינו בנדון עד טיפת דמיט האחרונה.

בברכת שנה טובה,

הועד המשותף של עובדים ופועלים במיכלי כרמל חיפה.

(Handwritten signatures and initials)

שמש שמואל
ר"ח יציאת אירופה 17/13
קרית שפרינצק חיפה 35826
טלפון 04-537208

נ.ב.: כתובת לתשובות

ירושלים, כ"ה תשרי תשנ"ג
22/10/92
92-25990-ת.

לשכת שר האוצר

לשכת השר		
משרד התעשייה והמסחר		
נהקבל		
26 - 10 - 1992		
	שם	תפקיד
	מיקום	
	דואר	

33X4

לכבוד
הועד המשותף של עובדים ופועלים
במיכלי כרמל חיפה
לידי מר שמש שמואל
רח' יציאת אירופה 17/13
קרית שפרינצק חיפה 35826

הנדון: העברת מפעלים לאזורים הנקראים "אזורי פתוח" - העברת מפעל מיכלי כרמל
מכתבך מיום 21/09/1992

העברתי את מכתבכם לטפול שר התמ"ס, אשר הנושא נמצא באחריותו.

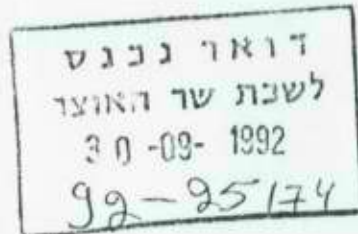
בכבוד רב,

בועז ארז
יועץ שר האוצר

לי סלימים

העתק: ✓
לתיק:

מכתב רשום

לכבוד
בייגה שוחט
שר האוצר
ירושלים

א.נ.

הנדון: העברת מפעלים לאזורים הנקראים "אזורי פתוח" העברת מפעל מיכלי כרמל מחיפה.

הננו פונים אליך בבקשת התערבות למען מניעת המקרה בנדון. מפעל מיכלי כרמל הוקם בשנת 1967 ע"י "כור" תעשיות באיזור טירת הכרמל, כדי לפתור בעית האבטלה של אז וגם היום.

המפעל עבר עליות וירידות כמו כל מפעל צעיר, אך תמיד עמד על הרגליים. היו זמנים שהמפעל העסיק כ- 400 עובדים בתפוקה של ב 1200 טון ייצור ק. גלי, והיו זמנים שבהם חולקו רווחים לעובדים. כיום המפעל מעסיק כ 110 עובדים קבועים ובתוספת של 20-30 עובדים זמניים מגיעים לתפוקה של למעלה מ- 3000 טון ייצור ק. גלי בחודש.

במשך התקופה עבר המפעל גלגולים ע"י הכנסת שותפים עם "כור", ובשנת 1989, עת נכנס רוברט קראפט בשותפות עם "כור" - דרש השותף החדש ראונון (**זוגמת מפעלי בארה"ב**) ובצע אותו ע"י פטורין של כ- 60 איש שבחלקם יצאו לפנסיה מוקדמת. העובדים הנותרים ויתרו על כל מיני הטבות כולל הקפאת שכר, וחלק מהתנאים הסוציאליים - וקוו כי על ידי תכנית ההבראה ישררו יחסי עבודה טובים במפעל. אולם, בחודש יוני 1992, מכרה "כור" את חלקה בחברה ויצאה מהמשחק, ו"מפעלי נייר חדרה" שעשו יד אחת עם רוברט קראפט, רכשו כ 25% ממניות החברה של "כרמל מערכות מיכלים" (אשר מפעל מיכלי כרמל מהווה את עמוד התווך בתוכה) ודורשים שינויים מרחיקי לכת.

"מפעלי נייר חדרה" מינתה מנכ"ל חדש בשם יורם שטרית וכמקובל נקבעה פגישה עם כל העובדים לשם היכרות - צפינו לבשורות טובות, להרחבה וכו' אך התאכזבנו וקרה ההפך מזה. באסיפת העובדים הראשונה שהתקיימה ביום 1.9.92 הודיע י. שטרית חד וחלק:

"אני עומד להשמיע בפניכם **דברים קשים ובלתי נעימים**, ואלה שלושת העקרונות שנקבעו לניהול חבי כרמל מערכות שיופעלו במיכלי כרמל".

1 "החלפת 58 עובדים ותיקים ב 45 עובדים חדשים בשכר נמוך ובתנאי עבודה שונים".

2 "ביטול הסכמי עבודה של "כור" והחלפתם בהסכם עבודה אחיד שיתאים לדרישותינו ויכלול בטול פרימיות קיימות, בטול קרן ההשתלמות, צמצום ימי מחלה בתשלום, בטול כל מיני הטבות סוציאליות קיימות וכו'..."

3 "העובדים שישארו לעבוד במפעל מיכלי כרמל יקוצץ בשכרם ותנאי עבודתם - ישתנו בהתאם"

טוען, שבמצב של היום המפעל לא מפסיד, אך הרווח אינו מספיק לבעלי המניות שרכשו את המפעל - למרות שבעלי המפעל החדשים בדקו את כל הניירות והמאזנים וידעו מה יש ומה אין. תוך כדי הנאום באסיפת העובדים העמיד לנו אולטימטום, שאם תוך 30 יום לא נקבל את תנאיו, הוא יעביר את המפעל לאזור ברקו, או לאזור קרוב שנקרא אזור פתוח א' - שבו יכול לקבל מענקים ממשלתיים ומקומיים.

אנחנו הגשנו לו תכנית משלנו בפגישה שהתקיימה לאחר מכן, והתנגדנו לפיטורין,מ.פ. חיפה עומדת לצדנו ודוחה את תביעותיו שבחלקם הם בניגוד לחוק, אך מעשית אין תזוזה והוא עומד על שלו.

אדוני הנכבד! בשנים האחרונות הולכת ונוצרת נורמה בארץ שבעלי מפעלים מנצלים את המדינה בתמיכה ובעידוד השלטון המרכזי והמקומי. אנו מתכוונים לבעלי מפעלים המעבירים את מפעליהם ממוקום הנוכחי למרחק של עשרות ק"מ למקומות הנקרים אזור פתוח א' ומקבלים מענקים המוענקים להקמת מפעלים באזורי פתוח עידוד ותמיכה של המדינה במענק של 38% מההשקעה, בפטור של מסים למשך 10 שנים, וגם הרשויות המקומיות אינן טומנות ידן בצלחת ותומכות בשכ"ד ופטור מתשלום ארנונה לתקופה של שנים.

לדעתנו, הרעיון לעידוד הקמת מפעלים באזורי פתוח הוא מבורך אם היה מדובר בהקמת מפעלים חדשים שלא היו קיימים בכלל, אבל המצב האבסורדי הקיים הוא בעוכרנו, העברת מפעלים לאזורים שונים (לא מטעמים ציוניים), כדי לקלוט כביכול עובדים חדשים ובתנאי עבודה שמכתיבים שהם תנאים מחפירים, ובו בזמן להפקיר את העובדים הותיקים שהקימו את המפעלים לאורך שנים בטוב או ברע, צברו וותק וזכויות וציפו לימים טובים שבהם יגיעו ויזכו להנות מפרי עמלם ויצאו לגימלא - ואז מסתבר, כי בעלי ההון שכחו את הימים הטובים מפקירים והופכים את ותיקי העובדים למובטלים כאשר הם בגיל מבוגר ואף מפעל לא ליקלוט אותם, דבר זה כשלעצמו משפיל, מדכא גורם להתאבדויות לערעור מבנה המשפחה, כי מדובר בעובדים העובדים בין 15 - 26 שנים.

ידוע לכם, המצב בארץ, אף מקום עבודה לא קולט עובד מעל גיל 40, כי הוא נחשב למבוגר, ואז יוצא שהמפעל הקיים מועבר לאיזור שבו קולט 50 - 40 עובדים מקומיים ובמקביל מפקיר את 50 - 40 העובדים הותיקים "כי הכושי עשה את שלו הכושי יכול ללכת".

אדוני, אנו מבקשים את התערבותך בנדון אנו מבקשים לשים קץ למצב אבסורדי זה להפסיק לא לעודד ולא לתמוך בהעברת מפעלים מאזור א' לאזור ב'. כי אין תועלת בהעברתם ובהעברתם יש רק כוונה לעשיית רווחים לתועלת בעלי המפעל ולחליבת המדינה, העברות מסוג זה רק מעשירים את בעלי המפעלים ע"י קבלת מענקים והקלות מסים שונות ללא תועלת בצדם - אנו רואים בקליטת 50 - 40 עובדים ופליטת 50 - 40 עובדים רק עוול משווע, כי המדינה תמשיך לשלם את דמי האבטלה אם זה באזור א' או באזור ב'.

הננו פונים אליך בבקשת התערבות, שתשים קץ לכל הפעילויות שאין בהם לדעתנו כל תועלת לעובדים ולמדינה כי אינם באים להקל ולפתור בעיות אבטלה כי אם להפך, הגברת האבטלה בחיפה.

אנו מצפים לתגובתך, באשר היא, כדי לכוון את צעדינו בעתיד. כי אנו נלחם ונעמוד לצד זכויותינו בנדון עד סיפת דמינו האחרונה.

בברכת שנה טובה,

הועד המשותף של עובדים ופועלים

במיכלי פרמל חיפה.

שמש שמואל

נ.ב. כתובת לתשובות רח' יציאת אירופה 17/13

קרית שפרינצק חיפה 35826

טלפון 04-537208

האגף
א"י
מזכ"ל

שר התעשייה והמסחר

ירושלים, ל' תשרי, תשנ"ג
27 באוקטובר 1992

לכבוד
מר משה הירש
מנכ"ל פוליכרום מינרלים בע"מ
ת.ד. 119
תל-חנן 20302

שלום רב,

קיבלתי פנייתך באשר לשטח להרחבת מפעל פוליכרום בתל-חנן, והעברתי הנושא לבחינתו וטיפולו של מנכ"ל משרדי, מר נתי שרוני, בתאום עם מנהל מקרקעי ישראל.

בברכה,

מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר

העתק:

מר נתי שרוני - מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר.

11

Handwritten text, possibly a signature or name, written in cursive script.

Handwritten text, possibly a signature or name, written in cursive script.

21/10/92
צביה ביבי

מערכת ניהול פניות
עדכון והוספת פניות

משרד המסחר והתעשייה
יחידת מחשב

משימה/בקשה : 1 משימה
 שם אחראי : צביה ביבי
 פונה חדש(כ/ל) : ל שם פונה: הירש משה
 יחידה :
 נושא הפניה :
 סוג פניה(מ/ט/א) : מכתב
 תאור הפניה : * פונה חדש. לפוליקרום מינרלים ב"מ מפעל תעשיתי באזור
 נשר-תל-חנן.

מספר פניה: 3254 תאריך פניה : 21/10/92
 תפקיד: פוליקרום מינרלים בע"
 טלפון:

מסרת פניה(פ/ש/ה/א) : אחר

הזנת מטפל-----
 מטפל חדש(כ/ל) : ל שם מטפל : מר חריש
 יחידה :
 תאריך לגמר טיפול: 29/10/92 מצב טיפול: לא בטיפול
 תאריך דווח:
 סוג טיפול :
 תאור הטיפול:

הצג-Find סיים-Enter נטוש-F8

PF4-Ins בטל-Rem

תיק
המסר-אלני בילוי

3/16/92

זבזב מב

רשות הדואר
מוקד שה'ים תל-אביב-יפו
מ ב ר ק

חי 119 7458014
חיפה 149 03 1936

3254

040

מר מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר
ירושלים

3.10.1992

בנותי הנכבדים, שר הבינוי והשיכון ושר התמ"ס
לפוליכרום מינרלים בע"מ מפעל תעשיתי באזור נשר - תל-חנן המעסיק כ-30
עובדים. המפעל ביקש וקיבל המלצת המסו"ת למינהל מקרקעי ישראל להקצאת
מגרשים גובלים בשטחי המפעל מס' 98 ו-99 בגוש 11228 בשטח כולל של כ-1.5
דונם ללא מכרז לצורך הרחבה שבלעדיה לא ניתן לתפקד.
המינהל טרם נענה להמלצה ובינתיים הודיע על כוונתו לפרסם מכרז.
המועצה המקומית באמצעות החברה הכלכלית שלה החלה לבצע פעולות הכשרת

שטח בחלקות הנ"ל, המינהל הצהיר כי לא הרשה העבודות ולא הקצה השטח.
חרף התנגדותנו וחרף התנגדות המינהל ממשיכה המועצה במאמציה ליצור
עובדות בשטח, ושלחה קבלנים בערב ראש השנה, וביום ו' האחרון בשעות
אחה"צ.

נבקש התערבותכם המידית כדי למנוע הסגת גבול מודעת זו על ידי המועצה
המקומית וזאת כדי שמאמצינו לרכוש השטח על פי דין ולא יוכשלו בזדון
על-ידי פעולות בלתי חוקיות של המועצה המקומית.

בברכה,
משה הירש מנכ"ל
פוליכרום מינרלים בע"מ

0880 92 SEP -3 19:38

מחוז חיפה
יא' בתשרי תשנ"ג
8 באוקטובר 1992

תיק: 51934-1

לכבוד
מר משה הירש
מנכ"ל
פוליכרום מינרלים בע"מ
דרך בר יהודה
תל-חנן

א.נ.

הנדון: מגרש להרחבת המפעל בתל-חנן
סימוכין: מברקך לשר הבינוי והשיכון ושר התמ"ס.

מברקך שבסימוכין הועבר לבדיקתי ולהלן התייחסותי:

1. המלצות התמ"ס לא הובאו לדיון בהנהלה, וזאת עקב התראות חוזרות ונשנות לגבי חריגות ופלישות מצידכם למגרשים סמוכים ולכן גם לא נידנו העיסקות. אתה חתום מיום 5.10.1992 על הודעה לפיה אתה פולש לשטחים אחרים.
2. העבודות בשטח נעשות על ידי החברה הכלכלית בידיעתנו ומטעמנו ואין בכך הסגת גבול.
3. נושא הקצאת המגרשים במכרז פומבי או לכל גוף עפ"י השיקולים ונוהלי המינהל יובאו לדיון בהנהלת המינהל.

בברכת מועדים לשמחה

אברהמי ראובן
מנהל המחוז

העתק: לשכת שר הבינוי והשיכון - ירושלים.
לשכת שר המסחר והתעשייה - ירושלים.
מר מיכאל ורדי - מנהל מינהל מקרקעי ישראל - ירושלים.

קבלת קהל בימים א, ב, ד, ה בין השעות 08:00-13:30
ביום ב' בין השעות 14:00 - 15:00
ביום ג' וערבי חג אין קבלת קהל.

דרך העצמאות 13 חיפה, ת.ד. 548, 33033, פקס' - 04-645220, טל' 04-355-411

3/10/92

כט השרי חשב"ג
27 באוקטובר 1992

קטנת השר	
משרד התעשייה והמסחר	
נתקבל	
27-10-1992	
מס'ל	3413
מ"ת	
קנינה	
תוקף	

34

לכבוד
מר מיכה חריש
שר התמ"ס
י ר ש ל י

ר.נ.א

Handwritten notes and signatures:
30/10/92
[Signature]

היק
[Signature]

הנדון: מעמדו של אזור התעשייה צ.ח.ר.

בימים אלה עוסקת ועדת המנככ"ים בקביעת סיווגם של אזורי הפיתוח בארץ.

אזור התעשייה צ.ח.ר שהיכו אזור תעשייה בינעירוני המשותף ליישובים חצור, ראש-פיכה וצפח, הינו המפתח לפזרון בעיות התעסוקה ביישובים אלה ובאזור כולו.

דחוקו של אזור התעשייה צ.ח.ר מהמרכזים האורבניים חיפה ות"א, מחייב התייחסות הולמת.

סיווגו של אזור צ.ח.ר כבעל מעמד דומה לכרמיאל, משגב, נצרת-עילית ומגדל העמק, יהייה החלטה אומללה שתפגע קשות באזורנו.

בשל נחיתה הגיאוגרפית החד-משמעית של צ.ח.ר, טובל הוא מחוסר ביקוש מוחלט לעומת ביקוש משמעותי באזורים הנ"ל.

כל הטוען שפיתוח הגליק העליון ואיכלוסו, הינם מטרה חשובה, חייב להבין כי פועל יוצא מכך הינו מתן מעמד מועדף בצורה מובהקת לאזור הגליק העליון כולו ובמרכזו צ.ח.ר.

חשוב לזכור כי רמת האבטלה באזורנו הינה מן הגבוהות בארץ, כשבקרב המובטלים עולים רבים ובכללם אזרחים. למובטל בצ.ח.ר, כמו למובטל בק"ש, אין האפשרות שישנה למובטל במגדל העמק וכרמיאל - למצוא תעסוקה במספר חיפה - טווח כסיעה של 20 דקות.

אי-לכך, אנו מצפים כי סווגו של אזור צ.ח.ר יתן מענה אמיתי לאמור לעיכ
 ויהיה זהה לסווגם של האזורים המועדפים ביותר.

תושבי האזור כולו, ותיקים ועולים, מצפים בכליון עיניים לדברה שכ
 הממשלה החדשה שתחייבה לראות בפיתוח הגליל יעד לאומי.

 בכבוד רב,
 יוסי אלול
 ראש מועצה חצור הגלילית
 בשם ראשי ושרות ראש-פיכה וצפת

מכתב זה נשלח ל:

- מר יצחק רבין - ראש הממשלה
- מר אברהם שוחט - שר האוצר
- מר שמעון שטריה - שר הכלכלה והתכנון
- מר שמעון שבס - מנכ"ל משרד ראש הממשלה
- מר נתי שרובי - מנכ"ל חמ"ס
- מר אהרון פוגל - מנכ"ל האוצר
- מר יחזקאל הרמלך - מרכז ועדת המנכלי"ם
- מר משה גביש - נציב מס הכנסה
- מר אברהם שוורץ - מנכ"ל משרד העבודה והרווחה

משרד התעשייה והמסחר
המנהל הכללי

ירושלים, כט' תשרי, תשנ"ג
17:18 ב' 26-אוק-1992
(000591)

לשכת השר
משרד התעשייה והמסחר
צוק 6

27-10-1992
3409

אל: שר התעשייה והמסחר, מר מיכה חריש
שר האוצר, מר אברהם (בייגה) שוחט
שר המשפטים, מר דוד ליבאי

הנדון: מפעלי תעשייה מאושרים באיזורים
(יו"ש ו-אזח"ע) - מצע לדיון שרים

I. תמצית מנהלים

מפעלי תעשייה באיזורי יהודה ושומרון זוכים בפועל להטבות הזהות לאלו הניתנות לפי חוק עידוד השקעות הון למפעלי תעשייה באיזור פיתוח א'. הבסיס החוקי למתן מענקים הוסדר לאחרונה על ידי קביעת סעיף תקציבי מיוחד. לעומת זאת, טרם עוצב בסיס חוקי למתן הטבות המס. במידה ויאומץ פירוש רחב לחוק, לפיו הוא עשוי לחול גם באיזור, ניתן יהיה להסדיר מתן הטבות המס על דרך של חקיקת משנה. דהיינו, שרי האוצר והתמ"ס, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יכריזו על האיזור - או על חלקו - כאיזור פיתוח א' או ב', אם בכלל. במידה ויאומץ פירוש צר לחוק, לפיו הוא חל רק בתחומי מדינת ישראל, יידרש קודם להכרזה האמורה, תיקון החוק עצמו באופן שירחיב תחולתו הגיאוגראפית גם לאיזור. דעתנו היא שפירושו הנכון של החוק מאפשר החלתו גם באיזור, ולכן ניתן להסתפק בהליך אכרזה כאמור.

בעקבות שינוי מדיניות הממשלה בנוגע להשקעת משאבים באיזור ונוכח החלטת משרדי האוצר והשיכון באשר להפסקת הבנייה למגורים באיזור, התעורר הצורך לגבש עמדה בנוגע לעידוד מפעלים שמיקומם באיזור. בהתאם לקווי מדיניות הממשלה, התקיים דיון בינמשרדי בהשתתפות משרדי תמ"ס, אוצר ומשפטים ואלו המלצותיו לדיון והכרעת הדרג המדיני:

- א. לא לאשר תוכניות הנמצאות בשלבי טיפול ואשר טרם נדונו במינהלה, אלא לאחר גיבוש הכללים החדשים שיחולו באיזור.
- ב. לא להוציא כתבי אישור לתוכניות שזכו לאישור עקרוני מטעם מרכז ההשקעות, אך בהעדר תקציב, טרם יצא לגביהם כתב אישור. ניתן לשקול אישור הרחבות במקרים מיוחדים וחריגים ביותר (בהנחה שלא יוחלט לבטל כתבי אישור להרחבה). המינהלה תתכנס בשנית לדון בכל התוכניות האמורות, ותקבע עמדתה בהתאם.
- ג. **חלופה 1** - לבטל כתבי אישור להקמה ושלגביהם טרם דווח על ביצוע כלשהו וגם לבטל כתבי אישור להקמה שלגביהם טרם דווח על ביצוע העולה על עשרים אחוז מהתוכנית. לא יבוטלו כתבי אישור להרחבה, ללא תלות במידת ביצועם. ביטול כאמור, יחייב את המדינה בהוצאות בדרך של פיצויים, ומשרדי האוצר, המשפטים והתמ"ס יידרשו להעריך לשם כך.
- חלופה 2** - לא יבוטלו כתבי אישור בהליך חד צדדי עקב שינוי המדיניות. ייעשה מאמץ להגיע על בסיס הסכמה הדדית בין המדינה לבין בעלי כתבי אישור שטרם ביצעו כדי רבע מתוכניתם, על העתקת מפעליהם לאיזורי פיתוח חלופיים, תוך מתן סיוע ממשלתי לכיסוי עלות המעבר.
- ד. מרכז ההשקעות לא יאריך מועדי ביצוע תוכניות מאושרות באיזור.
- ה. צמצום הוצאות לפיתוח תשתיות באיזור, כאשר על פי חוזה המשרד עם קבלנים לביצוע עבודות תשתית ניתן להפסיק עבודתם בהודעה של 90 יום.
- ו. החשב הכללי לא יתן ערבויות לצורך שעבוד מבנים באזור, שהליך הטיפול בהן טרם הסתיים.
- ז. משרד התמ"ס, בתיאום עם משרד האוצר - ייערך לטפל בפתרון בעיות המפעלים שיעתיקו את מקומם כאמור, ויסייע באורח מירבי למיקומם המוצלח באיזורי הפיתוח הקיימים.

n. מפעלים מאושרים באיזור יוסיפו להנות ממסגרות העידוד, בהתאם לסיווג האיזור בו הם נמצאים בעת מתן האישור, הן לענין הקמה והן לענין הרחבה. בענין זה תתקבל החלטת ממשלה, אשר תובא לידיעת הציבור.

II. פירוט

1. האיזור אז"פ א' מכוח החלטות ממשלה - מפעלי תעשיה המוקמים או מורחבים באיזור יהודה, שומרון ועזה (להלן - "האיזור") זוכים לעידוד בהתאם למסלולי העידוד הקבועים בחוק עידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן - "חוק העידוד") למפעלים באיזור פיתוח א'. מפעלים אלו זכאים גם להעמדת תשתיות ופיתוחן על חשבון תקציב היחידה לאיזורי פיתוח.
2. למעשה, כלכלת מדינת ישראל וכלכלת תושביה היושבים בישוב ישראלי באיזור שלובים וכרוכים זה בזה ללא שיור והבדל. שילוב כלכלי זה הוא שעמד, בין היתר, ביסוד החלטות הממשלה מס' 108 (כל/31) מיום 22 באוקטובר 1972 שכותרתה "הטבות למפעלים המוקמים בישובים יהודיים שבשטחים המוחזקים". בהחלטה זו נקבע כי מפעל תעשייתי שיוקם בישוב יהודי בשטחים המוחזקים, על ידי תושב הישוב או על ידי תושב ישראל "יהיו בעליו זכאים להטבות שלהן זכאי בעל מפעל תעשייתי מאושר שהוקם אחרי יום י"ז בטבת תשל"א (14.1.71), באיזור פיתוח א' בישראל, בהתאם לתכנית שאושרה על פי החוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959". בהמשך להחלטה זו קבעה ועדת השרים לענין ערי פיתוח בהחלטה (עפ/13) מיום 5 בספטמבר 1977, שכותרתה "עניני פיתוח (החלת התמריצים וההטבות הניתנים לערי הפיתוח על יישובים יהודיים שהוקמו מעבר לקו הירוק לשעבר)" כי מפעל תעשייתי או מפעל תירות שיוקם בישוב יהודי מעבר לקו הירוק לשעבר (כולל יישוב במסגרת התנחלות או היאחזות על ידי תושב אותו יישוב או על ידי תושב ישראל), יהיו בעליו זכאים להטבות שלהן זכאי בעל מפעל תעשייתי או מפעל תירות מאושר באזור פיתוח א' או א'+. (חוק העידוד אינו מכיר בסיווג אזור פיתוח א+ אך יש לסיווג זה נפקות לעניינים אחרים שבהם עוסק המינהל במתן הטבות והעדפות). בדרך זו הפך האיזור כולו לאיזור שראו אותו כאילו הוא איזור פיתוח א'.
3. כללי סיווג איזורי הפיתוח - כוונת חוק העידוד לעודד הקמת מפעלים באיזורי פיתוח מיושמת באמצעות חלוקת הארץ לשלושה איזורים, לפי סדר ההעדפה מהגבוה לנמוך: איזור פיתוח א', איזור פיתוח ב' ושאר איזורי הארץ. החלוקה לאיזורי פיתוח נועדה לפצות את הישובים באיזורים המרוחקים ממרכז הארץ ומשפלת החוף, על התסרונות הנובעים ממיקומם ולאפשר להם להתחרות בישובים המבוססים יותר והנהנים מתשתית שירותים מתאימה ומקורות כוח אדם מיומן. ההעדפה מוצאת ביטוי בקריטריונים לאישור תוכנית השקעה, בשיעורי המענקים, והטבות המיסוי במסלול החלופי מהם נהנים המפעלים. תחומי האיזורים נקבעים על ידי שר האוצר ושר התמ"ס, באישור ועדת הכספים של הכנסת; סע' 40 לחוק העידוד.
4. האיזור מעולם לא הוכרז כאז"פ - למיטב ידיעתי, מעולם לא הוכרז האיזור כאיזור פיתוח א' מכח הוראות חוק העידוד, אולם רואים את האיזור כאז"פ א' מכח החלטות הממשלה שצויינו לעיל. כך ברשימת "סיווג יישובים ומרכזים תעשייתיים ותיירותיים" שעל פיה פועל האגף לביצוע השקעות במרכז התשקעות צויין כי "הקביעה לגבי היישובים והמרכזים ביהודה, בשומרון ובחבל עזה נעשתה מנהלית על-ידי שר התעשיה והמסחר".
5. בהתאם הוכרו מפעלי תעשייה רבים שהוקמו באיזור, כמפעלים מאושרים, תוך שהם נהנים מהטבות הניתנות מכח החוק למפעלים באז"פ א'. בתחילה קוימה הפרדה נוהלית ותקציבית לענין מתן הטבות באזור, אך ברבות השנים, מסלול הטבות באיזור התמזג יחד עם מסלול הטבות הרגיל, ועד לשנת התקציב האחרונה לא נשמר כל הבדל בין הבקשות לענין דרך הטיפול, הוצאת כתבי

האישור, הכיסוי התקציבי האמור בחוק התקציב ושאר הכללים לפיהם פועל מרכז השקעות.

6. הפרדת סעיף תקציב מענקים למפעלים באיזור - בעקבות הגשת העתירה כבג"צ 287/91 קרגל בע"מ ואח' נ. מנהלת מרכז השקעות ואח' (טרם פורסם) הוחלט לשוב ולהפריד את סעיף התקציב המיועד למתן מענקים להשקעות בתעשייה ביו"ש ובעזה מסעיף התקציב המיועד למענקים לפי חוק העידוד (ר' פרטי התקציב לשנת 1992 030501 ו- 300101). הוחלט כי מתן המענקים למפעלים באיזור תעשה "בהתאמה לחוק העידוד" ותבוצע מנהלית על ידי מנהלת מרכז השקעות. בפועל, לא מבדיל מרכז השקעות בין הקמת מפעל באיזור או בשטחי מדינת ישראל, למעט ניצול סעיף התקציב הייעודי והוצאת כתב אישור למפעל באיזור שכותרתו מנוסחת "בהתאם לחוק העידוד" ולא ישירות מכוחו.
7. העדר בסיס חוקי להטבות המס הניתנות לאיזור - עוד נמצאנו למדים כי מתן הטבות המס למפעלים מאושרים באזור אינן מעוגנות באופן חוקי, ולכאורה, נשארת בעינה החובה לתשלום מס הכנסה בגין הכנסת מפעל מאושר באיזור. המצב עשוי לבוא על פתרונו, אם יכריזו השרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, על האיזור או על חלקו, כעל איזור פיתוח א' או ב', ואפשר שאף תדרש פעולת חקיקה ראשית על מנת להביא אל כנפי תחולת החוק את המפעלים שמקומם באיזור.
8. יוזמת הממשלה לסיווג מחדש של האיזור - בשנים האחרונות הסתמנה מגמה של גידול ניכר בביצוע השקעות במפעלים מאושרים באיזור. כך, בשנת 1991 אושרו תוכניות להקמת מפעלים חדשים ולהרחבת מפעלים קיימים, בהיקף כספי של \$ 59,960,000 - כאשר כמחצית מסכום זה יועדה לתשקעות באיזור התעשייה ברקו. כעת, נדרשת הממשלה לכחינת מדיניותה בשאלת סיווגו של האיזור כאיזור פיתוח בכלל, ובפרט לשאלת ההתייחסות הראויה למיזמים שאושרו והעתידים לקום באיזור, או שנמצאים בתהליך הקמה.
9. נמסר לי כי עמדת המשרד בנוגע לשאלת הסיווג הינה, כי בהתאם לעקרונות המנחים לסיווג מחדש של איזורי פיתוח, עשויים ישובי האיזור הסמוכים למרכז הארץ לאבד את מעמדם כאז"פ א'. לאור הנחה זו, אתיחס לשאלת ההתייחסות למיזמים שבטיפול מרכז השקעות.
10. האבחנה בין הרחבה להקמה - בהקשר זה אולי יהיה מקום להבחין בין הקמת מפעל מאושר לבין הרחבתו, דהיינו בין הקמת מפעל חדש לבין תוספת למפעל אשר הוקם ופועל זה זמן. הרחבת מפעל, ראוי שתבחן בהתאם ליחס שבין היקף ההרחבה לעומת היקף המפעל המתרחב - ככל שהיקפה היחסי של ההרחבה גדול יותר, כך יתקרב מעמדה לזה של הקמה.
11. החלטות הממשלה בתחום הבנייה למגורים באיזור - עוד בעניין זה יש ללמוד על דרך ההשוואה ממדיניות הממשלה בתחום השיכון באיזור, שהרי המדובר במצבים דומים. הקמת מפעלי התעשייה, כמו גם הקמת יחידות דיור, נותנת ביטוי למדיניות הממשלה באיכלוס תושבים ופיזורם, תוך קביעת סדרי עדיפויות בחלוקת עוגת המשאבים הלאומיים. זאת ועוד, חזקה על התעשייה שהיא באה בעיקר על מנת לספק מקומות עבודה לתושבי האיזור, ואם יקטן היקף ההתיישבות באיזור, ממילא יקטן הביקוש למקומות עבודה באיזור, ובה בשעה יעלה הביקוש למקומות עבודה במקומות אחרים שאליהם יתועלו ההשקעות. מסקנה זו מתעצמת נוכח העובדה כי זו הפעם השניה במשך שנת התקציב הנוכחית שתקציבו השנתי של מרכז השקעות הגיע לידי מיצוי, ורק לאחר דין ודברים עם אגף התקציבים, תשכיל משרדנו לקבל תוספת משאבים. מצוקת התקציב, אשר אינה צפויה להיות קלה יותר, מחייבת קביעה קפדנית של סדרי עדיפויות ומיון מיזמים ואתרי השקעה.
12. בתחום משרד השיכון, לפי בדיקתי, קבעו שרי השיכון ותאוצר, על דעת ראש הממשלה, כי:

א. חוזים שטרם נחתמו, הגם שהסתיים לגביהם שלב המשא ומתן, לא ייחתמו, למעט באיזור ירושלים;

ב. תבוטל כניה על פי חוזים חתומים בגין יחידות דיור שבנייתן טרם החלה;

ג. תוקפא בניית כל יחידות הדיור שבנייתן הגיעה כדי גמר שלב יציקת היסודות (כולל רצפה של קומה א').

ד. תוקפא בנייתם של כבישים רבים באיזור, בהתאם לסדר הקדימויות של הממשלה (למשל, הופסקה סלילת כבישי חוצה שכם, חוצה שומרון, עוקף טול-כרם, עוקף חזמא).

13. תוכניות שטרם נדונו במינהלה - למרכז התשקעות הוגשו בקשות שעניינן הקמת מפעל מאושר באיזור, אך בקשות אלו טרם נדונו על ידי המינהלה. בינתיים, אפשר ומגישי הבקשות החלו בביצוע השקעותיהם, בהניחם כי על פי המדיניות שנקוטה היתה בעבר, תאושר התשקעה, ובהתאם אף יזכו לקבלת מענקי אז"פ א' על השקעותיהם. עקב שינוי המדיניות, אך ברור הוא כי הבקשות במידה ויאושרו, יהיו כפופות לתנאים ולנסיבות שיתקיימו במועד האישור. היזם אשר הסתמך על אישור עתידי, נטל על עצמו סיכון שמא לא תאושר הבקשה כלל, או שתאושר בהתאם לנסיבות המשתנות, ואם יתממש הסיכון אין לו להלין אלא על עצמו.

14. תוכניות שנדונו אך טרם יצא לגביהן כתב אישור - מדו"ח מרכז התשקעות עולה כי מספר תוכניות אושרו על ידי מינהלת מרכז התשקעות, אך טרם הוצא כתב אישור בנוגע לתוכניות אלה בהעדר כיסוי תקציב. בחלק מהמקרים הללו, כנראה, הודע בעל-פה ליזמים כי תוכניתם זכתה לאישור, בכפוף לקבלת תקציב.

א. אישורי מרכז התשקעות שניתנו בהעדר כיסוי תקציבי אינם בני תוקף. חוק העידוד עצמו, קובע בסעיף 18(א) לחוק כי "המינהלה רשאית, לפי שיקול דעתה, ובהתאם לסכומים שתוקצבו למטרה זו בתקציב המדינה, לאשר" תוכניות השקעה. בהעדר תקציב, לא רשאית המינהלה לאשר תוכניות, וקל וחומר, שעה שמדובר באישור תוכניות בהתאם לסעיף תקציבי ייעודי המופעל "בהתאם לחוק העידוד" אך לא מכוחו.

ב. מכאן, שיש לשקול אי הוצאת כתבי אישור באותם מקרים בהם אישרה עקרונית מנהלת מרכז התשקעות תוכניות הקמה והרחבה. אי הוצאת כתבי אישור, אנלוגית להחלטה בענין השיכון, שלא לחתום חוזים חדשים הגם שהסתיים לגביהם שלב המו"מ. מוצע לקיים דיון מחודש במינהלת מרכז התשקעות, ובהתאם לתוצאותיו להודיע ליזמים באופן פורמאלי כי המנהלה לא מאשרת את תוכניתם, ולהציע אתרים חלופיים לביצוע התוכניות.

ג. יחד עם זאת, ראוי לברוק כל מקרה של הרחבה לגופו, בהתאם לאמות מידה כלליות, שיבחנו אם יש מקום לדרך טיפול אחרת. יתכן, ועדיין יהיה מקום לשקול הגשת בקשה לתקציב, על מנת לאשר הרחבות מסוימות של מפעלים קיימים, אשר העדר תמיכה בהרחבה יביא לקושי רב בהמשך התפתחותו המתוכננת של המפעל. יש ליתן את הדעת על כך שביטול כתב אישור שעניינו הקמה, יביא בהסתברות גבוהה, לתוצאה אליה חותרת המדיניות הנוכחית, דהיינו העתקת התשקעה לאיזור פיתוח חלופי. לעומת זאת, ביטול כתב אישור שעניינו הרחבה עלול במקרים רבים למחוק את התשקעה המתוכננת, המאופיינת בדרך כלל בתשואה חיובית מאד למשק ולמפעל, תוך שאינה בת מימוש באיזור גיאוגרפי חלופי. בענין זה התכרעה היא מדינית בעיקרה, ובהתאם יתבקש הדרג המדיני לקבוע עמדה (ברור כי במידה ויוחלט לבטל כתבי אישור להרחבות, לא ניתן

יהיה לאשר מתן כתבי אישור חדשים המתבססים על אישור עקרוני
(שניתן).

15. יצא כתב אישור וטרם הוחל בביצוע - במקרים רבים יצא זה מכבר כתב אישור, אך טרם דווח למרכז ההשקעות על התחלת ביצוע. להלכה, במידה ולא נקבע אחרת, מועד סיום ביצוע התוכנית הינו שנתיים מתאריך כתב האישור, ומותנה בביצוע ההשקעות ברכוש הקבוע בשיעור של 20% לפחות מהיקף התוכנית בערכים ריאליים תוך השנה הראשונה. מרכז השקעות רשאי להאריך מועדים אלה.

התחייבויות פתוחות עקב הנפקת כתבי אישור לאיזור נחלקות כך:

0% ביצוע	-	108,134,089 ש"ח לתשלום מענקים
עד 10% ביצוע	-	2,714,243 ש"ח לתשלום מענקים
עד 25% ביצוע	-	9,481,302 ש"ח לתשלום מענקים
עד 50% ביצוע	-	15,993,947 ש"ח לתשלום מענקים

א. יוצא איפוא, שבמידה ומבקשים לצמצם את היקף ההשקעות באיזור, ראשית, יש לאמץ מדיניות לפיה מרכז ההשקעות אינו מאשר הארכת מועד לביצוע. בהעדר הארכת ביצוע, חלק לא מבוטל של כתבי האישור המוצאים יתבטלו מאליהם.

חלופה 1

- ב. ביטול כתבי אישור להקמה - עוד יש מקום לשקול ביטול כתבי האישור שניתנו להקמת מפעלים חדשים, וזאת עקב שינוי המדיניות הממשלתית. מוצע גם לשקול ביטולם של כל כתבי האישור להקמה ואשר טרם דיווחו על ביצוע העולה על חמישית (20%). האנלוגיה להחלטה בעניין השיכון היא ביטול בנייה שהגיעה כדי שלב היסודות, שלב המקביל, לכאורה, לביצוע של מעל רבע התוכנית המאושרת.
- ג. משרד התמ"ס ייערך, בתיאום משרדי הממשלה הנוגעים בדבר (בעיקר אוצר ומינהל מקרקעי ישראל) לסייע בידי היזמים שכתב אישורם יבוטל, לאיתור איזור חלופי להקמה מהירה ומוצלחת של המפעל נשוא כתב האישור. מרכז השקעות יוודא מתן אישור הסבת איזור כתב האישור, לרבות מעבר לאיזור פיתוח ב', בו ייהנה המפעל מהטבות הניתנות באיזור זה.
- ד. במידה ותנקט דרך ביטול כתבי אישור, יש לקחת בחשבון שהמדינה תחוייב בתשלום פיצויים בגין נזקים שייגרמו עקב ביטול כתבי האישור. שאלת היקף הפיצוי עשויה לעורר שאלות מורכבות, אך דומה כי יש רגלים לסברה כי בעיקרון עשויה המדינה להתחייב כדי מידת חסרון הכיס, להבדיל ממניעת רווח, שיגרם ליזמים. תדרש הערכות מיוחדת על מנת לבחון את שאלת הפיצויים, גודלם, דרכי קביעתם והמסגרת התקציבית למימונם, תוך עשיית מאמץ להמנע מהדרשות לערכאות בכל המקרים בהם ניתן לכמת את סכום הפיצויים ההוגנים בדרך מינהלית.

חלופה 2

- ה. הסכמה עם יזמים בדבר שינוי מיקום מפעליהם - נוכח הנזק שעלול להגרם למוניטין יציבותן של התחייבויות המדינה והעלות הצפויה בצורת תביעות פיצויים עקב ביטול כתבי אישור כמוצע בחלופה 1 לעיל, מוצע לשקול אי ביטולם של כתבי אישור להקמה. במקום מהלך זה

מוצע ליזום בדיקה פרטנית על דרך של בדיקה משותפת עם יזמים שבידיהם כתב אישור, ואשר טרם דיווחו על ביצוע השקעות העולות על 20% מהתוכנית המאושרת, במטרה לבחון אפשרויות העתקת מפעליהם לאיזור פיתוח בעל עדיפות. המדינה תשתף בעלות העתקת המפעל לאיזור חלופי ותסייע בביצוע, כאמור בס"ק (ג) לעיל.

16. הוצאות לפיתוח תשתיות - ביצוע פיתוח תשתיות באיזור נתון בידי חברות קבלניות, המבצעות את עבודתן, בדרך כלל, באמצעות קבלני משנה. ההתקשרות בין המדינה לבין הקבלנים מתבצעת על פי נוסח מקובל של הזמנת עבודה, הקובע, בין היתר, כי המדינה רשאית להפסיק את עבודת החברה הקבלנית בכל עת, בהתראה מראש של 90 יום. במקרה זה, החברה זכאית להחזר "כל ההוצאות המאושרות, כולל ההוצאות הישירות בגין הפסקת העבודות שישולמו לקבלנים ולנותני השירותים ועמלה".

כמידה ויוחלט לצמצם את היקף ההשקעות בתעשייה באיזור, יהיה צורך לצמצם גם את היקף ההשקעה בפיתוח תשתיות. יש לבחון כל הזמנת עבודה לגופה, ובהתאם להחליט בדבר המשך ביצועה או הפסקת ביצוע.

17. עתירה לבג"צ - יש לקחת בחשבון כי קבלת ההחלטות האמורות לעיל, או חלקן, עשויה להתקף בבית המשפט הגבוה לצדק, בין אם באופן ייצוגי או על ידי יזם נפגע. בהקשר זה יש לזכור את ההלכה כי המדינה רשאית במקרה דנן לשנות את מדיניותה ובהתאם לבטל סוגי התחייבויות שבאה בהן. אם בתחום השיכון המדובר בהתשחררות המדינה מהתחייבויות חוזיות הדדיות, קל וחומר, שכך הדבר מקום שמדובר כמתן הטבות על בסיס מדיניות עידוד השקעות באיזור, מדיניות שהיא כשלעצמה שעונה על כרעי תרנוגלת.

מכל מקום, בענין זה ובענין החיוב האפשרי בתשלום פיצויים, מוטב להקדים ולקיים התייעצות עם מחלקת הבג"צים והמחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה.

אנו עומדים לרשותכם בנוגע לכל שאלה הדורשת הבהרה או ליבוך.

ב ב ר כ ה

נתן שרוני

העתקים:

מנכ"ל מ. האוצר

מנכ"ל מ. המשפטים

מנהל מרכז השקעות

ראש אגף התקציבים

מר ירום אריאב, אגף התקציבים

אני
אני
אני
אני
אני

פ

23.10.92

לשכת השר
משרד התעשייה והמסחר
נתקבל
3648
02-11-1992

לכ' של המסחר והתעשייה
אניק חניס.....

שלום רב!

בכינוס חירום שהתקיים ביום שישי 23.10.92, בקיבוץ בארי, השתתפו נציגי הישובים בגבול הרצועה תושבי המועצות האיזוריות - חוף אשקלון, שער הנגב ואשכול. משתתפי הכינוס יצאו בהודעה משותפת וזו לשונה:

"אנו תושבי הישובים היושבים סביב גדר המערכת העוקפת את רצועת עזה קוראים לממשלת ישראל לראות באיזור התישבות זה כמו עימות בעל קדימות עליונה בסדר העדיפויות הלאומי החדש. במשך 50 שנות התישבותינו סביב גבול הרצועה, לא פסקו הפיגועים ברכוש ובנפש. טרדות הביטחון היום-יומיות באיזור המרוחק ממרכז הארץ ומוכה אבטלה ובעיות פרנסה קיומיות, הביאו תושבים רבים לנטישת המקום.

אנו תושבי האיזור תולים תקוות רבות בממשלתה החדשה של ישראל וקוראים לה לרכז משאבים ליצירת תנופה פיתוח לאיזור בחקלאות, בתעשייה ובתיירות, בשיפור השרותים החברתיים ובעידוד הבניה למגורים. עם הכנת הצעות הסיווג מחדש של איזורי קו העימות והפיתוח, אנו קוראים לחברי ועדת המנכ"לים לכלול את ישובי המועצות האיזוריות: אשכול, שער הנגב וחוף אשקלון כישובי קו עימות ואיזור פיתוח א'. לאחר שנים רבות של קיפאון בפיתוח האיזור, אי הכללתנו במסגרת ישובי קו העימות ואיזור פיתוח א' היא מכה קשה לעתיד קיומם של ישובי האיזור".

בברכה

אברהם דגן (בודא) - יו"ר המועצה האיזורית אשכול.
שי חרמש - יו"ר המועצה האיזורית שער הנגב.
שמעון כהן - יו"ר המועצה האיזורית חוף אשקלון
אברהם דבורי (מנצ'ר) - מטה הפעולה.
טל' 057-949434

נ.ב. - נשמח לארח אותך בכל עת כדי ללמוד את בע ות האיזור מקרוב.

שר התעשייה והמסחר

ירושלים, יא' תשרי, תשנ"ג
8 באוקטובר 1992

לכבוד
מר אריק רז
ראש המועצה האזורית משגב
ד.נ. משגב 20179

לאריק שלום,

קראתי בעיון מכתבך אלי מיום 15 בספטמבר 1992, בנושא
פיתוח "תרדיון".

בעת זו מגבש משרדי תוכניות עבודה מקיפות לאזורי תעשייה
ובמסגרת זו לקחתי לתשומת לבי דבריך בנושא.

תודה על ההזמנה לסיור באזור תרדיון, רשמתי לפני
ונעמד בקשר בנושא בהתאם למתחייב מלוח הזמנים.

ב ב ר כ ה,

מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר

10318
1/10
1/10

15 בספטמבר 1992
 יז' באלול תשנ"ב
 סימוכין: 741

נספח מס' 741
 תאריך: 20-03-1992
 מס' 741

לכבוד
 ח"כ מיכה חריש
 שר התמ"ס

מיכה שלום,

הנדון: המשך פיתוח "תרדיון"

- אבטליון
- אשדוד
- אזור
- גילון
- הרדית - יוד
- חלון
- סל-אל
- יובלים
- יודפת
- יעד
- כישור
- כמון
- לבן
- לוטם
- מוד
- מורשה
- מכמנים
- מעוף
- מעלה צביה
- מצפה אבי"ב
- כפר סלמה
- סלך
- צורית
- קורנית
- רקפת
- שגב (עצמון)
- שורשים
- שכניה
- תובל

א. ב"תרדיון", אזור התעשייה של המוא"ז משגב, תנופת ביקוש ופיתוח. בימים אלו מסתיימת הכשרת כ-60 דונם אשר כבר מיועדים למפעלים שונים.

אני מאד מבקש ממך לאשר הקצבת לפחות 10 מליון ש"ח להמשך הפיתוח בתרדיון על מנת לאפשר המשך התנופה המבורכת. (פירוט הצרכים נמצא במשרדו של דני נאמן)

ב. בהזדמנות זו ברצוני לציין את שביעות רצוננו הרבה מהחלטת המשרד לבצע פיתוח באזורי תעשייה ע"י קבלנים פרטיים. - באזורנו עובדת חב' ד.א.ל. ואנו מאד שבעי רצון מחקשר.

ג. בהמשך למכתבי הקודם, נראה לי כחשוב מאד שתערוך סיור באזורנו. במסגרת סיור כזה, נשמח מאד גם לקיים טקס חנוכה רשמי לאזור "תרדיון".

כמובן, אם תאשר זאת נפעל בתאום עם לשכתך לקביעת מועד ולו"ז.

מקווה להענותך בשני הסעיפים.

בכבוד רב
 ובברכת שנה טובה,

 אריק רוז
 ראש המועצה

- תרדיון
- אזור תעשייה
- משגב
- אזור שרותים

העתקים:
 מר נ. שרוני, מנכ"ל, משרד תמ"ס
 מר י. לוי, משנה למנכ"ל
 מר ד. נאמן, ש.י. בע"מ רח' נחל איילון 37 ת"א 67771

אילני פריז

שר התעשייה והמסחר

ירושלים, ח' תשרי, תשנ"ג
5 באוקטובר 1992

לכבוד
מר זיידל פסח
אורן ציוד חמום ירושלים (1980) בע"מ
רח' אהליאב 14
ירושלים 94467

שלום רב,

קראתי בעיון את מכתבך אלי מיום 13 בספטמבר 1992 בעניין
עובד משרדי, מר אריה אלימלך, ולקחתי דבריד לתשומת לבי.

בברכת שנה טובה,

מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר

ציוד חמום ירושלים (1980) בע"מ

13.9.1992

אורן

לשכת השר
משרד התעשייה והמסחר
נוקבל

17-09-1992

2943

לכבוד,
שר התעשייה והמסחר
מר מיכה חריש

א.נ.נ.

הנדון : מר אריה אלימלך

מכיוון שאינני מהסס לכתוב מכתבי תלונה, אני רואה חובה לעצמי לציין גם את המקרים בהם אני נתקל בפקידים הממלאים את תפקידם בסוב שכל.

מזה כשנתיים וחצי אנו מקימים מפעל חדש למחליפי חם בהר חוצבים. עם התחלת ההקמה הוקצתה לנו מחצית הקרקע שאושרה והובטח לנו כי אח מלוא השטח נקבל כשיוקם שלב ב באזור.

נקלענו למצב קשה, כאשר את הקרקע שביקשנו, 3 דונם ביקשה גם חברת אינטל, כחלק מ-40 דונם שביקשה.

לא ארבה בסיפור המעשה אך אציין רק כי :

א) אינטל איימה שאם לא תקבל את מלוא הקרקע תמשוך את השקעתה (500 מיליון).

ב) תמכו בה ללא סייג, תוך נכונות להקריב את היטרן : הרשות לפיתוח ירושלים והשר היוצא מר ניסים.

ג) תמכו בהיטרן כל הועדות המקצועיות הרגילות הממליצות על הקצאת קרקע החל מחטיבת המחכת בתמ"ס (מר חנוך עמיאור - שגם עליו יש לי מילים טובות), וכלה בוועדת איתורים.

ד) בסופו של דבר לא קבל המנהל את המלצת ראשי החמ"ס והרשות להעניק את מלוא הקרקע לאינטל. מונה מהנדס פוסק חיצוני והושג הסכם בין הצדדים לפיו גם היטרן תקבל קרקע מסוימת (כדונם) שמצילה את המצב.

עקבתי אחרי מר אלימלך בכל שלבי המו"מ ומצאתי כי :

א) הנ"ל ניסה להביא לפשרה, כמו זו שהשיג בסופו של דבר המנהל, אך לא קבל כניראה גיבוי מספיק מהשר לשם כך.

ORAN HEATING EQUIPMENT JERUSALEM (1980) LTD.

רחוב אהליאב 14 ירושלים 94467 ISRAEL 94467

טלפון: 02-3881333 FAX: 02-388331 פקסימיליה: 02-388331 טלקס: 26179 IL

אורן ציוד חמום ירושלים (1980) בע"מ

ב) למרות פשטותו (שיסלח לי אם המכתב נופל לידינו) גילה תחכום, הבנה, ובעיקר לא נבהל ממילים מפוצצות ריקוח מתוכן, שבעזרתן ניסו אנשים מלומדים להפילו בפח. הוא בדק כל טענה ללא מורא וקבע בטוב שכל אם היא רלבנטית או לא.

ג) נתן ביחס שווה את החזק (אינטל) והחלש (אוחנו).

ד) תמיד נתן את ההרגשה שיש עם מי לדבר, וראית כי יש לו הערכה רבה, ורצון עז לעזור לאלה שעושים במלאכה.

כפי שכתבנו, שים עליו עיין !!

בברכה ובכבוד

מייזל
נס

זיידל פסח

MICHAHAR

ORAN HEATING EQUIPMENT JERUSALEM (1980) LTD.

רחוב אהליאב 14 ירושלים 94467 ISRAEL 94467 14 OHALIAV STREET JERUSALEM

טלפון: 02-388133 TEL: פקסימיליה: 02-388331 FAX: טלקס: 26179 IL TLX:

וכספ-יו"ר-29

17

הכנסת

יושב ראש ועדת הכספים

אשר
ולפי
החלטת
הוועדה
המקצועית

ירושלים, כ"ד באדר התשנ"ב
 22 בספטמבר 1992
 משרד התעשייה והמסחר
 נזקק

26-10-1992

לכבוד
מר מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר

לכבוד
מר אברהם (בייגה) שוחט
שר האוצר

נכדיי,

הנדון: קביעת אזורי פיתוח לפי חוק לעידוד השקעון הון.
 ירכא וג'וליס - הארכת תוקף.
 מכתבכם מכ"ח סיון התשנ"ב (29.6.92)

הנני מתכבד להודיעכם כי ועדת הכספים בישיבתה היום,
 החליטה לאשר את בקשתכם הנ"ל.

בכבוד רב,

ח"כ גדליה גל

העתק: - עו"ד י. קאוון,
 הלשכה המשפטית, משרד התו"מ.
 - היועמ"ש למינהל הכנסות המדינה.

שר התעשייה והמסחר

ירושלים, כב' אלול, תשנ"ב
20 בספטמבר 1992

לכבוד
מר בני וקנין
ראש עיריית אשקלון
ת.ד. 9001
אשקלון

שלום רב,

קיבלתי את מכתבך מיום 15 ביולי 1992, בעניין מפעל
"עלית" באשקלון.

כפי שידוע לך בוודאי נמצא כעת נושא הסיווג מחדש של
אזורי פיתוח בבחינת ועדת מנכ"לים, בראשות מנכ"ל משרד ראש
הממשלה, ואינו בתחומי אחריות משרדי.

עם זאת, רשמתי העניין לפני והבאתי אותו אף בפני מנכ"ל
משרדי, החבר בוועדה הנ"ל.

ב ב ר כ ה,

מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר

העתק:

מר נתי שרוני - מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר.

הועבר למנכ"ל

1.9 ביום

עיריית אשקלון

אשקלון יופי ואיכות

ל ש כ ת ר א ש ה ע י ר

יד' תמוז תשנ"ב
15 יולי 1992

תק
אולי בתוף
טרינג - וואלנטי -
אקא

לכבוד,
שר המסחר והתעשייה
מר מיכה חריש
משרד המסחר והתעשייה
י ר ו ש ל י מ .

א.נ.נ.

הנדון: מפעל "עלית" - אשקלון.

מפעל "עלית" הוקם באזור התעשייה הדרומי באשקלון לפני כחמש שנים. הקמת המפעל באזור הותה מנוף להתפתחותו והוא אכן שינה את פניו לבלי הכר בתקופה זו.

לאזור התעשייה הדרומי באשקלון מעמד של אזור פיתוח ב'.

היות והמפעל מייצר בעיקר ממרחים הוא מתקשה במכירתם למשהב"ט כיוון שאינו נמצא בקריטריונים של ספקים המוכרים כאזורי פיתוח - לפי הוראות מנה"ר. בנוסף המפעל מתמודד בבעיות קשות של יבוא ממתקים לארץ.

כיום עומד מפעל "עלית" המעסיק למעלה מ-100 עובדים תושבי אשקלון בסכנת סגירה, מן הטעמים שפורטו לעיל. מאידך שוקלת "עלית" העברת מפעל הסוכרים בר"ג לאשקלון. בעבר אף הוקצה לשם כך 50 דונם באזור התעשייה הדרומי.

המפתח להתמודדות עם סכנת הסגירה ומאידך לגרום לכך שהמפעל בר"ג יעבור לאשקלון הוא מתן מעמד אזור פיתוח א' ספציפי למפעל.

אני מבקש מכבודו לדון בהקדם בענין כדי למנוע פיטוריהם של 120 עובדים מאשקלון וכדי להפוך תהליך מנסיגה לקידמה והתפתחות. סגירתו של מפעל "עלית" באשקלון תשפיע קשות על כל אזור התעשייה הדרומי ועל העיר המתמודדת כל העת עם בעיות תעסוקה קשות.

בכבוד רב,

בני וקנין
ראש העיר

העתק: ח"כ מר אלי דיין - כאן.

373
150

שר התעשייה והמסחר

ירושלים, יט' אלול, תשנ"ב
17 בספטמבר 1992

לכבוד
עו"ד שלום פדידה
ראש עיריית בית-שמש
מרכז מסחרי
ת.ד. 5
בית-שמש

שלום רב,

עיינתי במכתבך מיום 30 ביולי 1992, בעניין הבקשה להענקת מעמד אזור פיתוח א' לבית-שמש.

סיווג אזורי פיתוח אינו נמצא כעת בתחומי אחריות משרדי אלא נתון לבחינת - ועדת מנכ"לים מיוחדת לנושא בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה.

עם זאת, הריני מעביר פנייתך לעיונו של מנכ"ל משרדי, מר נתי שרוני, החבר בוועדה הנ"ל.

בברכה,

מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר

לחילוף
307.92

עיריית בית-שמש

לשכת ראש העיר

לכבוד
מר שמעון שטרית
שר הכלכלה

לכבוד
מר מיכה חריש
שר התמ"ס

לכבוד
מר אברהם-ביינה שוחט
שר האוצר

לשכת השר
משרד התעשייה והמסחר
נתקבל

06-09-1992

שם	
ת.ד.	
תפקיד	

נכבדי,

הנדון: הקניית מעמד איזור פיתוח א' לבית-שמש

הריני פונה אליכם לפעול להקנות מעמד זמני של איזור פיתוח א' לבית שמש וזאת מהנימוקים הבאים:

1. סיוע כזה כדאי ביותר למסק: הוא יכול להניב בעתיד תשואה מירבית לכל שקל שיושקע כיום - לבית שמש סיכויי פיתוח טובים עקב הרחבת גבולותיה, קיום שטחי תעשייה ותשתית טובה של מפעלים.
2. הצורך של בית שמש בסיוע כיום נעוץ בגידול הרב המתוכנן לעיר: בית שמש מתוכננת להיות עיר בת 120 אלף נפש, לשנת 1995 מיועדת לה אוכלוסייה בת 45 אלף נפש לפי תמא 31, לעומת 18 אלף נפש כיום, כלומר גידול פי 3, שהוא הגידול הרב ביותר של ישוב עירוני בארץ.
3. גידול זה המחייב גידול מקביל במקורות תעסוקה כדי לא להעמיס את פיתוחה של בית שמש על מקורות התעסוקה בירושלים.
4. פיתוחה של בית שמש אינו בא על חשבונה של ירושלים, אלא להיפך, כתמיכה וכהשלמה לירושלים, שיש לה יכולת מוגבלת לפתח תעשייה בתוכה, בין השאר עקב העדר שטחי תעשייה, מגבלות טופוגרפיות ועוד.
5. תנאים אלה מאפשרים בטווח ארוך פיתוח תעשייה גם ללא הנדלת התמיכה הממשלתית, אולם אין הדבר כך בטווח הקצר: קצב הגידול העצום הנדרש של 12,000 מישרות ב-4 השנים הקרובות, או 3,000 מישרות לשנה, אינו יכול לקרות ללא תמיכה ממשלתית.
6. יתר על כן ירושלים ואיזור עטרות הן בעלות מעמד של איזור פיתוח א' שנותן להם יתרון תחרותי על פני בית שמש.

לשכת ראש העיר

7. התכניות מיעדות לבית שמש פיתוח ענפים יחודיים בתעשיית הבריאות לענפיה, בתעשיות התקשורת, פיתוח תיירות אזורית, בנוסף לפיתוח הענפים הקיימים בהם המתכת והבניה.
8. בית שמש מתוכננת להיות עצמאית מבחינה תעסוקתית - קרי מספר המישרות יהיה דומה למספר המועסקים; כן מיועדת בית שמש להיות עורף תעסוקה לירושלים, וזו אחת המטרות בהנדלחה.
9. הנחות אלה מבוססות על מודל ניתוח דפוסי תעסוקה בארץ, לפיו מסוגלת בית שמש, כעיר בת 120 אלף נפש, לפתח עצמאות תעסוקתית.
10. ראוי לציין כי בעבר נדחתה בקשתנו ע"י הממשלה הקודמת תוך מתן הטבות מפליגות לאזורים מעבר לקו הירוק כגון א.ת. ברקן, ובכך "סתמו את הנולל" על פיתוח התעשייה בבית שמש.

נוכח האסור נראה לנו שחיוני להקנות לבית שמש את המעמד הזמני המבוקש של איזור פיתוח א', על סנת להשיג את יעדי גידולה ואת היעדים של פיתוח עורף חזק לירושלים, גשר וקשר לאיזור המרכז.

בכבוד רב
שלום פרודה, עוז'ד
ראש העיר

העתק: דוד סיטבון - מנהל היחידה לפיתוח כלכלי, בית שמש.

(א-9)

10-08-1992
 14
 10-08-1992
 075
 1373
 10-08-1992
 14
 10-08-1992

בית הדין

בית הדין

התעשייה
1038

שר התעשייה והמסחר

ירושלים, יט' אלול, תשנ"ב
17 בספטמבר 1992

לכבוד
מר יוסי אלול - חבר דירקטוריון צ.ח.ר.
ומר גרונר בנבנישתי - מנכ"ל צ.ח.ר.
פארק תעשיות גליל
ת.ד. 18
ראש-פינה 12000

שלום רב,

קראתי בעיון מכתבכם אלי מיום 10 בספטמבר 1992, בעניין מעמדו של פארק התעשייה צ.ח.ר.

כפי שסיכמנו בשיחתנו במשרדי, משרד התעשייה והמסחר יגבש מהלך של תכנון משותף אתך ושותפיך בצ.ח.ר. ולגבי עתיד האזור.

במסגרת זאת, נעשה מאמץ משותף לתת את התשובות לצרכי האזור ותושביו.

באשר לנושא אזורי פיתוח, כפי שידוע לך, עוסקת בכך כיום ועדת מנכ"לים בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה, מר שמעון שבס.

ב ב ר כ ה,

מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר

למילוי
ת"ק
אולי פתוח
ע.ו

יב' באורח השב"ב
10 בספטמבר 1992
צחר 33 א'

משרד התעשייה והמסחר	
התקבל	
15-09-1992	
2888	כ"ל
	ה"ת
	ידיעה
	חתימה

לכבוד
מר מיכה חריש
שר המסחר והתעשייה
אגרון 30
י ר ו ש ל י ם

שלום רב,

מעמד של פארק התעשייה צ.ח.ר.

פארק התעשייה צ.ח.ר. הוקם כמבוי עיקרי לפתרון בעיות התעסוקה בצפס, חצור וראש-פינה.

פארק זה מהורה אלטרנטיבה ראשונה ומודרנית ליזמים והעשיינים המעוניינים להקים מפעליהם בישובים הנ"ל.

מיקומו של הפארק, היותו איזור התעשייה של שלושה ישובים ומקום התעסוקה העיקרי של תושבי חצור הגלילית ואף תושבי צפת וראש-פינה, מחייבים להעניק לפארק התעשייה צ.ח.ר מעמד של איזור פיתוח א + לכל דבר.

רק מעמד של איזור פיתוח א + חד-משמעי, יאפשר ליזמים הקשורים ומייצרים עבור משרד הבטחון, לקבוע את מקום מפעלם בצ.ח.ר, ללא כל חשש.

כבר היום ישנם מספר יזמים ויצרנים הקשורים למשרד הבטחון, המוכנים למקם מפעליהם בפארק התעשייה צ.ח.ר, אך חוששים משרם אי-הופעת פארק התעשייה צ.ח.ר (מחנכים) ברשימת איזורי התעשייה המועדפים (קרי - מעמד של א +).

פארק תעשיות גליל
GALILEE INDUSTRIAL PARK
ת.ד. 18 ר.פ.
ראש-פינה רמת הגולן
מיקוד: 12000 זר
טל: 06-938585
פקס: 06-938585
ישראל ISRAEL

גליל תעשייתי

איננו רואים כל סיבה עניינית והגיונית שלא לקבוע כי פארק
התעשייה צ.ח.ר יקבל מעמד של איזור פיתוח א +.

נודה לך אם המשרד יקבל החלטה דחופה בנידון, זאת, תוך תיאום
הנושא עם גורמי משרד הבטחון, ויאפשר בכך למס' יזמים להחליט מיידית
בחירוב על כניסתם לצ.ח.ר.

חשוב לציין כי גם תמ"א 31 רואה בפארק התעשייה צ.ח.ר איזור
תעשייה מרכזי לגליל העליון כולו.

צעד זה יקדם את פיתוחו של הפארק ויצור מקומות העסקה כרספים,
שכה חשובים באזורינו.

מרדים לך על טיפולך המסור !

בנכנר רב,

גרוןר בכמ"שתי
מכ"ל צ.ח.ר

בנכנר רב,

ירסי אלור
ראש מועצת חצור הגלילית
וחבר דירקטוריון צ.ח.ר

העתקים: * מר זאב פרל - ראש עיריית צפת

* מר צבי רסקי - ראש מועצת ראש-פיכה

פארק תעשיות גליל
GALILEE INDUSTRIAL PARK

ת.ד. 18 פ.ח.
ראש פינה מנחם רוסה
מיקוד: 12000
טל: 06-938585
פקס: 06-938570
ישראל ISRAEL

שר התעשייה והמסחר

ירושלים, יט' אלול, תשנ"ב
17 בספטמבר 1992

לכבוד
מר מנחם ידיד
מפעלי רכב אשדוד (מ.ל.) בע"מ
רח' בן-יהודה 168
תל-אביב 63403

שלום רב,

עיינתי במכתבך מיום 24 באוגוסט 1992, בעניין הבקשה להענקת מעמד אזור פיתוח א' לתעשייה באשדוד.

סיווג אזורי פיתוח אינו נמצא כעת בתחומי אחריות משרדי אלא נתון לבחינת - ועדת מנכ"לים מיוחדת לנושא בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה.

עם זאת, הריני מעביר פנייתך לעיונו של מנכ"ל משרדי, מר נתי שרוני, החבר בוועדה הנ"ל.

בברכה,

מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר

אני פולא

12-11

מנחם ידיד

טל. 03-222142

בן-יהודה 168
תל-אביב 63403

1910
M. C.

from the ...
of the ...
the ...
the ...

M. C.
M. C.

25.8.42

מפעלי רכב אשדוד (מ.ל.) בע"מ

חברת בת של חברת ישראלית לרכב ואוטובוסים בע"מ

תאריך: 24.08.92
אסמכתא שלטו: כה באב, תשנ"ב

לשכת הרכב	
משרד התעשייה והמסחר	
כתובת: _____	
06-09-1992	

לכבוד
מר מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר
רח' אגרון
ירושלים.

מר חריש הנכבד,

בבעלות חברתנו שטח תעשייתי של כ-140 דונם, ועליו מבני תעשייה בשטח של כ-15,000 מ'ר, הממוקם באיזור התעשייה בכניסה הצפונית לעיר אשדוד. השטח מפותח ברובו, כולל תשתית של מים וחשמל, ומשטחי אספלט וכורכר, ומוכן להפעלה מיידית במיבנים הקיימים.

עד שנת 1987 שימש הנכס את מפעלי רכב אשדוד כמפעל הרכבה למשאיות ואוטובוסים, מתוצרת ליילנד אנגליה עד 1977, ומתוצרת מאק ארה"ב עד לסגירת המפעל. המפעל ידע זמנים טובים בעבר, וסיפק אוטובוסים לתחבורה הציבורית במשך שנים רבות, משאיות וגורדי טנקים למערכת הבטחון, ואלפי משאיות לשוק הפרטי. למרבה הצער, שינוי במדיניות הממשלה כתוצאה מהסכם עם השוק האירופי המשותף הביא לסגירת המפעל ולפיטורי מאות עובדים.

משנת 1987 נעשו מצידנו מספר נסיונות להפוך המקום לפארק תעשייתי, לתעשיות מתוחכמות ואחרות, ולמשוך יזמים ותעשיינים לאשדוד. לצערנו לא עלה בידנו הדבר עד כה, וזאת בהמשך לנסיגה המאד משמעותית של מפעלי תעשייה מהעיר אשדוד במשך העשור האחרון.

מתוך שיחות עם תעשיינים ויזמים אותם עניינו בפיתוח והשקעה באשדוד, מסתבר שאבן הנגף ליזמות תעשייתית באשדוד הינה העובדה שמשקיעים באשדוד אינם נהנים ממעמד מועדף של איזור פיתוח כלשהו. לכן, למרות מיקומה הגיאוגרפי המרכזי, למרות היותה עיר נמל ולמרות שפע כח אדם הקיים בה מקליטת כ-30,000 עולים חדשים מהגל האחרון, אין העיר מושכת משקיעים תעשייתיים. גם מתוך שיחותינו עם ראש העיר עולות אותן העובדות שללא הענקת מעמד של איזור פיתוח א' לתעשייה באשדוד, לא יבואו ההשקעה והיזמות. נראה לנו שהענקת מעמד איזור פיתוח א' לתעשייה באשדוד תביא משקיעים ויזמים לעיר ותחזיר את אשדוד אל מפת הערים המתועשות בארץ, ובכך תסיוע לקלטת העליה והפיתוח התעשייתי של ישראל.

לכן, נבקשך לבחון אפשרות הענקת מעמד איזור פיתוח א' לתעשייה באשדוד, ובדיונים המתקיימים במשרדך בנושא לשקול פנייתנו זו בחיוב.

בכבוד רב,

מנחם יחידי

550

שר התעשייה והמסחר

ירושלים, יט' אלול, תשנ"ב
17 בספטמבר 1992

לכבוד
מר מחמוד יונס
יו"ר המחלקה לפיתוח ותיעוש
הכפרים הערבים בחברת עובדים
חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות
בית הוועד הפועל
רח' ארלוזורוב 93
תל-אביב

שלום רב,

קראתי בעיון, מככתך אלי בנושא תיעוש היישובים הערביים
והכללתם במפת אזורי הפיתוח מיום 15 באוגוסט 1992.

ממשלת העבודה פועלת ותוסיף לפעול בעניין בהתאם לקווי
היסוד שלה - להשוואת תנאי המגזר הערבי.

ולגופו של עניין - כפי שידוע לך בוודאי אין נושא אזורי
פיתוח נתון כרגע בתחומי משרדי, אלא נדון בכללותו על-ידי
ועדת המנכ"לים, בראשותו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה.

כ ב ר כ ה,
מיכה-חריש
שר התעשייה והמסחר

העתק:

מר נתי שרוני - מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר.

מחירי יציאת
38
מיק
אלא
פתיח

ו' באב תשנ"ב
5 באוגוסט 1992

לשכת השר משרד התעשייה והמסחר נתקבל		
06-09-1992		

לכבוד
השר מיכה חריש
משרד התעשייה והמסחר
ירושלים

א.נ.

הנדון: תיעוש הישובים הערביים והכללתם במפת אזורי הפיתוח

האוכלוסיה הערבית בישראל מהווה 17% מכלל האוכלוסיה במדינת ישראל ואשר הינם חלק בלתי נפרד מהחברה והכלכלה של ישראל והם נמצאים בתחתית הסולם החברתית והכלכלית בישראל. הפער בינה לבין האוכלוסיה היהודית הולך ומעמיק במקום שיצומצם.

עם קום המדינה נותרו 105 כפרים ערביים בישראל ללא תשתית כבישים, חשמל ומים, ומרבית תושבי הכפרים הנ"ל התקיימו מחקלאות, במרוצת השנים חלה התפתחות מרחיקת לכת, וחלקם הגדול חדלו להיות כפרים חקלאים והפכו לעיירות וחברו לרשתות החשמל המים והכבישים בישראל כמו אום-אלפחם. טירה, טיבהו עמרה. מספר התושבים בכל אחד מהישובים הנ"ל הוא מעל ל-20,000 תושבים ושמשדר הפנים אף נתן להם מעמד של ערים אך הם נשארו ללא תשתית כלכלית כל שהיא.

הפיתוח והתעשייה פסחו על הישובים הערביים ונשארו מחוץ לתחום הפיתוח של מדינת ישראל.

כתוצאה מפיתוח חד-צדדי בישובים ובעיירות היהודיות והזנחת הישובים הערביים יש היום כ-80,000 עובדים שכירים ערבים נודדים הנאלצים לנסיעה למרחקים לעבודה בערים היהודיות, דבר הגורם לבזבוז אלפי שעות עבודה, בדרכים, שריפת כמויות גדולות של דלק, ועומס בכבישים תופעה שאינה רצויה מבחינה משקית וחברתית כאחד, בנוסף לכך חיזוק רגשות התסכול והקיפוח ואי השוויון בין בני שני העמים עם של אדונים ועם של משרתים.

-2-

מדיניות קיפוח זו הנמשכת 45 שנה עומנת בתוכה פצצת זמן המהווה סכנה לרקמת היחסים הטובים השוררת עד כה בין האוכלוסייה הערבית והיהודית במדינת ישראל סכנה להמשך השותפות היהודית ערבית והדו-קיום יהודי-ערבי בתוך מדינת ישראל ומחוצה לה.

מחויבותה של ממשלת ישראל החדשה, ממשלת העבודה, מרצ, ש"ס הוא לפעול ביתר שאת למוש קווי היסוד של הממשלה וקיום השוויון המלא לאוכלוסייה הערבית, בישראל בכל התחומים כולל פיתוח ותיעוש הישובים הערבים, "פיתוח ללא קיפוח" ושילובם של הישובים הערבים במפת אזורי הפיתוח והתעשייה של מדינת ישראל, פיתוח תשתית כבישים, חשמל, מים כיוב באזורי התעשייה המוצעים.

אזורי הפיתוח והתעשייה המוצעים כדלקמן:

1. סכנין - עראבה - דיר חנא - משגב
2. מגדל כרום - דיראלאסד בענה נחף - כרמאל בית-ג'אן - מעאר -ראמה
4. ירקא, כפר יאסיף, אבו סנאן - מכר -גדידה
5. שפרעם - עמרה - עבלין;
6. נצרת - נצרת עלית - עין מאהל - עילוט יפיע
7. כפר קנא - לטורעאן - משהד - רינה כפר מנדא בעינה עילבון
8. אכסאל - דבוריה כפר תבור
9. אום אלפחם - ערה-ערערה, כפר קרע, קציר, מי עמי, עין אלסהלה, ברטעה
10. בקה אלגרביה גת יחה ביר אלסקה
11. טייבה קלנסוה - טירה
12. כפר קאסם - גלגוליה, כפר ברה
13. דליה - עוספיה
14. רהט
15. עירוער.

-3-

הנני דורש שהצעת הנ"ל תדון ותאושר במשרד המסחר והתעשייה ובוועדת המנכלי"ם הרנה בנושא אזורי הפיתוח.

בכבוד רב,

מחמוד יונס

חבר הועדה המרכזת של ההסתדרות
יו"ר המחלקה לפיתוח ותיעוש הכפרים
הערכים בחברת העובדים

העתק: יו"ר סיעת העבודה בכנסת אלי דיין
סיעת מרצ שרת החינוך והתרבות שולמית אלוני
שר הקליטה יאיר צבן שר האנרגיה והמצמ פרי אמנון רובשנטיין
שר הפנים אריה דרעי
מזכ"ל ההסתדרות הח' חיים הברפלד - כאן
יו"ר חברת העובדים הח' איתן ושנסקי
סגן השר נואף מצאלחה
סגן יו"ר הכנס סאלח טריף
סגן השר וליד צאדק
ח"כ תופיק זייאד
ח"כ עבד אלוהב דראושה
יו"ר הועד הארצי לרשויות הערביות, מר אברהם נמר חסין שפרעם

לח/40

שר התעשייה והמסחר

א"ס"מ
10318

ירושלים, יח' אלול, תשנ"ב
16 בספטמבר 1992

לכבוד

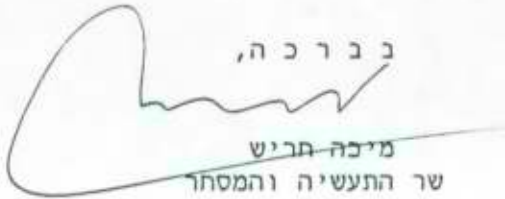
מר אברהם דגן - ר.מ.א אשכול
מר שמעון כהן - ר.מ.א חוף אשקלון
ומר שי חרמש - ר.מ.א שער הנגב
מועצה אזורית שער הנגב
ד.נ. חוף אשקלון 78100

שלום רב,

ראשית, אני מצטרף לתקוותכם באשר להצלחת ההסדר המדיני שיביא לחתימת הסכם שלום.

בטוחני כי וועדת המנכ"לים בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה, לבחינת מעמד אזורי פיתוח בישראל, ובהשתתפות מנכ"ל משרדי, מר נתי שרוני, תיצור מפה חדשה בהתאם לסידרי העדיפויות הלאומיים וצרכי החברה והמשק בישראל.

בברכה,

מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר

שר התעשייה והמסחר

ירושלים, יח' אלול, תשנ"ב
16 בספטמבר 1992

לכבוד

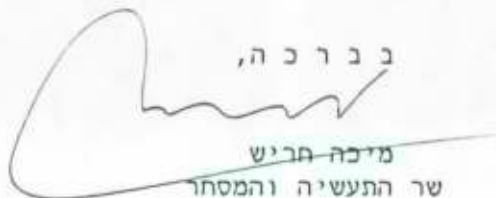
מר אברהם דגן - ר.מ.א אשכול
מר שמעון כהן - ר.מ.א חוף אשקלון
ומר שי חרמש - ר.מ.א שער הנגב
מועצה אזורית שער הנגב
ד.נ. חוף אשקלון 78100

שלום רב,

ראשית, אני מצטרף לתקוותכם באשר להצלחת ההסדר המדיני
שיביא לחתימת הסכם שלום.

בטוחני כי וועדת המנכ"לים בראשות מנכ"ל משרד ראש
הממשלה, לבחינת מעמד אזורי פיתוח בישראל, ובהשתתפות מנכ"ל
משרדי, מר נתי שרוני, תיצור מפה חדשה בהתאם לסידרי
העדיפויות הלאומיים וצרכי החברה והמשק בישראל.

בברכה,

מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר

SHAAR HANEDEV REGIONAL COUNCIL

מועצה אזורית שער הנגב

DOAR-NA CHOF AHSKELON 78100, TEL: 051-806211
FAX: 051-806260

משרד ראשי: ד.ג. חוף אשקלון 78100, טל: 051-806211
איביס מרכז רשותי, טל: 3-051-897211, פקס: 051-806260

תאריך: ח' אלול תשנ"ב
6 ספטמבר 1992

סימוכין: ר"ד - 1.1

Handwritten note: ר"ד בשליל

לכבוד
השר מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר
רחוב אגרון 30
ירושלים

כבוד השר,

הנדון: מפת אזורי הפתוח החדשה של המדינה.

בימים אלה אזור חנוכ"ל משרד ראש הממשלה להציג לפני הממשלה את מפת אזורי הפתוח החדשה של המדינה. מופי חדש זה בא לבטא רוח חדשה, אמונה תקווה וביסודה מונח המושג "שינויי סדרי העדיפויות הלאומיים".

כמקביל מבהיר ראש הממשלה כי בדעתו לקדם בקצב מואץ הסדר חדיני חדש ב"רצועת עזה" אשר אנו מחלים להצלחתו המלאה! שני מהלכים מקבילים אלה מחייבים הבחנה ברורה - ישובי קו הרצועה מיד מדרכי ונחל עוז ועד כרם שלום יתפקדו בקרוב כ"ישובי ספר" כגבול של שלום!

אנו מבקשים את תמיכתך בהעמדת שרשרת ישובים זו במעמד שווה לישובי הספר הפרוסים לאורך גבולות ירדן, מצרים, סוריה ולבנון.

ספר חזק הוא ערובה למדינה חזקה - אנו צופים אל העתיד בתקווה רבה, נמלא את המשימה בדביקות - אנא, דאג שהכלים ינתנו בידינו וחפת הפתוח החדשה לישראל לא תהיה לנו לדועף!

בהצלחה,

Handwritten signature: ד.מ.א. שער הנגב
שי' חרהש

Handwritten signature: ד.מ.א. חוף אשקלון
שוער כחן

Handwritten signature: ד.מ.א. אשכול
מברהם דגן

אור הנר

ארז

ברוך חייל

גבים

דורות

יכיני

כפר עזה

ל עוז

מפלטים

ניר עם

רוחמה

חות שיקמים

אירובי
העניינים
15/10

3

לשכת השר משרד התעשייה והמסחר נתקבל	
15-09-1992	

משרד ראש הממשלה

ט"ז באלול התשנ"ב
14 בספטמבר 1992

H - 017

לכבוד
מר שלום פרידה
ראש העיר
בית שמש

אדון נכבד,

מכתבך אל מר שמעון שבס, מנכ"ל משרד ראש הממשלה בעניין קביעת אזור פיתוח לבית שמש, הועבר לטיפול.

עבודת ועדת המנכ"לים המטפלת בנושא, נמצאת בעיצומה. מכתבך הועבר לעיונם של חברי הועדה, ואין לי ספק שנימוקיך יעמדו לנגד עיניהם, בעת שתתקבלנה ההחלטות.

ראוי לציין שמדיניות הועדה לגבי קביעת אזורי עדיפות לאומית, מאפשרת לקבוע עדיפות נקודתית, בנושאים מסויימים, לישובים שלא יכללו בתכנית הכללית.

נשמח לדווח לך עם גמר עבודת הועדה.

ב ב ר כ ה,

יחזקאל הרמלך

העתק: מר אברהם שוחט, שר האוצר
מר מיכה חריש, שר התעשייה והמסחר
מר שמעון שטרית, שר הכלכלה והתכנון
מר שמעון שבס, יו"ר ועדת המנכ"לים

25

צמותת מפעלי ברקו

טל: 03-9364433 9364144

פקס: 03-9364436 9364147

8.9.92 ברקו
50-0777 סימוכין

21.9

לכבוד
שר המסחר והתעשייה
מר מיכה חריש
ירושלים
08-09-1992
כבוד השר
משרד המסחר והתעשייה
מס' 2661
אזור התעשייה ברקו

למסגרת ההסכם עם צמותת התעשיינים ב- 21 ספטמבר 92

קצב הצמיחה שלנו הינו כ- 60% לשנה, שעור היצוא הינו 47% מהמחזור - פי שניים מהמקובל בתעשייה ובנוסף תחליפי היבוא מהווים כ- 41% מהפעילות.

הצלחתנו מלווה בטיפוח אזור התעשייה תוך שמירה על איכות העבודה ועל איכות החיים של העובדים.

פגיעה באזור התעשייה הנוכחי, יגרום לפגיעה בפעילות כלכלית בהיקף של 4 מיליארד ש"ח, פגיעה ביצוא בהיקף של- 1.2 מיליארד ש"ח וכמו כן פגיעה בהעסקת 2,000 מפרנסים. ב- 5 השנים הקרובות.

אנו מבקשים, לשמור על ההצלחה הנוכחית ולהכיר במפעלים וקיימים כאזור פיתוח א' - כ- 7 שנים וכאזור פיתוח ב' לעוד 7 שנים.

להכן הנושאים אשר עליהם אנו מבקשים לדון עם כבוד השר:

1. תהלת המצב הנוכחי :

עשרות מפעלים באזור התעשייה. נמצאים בשלבים שונים של הוצבות פיתוח והשקעות. אנו מבקשים לדעת:

- א. מתי מתוכננים להשתחרר תקציבים למפעלים שהגישו דוחות ביצוע ?
- ב. מתי יקבלו מפעלים כתבי אישור לאחר דיון במנהלת ההשקעות ?
- ג. עד מתי יעצרו הבקשות למרכז השקעות כלא טיפול ?

חוסר וודאות הוא נושא קריטי בקבלת החלטות עסקיות ואנו זקוקים 2. עתיד אזור התעשייה :

א. אזור פיתוח - תמיכה בהמשך מעמד של אזור פיתוח א' למפעלים הקיימים או חברות שהוקצו להם שטחים ונמצאים בתהליך של הקמה או הרחבה, כדי לא לפגוע בתהליכי צמיחה טבעית של מפעלים. (אנו מכירים בזכות הממשלה לקבוע מדיניות חדשה לגבי הרובת אזור התעשייה אך אסור לפגוע בתעשייה הקיימת בהתפתחותה)

ב. פיתוח חשתיות - אנו מבקשים שמשרד התמ"ס לא יעסיק פיתוח חשתיות באזור התעשייה ברקו לרבות מערכת הביוב שמרסה וגורמת נזם בלתי הפיר למייתהום.

מכבוד רב.
מיכאל ליסמי
נציג התעשיינים
אזור התעשייה ברקו

משרד התעשייה והמסחר
לשכת השר

ירושלים, א' אלול, תשנ"ב
30 באוגוסט 1992

לכבוד
מר פהמי חלבי
ראש המועצה המקומית דאלית אל כרמל
וסגן יו"ר מרכז השלטון המקומי בישראל
ת.ד. 13
דאלית אל כרמל

שלום רב,

קיבלתי פנייתך בעניין בקשה למתן מעמד אזור פיתוח
למועצה המקומית דאלית אל כרמל, מיום 11 באוגוסט 1992.

נושא מתן מעמד אזור פיתוח נמצא עתה באחריות ועדת
המנכ"לים לסיווג מחדש של אזורי פיתוח, ואינו מצוי בתחום
אחריותו של משרד התעשייה והמסחר.

בכבוד רב,

מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר

תיק
הוצאה-אזור
פיתוח
123/8

19/08/92
צביה ביבי

מערכת ניהול פניות
עדכון והוספת פניות

משרד האסחר והתעשייה
יחידת מחשב

משימה/בקשה : 1 משימה
שם אחראי : צביה ביבי
פונה חדש(כ/ל) : ל שם פונה: פהמי חלבי
יחידה :
תפקיד:
טלפון:

נושא הפניה :
תאור הפניה : המועצה המקומית דלית אל-כרמל
בקשה לחתן מעמד של איזור פיתוח

סוג פניה(מ/ט/א) : מכתב

הזנת מספל-
מספל חדש(כ/ל) : ל שם מספל : מר חריש
יחידה :
תפקיד:
טלפון:

תאריך לגמר טיפול: 27/08/92 מצב טיפול: לא בטיפול תאריך דווח: 16/08/92

סוג טיפול :
תאור הטיפול: הנושא נמצא בבחינת הגורמים במשרד.

הצג- Find טייט-Enter נטוש-F8

PF4-Ins בטל-Rem

תאריך: 11.8.92
סימוכין: פ.17

לכבוד
מר מיכה חריש
שר המסחר והתעשייה
משרד המסחר והתעשייה
ירושלים

2308

א.נ.נ.

הנדון: המועצה המקומית דלית אל - כרמל
בקשה למתן מעמד של איזור פיתוח.

במהלך ביקורו של כבוד ראש הממשלה לשעבר, מר יצחק שמיר, בדלית אל כרמל, שנערך לפני כשנה, העליתי בפני כבודו את בקשתנו לקבל מעמד של איזור פיתוח.

נימוקי בקשתי היו, אם לחזור עליהם בקצרה, הקשיים האובייקטיביים העומדים בפני המגזר הדרוזי במדינת ישראל מחד(אבטלה בכלל ומחסור במקומות עבודה בתחומי הישוב בפרט, העדר מקורות הון עצמיים, מחסור בהשקעות עצמיות), ומאידך הרצון האמיתי והכנה של בני הציבור הדרוזי לעזור לעצמם עד כמה שניתן באמצעות פיתוח מפעלים ועסקים עצמאיים הן בכוחות עצמם והן באמצעות שיתוף פעולה עם יזמים שמחוייב לשוב.

להערכתנו, תמיכת ממשלת ישראל בדרך של מתן מעמד של איזור פיתוח, תוכל לסייע לנו רבות, מה גם שבימים האחרונים אושרה הקמתה של החברה הכלכלית לפיתוח דלית אל כרמל בע"מ, אשר תעסוק בין השאר - ביזום ובקידום פרויקטים בתחומי התעשייה, המלאכה והתיירות.

בדברי תשובתו לבקשתנו אמר כבוד ראש הממשלה שהנושא יבדק על ידו ועל ידי אנשי משרדו בכל הרצינות הרצויה.

מאוחר יותר פנינו שוב לראש הממשלה, למנכ"ל משרדו ולשר הכלכלה והתכנון לשעבר, אך טרם קודם הנושא.

גודה לך על בדיקתך בעניין הטיפול בבקשתנו.

אנו מצידנו נשמח לעמוד לרשותך ולספק לך נתונים נוספים, ככל שידרשו.

בכבוד רב,

פהמי חלבי
ראש המועצה
סגן יו"ר מרכז השלטון
המקומי בישראל

ד"ר
אורי
פז

משרד התעשייה והמסחר
לשכת השר

ירושלים, כז' אב, תשנ"ב
26 באוגוסט 1992

לכבוד
מר אלברט אוחיון
סגן ראש העיר בית-שמש
וממונה על מח' ש.פ.ע
מרכז מסחרי
בית-שמש

שלום רב,

פנייתך בעניין פיתוח מפעל מכניקה עדינה באזור התעשייה
בית-שמש, מה-27 ביולי 1992, התקבלה בלשכת שר התעשייה
והמסחר.

העניין נמצא כעת בבדיקת הגורמים המתאימים במשרד. נוסף
לעמוד בקשר בהתאם להתקדמות הטיפול בנ"ל.

ב ב ר כ ה,

נעמה צור
עוזרת שר התעשייה והמסחר

13/3

בית שמש

עיריית

לשכת סגן ראש העיר
ממונה על מח' ש.פ.ע.

כ"ו בחמוז תשנ"ב
27 ביולי 1992

לכבוד
מר מיכה חריש
שר המסחר והתעשייה
הקריה - ירושלים

כבוד השר

הנדון: פיתוח במפעל מכניקה עדינה
איזור התעשייה בית שמש

באיזור התעשייה המערבי קיים מפעל בשם מכניקה עדינה המעסיק
היום 150 עובדים - 90% מהם תושבי בית שמש, 10% תושבי הסביבה -
ובחלקם עולים חדשים.

מפעל רציני זה הוקם ע"י תושב בית שמש, משפחה מכובדת "אלקיים".
המפעל בנוי על 7.1/2 דונם.

ועדת איתורים של העירייה אישרה לבעלי המפעל 2 מגרשים נוספים
חלקה 46 - 45 על שטח של 5 דונם לשם הגדלת המפעל.
בהתחשב והמפעל עובד גם לחו"ל, ומעוניין לקלוט עובדים נוספים,
דבר שיפתור בעיות תעסוקה בישוב.

חברת "חפת" העוסקת בפיתוח והנמצאת היום בשטח בקשה בעבר מבעלי
המפעל תוכניות פיתוח של הפרוייקט דבר הדורש הוצאה כספית רצינית,
וכך עשו בעלי המפעל.

כיום מר גד ויינשטיין נציג חברת "חפת" הודיע להם שלא ניתן
לבצע את הפיתוח - והוא בנית קיר ומילוי בעומק כ - 3 מטר על מנת
להביא מגרש מ - 45 לגובה שאר המגרשים כדי לאפשר להם עבודה תקינה
של סילוסים ומשאים, דבר שהוא חיוני ביותר להתפתחות המפעל.

דשותינו רואה ברכה חשובה ליישוב, בהתפתחות המפעל, בהתחשב
והוגשה בקשה נוספת לחלקה מס' 51 בגודל 5 דונם נוספים.

עלי לציין שאי ביצוע הפיתוח יעכב את פיתוח המפעל ויגרום לאבטלה
בבית שמש.

כבוד השר רגיש מאוד לנושא האבטלה ובטוחני שימצא פתרון לקידום בעיות
בבית שמש.

סקס - 02-912-344 מכניקה עדינה.

אודה לכבודו במתן עזרה.

בבית שמש
אלברט אוחלון
סגן ראש העיר
ממונה על מח' ש.פ.ע.

02-918064, 913381-6

02-913388 פקס

מרכז מסחרי בית-שמש

President
Robert J. Loewenberg

Director
Alvin Rabushka
Senior Fellow
Hoover Institution
Stanford University
Senior Fellow, IASPS

נשיא
רוברט ג' לאונברג

ראש החטיבה
אלוין רבושקה
עמית בכיר, מכון הובר,
אוניברסיטת סטנפורד
עמית בכיר, המכון ללימודים
אסטרטגיים ופוליטיים מתקדמים

מיין
אלה סמ תולס

סריה רבין סלון
אלה - ראשי המטה בלתי רשמי
25.8.92

תזכיר

תאריך: יולי 1992

אל: ראש-הממשלה, חברי הממשלה, חברי הכנסת

מאת: אלווין רבושקה

הנושא: מאת הימים הראשונים: מקומות עבודה לעולים מרוסיה

המשימה החשובה ביותר המוטלת על ישראל מורכבת משני מושגים: השקעות ומקומות עבודה. מעורבותה של המדינה במשק לא הצליחה לעודד השקעות וליצור מקומות עבודה יצרניים. הגיע הזמן שהממשלה תפנה את הדרך ותניח ליוזמה הפרטית לעשות את המלאכה. תזכיר זה יסביר כיצד. הדרך היא בהקמתם של אזורי ייצור ליצוא חופשיים (איל"ח).

ישראל היא בת 44, ונוסדה אחרי מלחמת-העולם השנייה כמולדת לעם היהודי; התפתחותה של המדינה והצידוק לקיומה מכוססים על העלייה. גל העלייה האחרון, ממדינות חבר העמים, החל בסוף 1989. העלייה גדלה כתלילות במחצית השנייה של 1990, ואחרי רפיון מסוים עקב מלחמת המפרץ, הגיעה כמעט לשיאים חדשים ברבעון השני של 1991. ואז, כשהחלו להסתנן לרוסיה הסיפורים על חוסר העבודה ועל התת-תעסוקה, החל זרם העלייה להידלדל לפתע. שיעור האבטלה הכולל מגיע ל-12 אחוזים, אחוז גבוה כשלעצמו. אולם מאחורי נתון זה מסתתרים נתון הרסני של 35 אחוזי אבטלה בקרב העולים מרוסיה, והעובדה שרבים מן העולים המועסקים עובדים תמורת שכר נמוך ומתחת לרמת כישוריהם בעבודות לא מיומנות. תקציב המדינה לשנת 1992 צפה עלייה של 200 אלף איש, ואילו כיום התחזית היא 60 אלף עולים. ייתכן שגם מספר זה יתכרר כגבוה מדי: מספר העולים ממשיך לרדת מדי חודש, והאומדן המעודכן אינו מכיא כחשבון עולים רבים היורדים מן הארץ, או כאלה המתכווננים לרדת ברגע שימצאו תומך או עבודה בחוץ-לארץ.

משיכתו של מצבור ההון האנושי הזה והחזקתו כארץ נתונים אפוא בסכנה חמורה. התברר, שהניסיון הכולל להשיג ערכויות להלוואות בסך 10 מיליארד דולר הוא כנחינת ברכה סמויה. מסתבר ש-400 מיליון הדולרים, שנתקבלו ב-1991 בהלוואות לשיכון מארצות-הברית, [1] הוצאו ע"י הממשלה על בניית אלפי דירות ריקות במקומות שאיש אינו רוצה לגור בהם, מפני שאין בהם מקומות עבודה. התחייבות הרכישה שנתנה הממשלה לקבלנים תעמיס על אזרחי ישראל יותר ממיליארד דולר במסים חדשים. למרבה האירוניה, נדיבותה של ארצות-הברית מטילה דווקא נטל מסים גבוה יותר על משלם המסים הישראלי. אבל אין משלם מסים זה יכול לשאת ערכויות להלוואות בסכום של 10 מיליארד דולר נוספים כדי לרצות את הכוונות הטובות של יהודי אמריקה ואת המטרות הפוליטיות של הפוליטיקאים האמריקניים.

אמנם, קל למתוח ביקורת לאחר מעשה, אבל חשוב לזהות את סיבות הכישלון. במלים פשוטות - בעולם הכתר-סוציאליסטי, ישראל היא כמעט יחידה במינה בדכנותה העיקשת בשליטת המדינה על אזרחיה. המדינה קדמה והשטלתה על שוקי דיור ומשכנתאות ובכך מנעה את התפתחותם האמיתית. המדינה מסכסדת מקומות עבודה שאינם בני-קיימא. המדינה משלימה עם מונופולין כמעט בלעדי על שוק העבודה. המדינה נאחזת בכל תירוץ העולה על דעתה כדי להשהות את מכירת החברות הממשלתיות והכנקים. המדינה מנהלת מדיניות מיסוי עושקת. המדינה מטפחת מונופולים וקרטלים. המדינה מפחית את ערך המטבע מדי יום. המדינה מוציאה מיליארדי שקלים על תכניות רווחה שאין היא יכולה לעמוד בהן, בחתירתה אחר שוויוניות מדומה. המדינה חוסמת זרימה של יבוא. המדינה מעוותת את מבנה הכלכלה באמצעות סובסידיות ומענקים למשקיעים. המדינה מחזיקה בבעלותה כמעט את כל הקרקעות, מצב הגורם למחירי הקרקע להיות מעבר להישג-ידו של הישראלי הממוצע. המדינה תומכת במגזר חקלאי פושט-רגל. המדינה מתקינה תקנות לעסקים קטנים, הדוחקות אותם מחוץ לעולם העסקים. [2] הסיבות הללו לכישלון ידועות היטב, וכבר אינן שנויות במחלוקת. [3]

פתרון הבעיה

ליקוייה העיקריים של הכלכלה הישראלית הם תלותה הגדולה במענקים ובהעברות חד-צדדיים מחוץ-לארץ, העדרן הכמעט מוחלט של השקעות זרות ישירות, והצניחה התלולה כצבירת הון.

צמיחה כלכלית מחייבת השקעות. שיעור גבוה של השקעות פירושו שצידוד ישן מוחלף בצידוד חדש, שהפוטנציאל התעשייתי הכללי עולה, ושייצור הטובין והשירותים גדל

ואף עלה עליו. הממשלה הקציבה מיליארדי שקלים מכספי משלם המסים כמענקים באמצעות מרכז ההשקעות, אך אלה לא הצליחו לשנות את מגמת הירידה בהשקעות הפנימיות. צבירת ההון ההולכת ויורדת בישראל מבטאת כישלון צורב של המדיניות הכלכלית, ומכשרת קיפאון בעתיד.

שני הנושאים העומדים כראש סדרי העדיפויות של הממשלה החדשה הם: (1) משיכת השקעות זרות ישירות כדי שיתפסו את מקומם של כספי החינם המזיקים לצבירת הון ולצמיחה, ושממילא ייעלמו בעתיד; ו-(2) שינוי הקצאת המשאבים מצריכה להשקעה.

סדרי עדיפויות אלה מובנים מאליהם ודחופים, אך עד כה נעשה רק מעט. ייתכן שהעיתונות הישראלית אחראית למחדלים האלה. היכן העיתונאים החוקרים של ישראל? עד כה, הם לא אילצו את אנשי הממשל להשיב על השאלות הקשות. כיצד, למשל, עלה בידי מקסיקו להפריט שבעה בנקים גדולים בתוך שנתיים, ואילו ישראל כמעט שלא הצליחה להתקדם בתשע שנים? כיצד עלה בידי פורטוגל להפריט שני בנקים גדולים בשנה שעברה? כיצד הצליחה ארגנטינה למכור את חברת החעופה הלאומית, חברת הטלפונים הלאומית וחברות ממשלתיות גדולות נוספות בשנה אחת קצרה? כיצד הצליחה מאלאזיה, מדינה בעלת רוב מוסלמי, למשוך אליה ב-1991 השקעות זרות ישירות בסך 6.2 מיליארד דולר, ולהשיג צמיחה-שיא של 8.6 אחוזים? כיצד עלה בידי פורטוגל, הקתולית ברובה, להכפיל את ההשקעות הזרות הישירות בכל שנה, מאז 1986, ולהגיע ל-5.5 מיליארד דולר ב-1991, ולשמור על שיעור הצמיחה הגבוה ביותר בקהילה האירופית? כיצד הצליחה סין העממית, הנשלטת בידי מפלגה קומוניסטית רודנית, להקים ארבעה אזורים כלכליים מיוחדים, שהפגינו בעשור האחרון צמיחה ממוצעת של 20 אחוזים בשנה, והמהווים כיום את האזור בעל הצמיחה המהירה ביותר בעולם? כיצד הצליחה וייטנאם לגייס יותר ממיליארד דולר בהתחייבויות להשקעות עבור אזור הייצור ליצוא החדש שלה? כיצד הצליח אזור הייצור ליצוא החדש של שנגחאי להשיג התחייבויות להשקעות בסכום של מיליארד דולר בתוך שנה אחת?

למצוא את הרצון הפוליטי

חרף הבטחות חוזרות ונשנות, לא הצליחו ממשלות ישראל, בזו אחר זו, להנהיג רפורמות של שוק חופשי שיעודדו צמיחה. להלן רשימת תירוצים:

* אי-אפשר לחולל רפורמה בכל המערכת בבת-אחת;

במהירות. שיעור השקעות נמוך מצביע על כך שהמפעל התעשייתי אינו מתחדש ומתרחב כפי שהיה צריך להיות; שיעור נמוך של השקעות גורם לקיפאון.

השקעות זרות ישירות וחיסכון מקומי הם שני מקורות ההשקעה העיקריים. בישראל מגמותיהם עגומות.

ראשית, בחן את ההשקעות הזרות הישירות. השקעות אלה הסתכמו בתקופה שבין 1982 ל-1990 בסכום הדל של 129 מיליון דולר. [4] לשם השוואה, המענקים וההעברות החד-צדדיים באותה תקופה (לא כולל הלוואות), הסתכמו ב-39.14 מיליארד דולר. [5] ההשקעות הזרות הישירות אינן מורגשות כלל בהשוואה לזרם כספי החינם. העדרן של השקעות אלה משקף את האווירה העסקית הלא-רווחית המצפה למשקיעים זרים בישראל, בעוד שהזרם האדיר של כספי חינם משקף את הצלחתה של ישראל לגייס תמיכה פוליטית בקונגרס ולפרוט על הנימים הפיננסיים של יהודי התפוצות.

עבור אנשי הממשל בישראל אין די בסיוע ובתרומות. ממשלת ישראל נשענת במידה רבה גם על מכירת איגרות-חוב בחוץ-לארץ, שהכניסו לה בשנת 1991 כמיליארד דולר. [6] כן מבקשת הממשלה ערבויות מממשלת ארצות-הברית להלוואות בסך 10 מיליארד דולר, אך בסוף 1991 ובתחילת 1992 לא הצליחה לקבל אותן.

המשך ההסתמכות על כספי חינם, על תרומות או על ערבויות להלוואות, הוא מדיניות גרועה. הסקרים מעידים על ירידה גוברת והולכת בתמיכה בסיוע לישראל בקרב משלמי המסים האמריקניים. הקונגרס, הנענה בדרך כלל להשפעתם של יהודי ארצות-הברית, נכשל פעמיים בניסיונותיו להתגבר על התנגדותו של הנשיא בוש למתן הערבויות, ומתקשה לישב את הסיוע לישראל עם צרכים דוחקים מכית. יהודי ארצות-הברית, שנפגעו מן המיתון ומאי-שביעות הרצון ההולכת וגוברת מן הקיפאון הכלכלי השורר בישראל, נלאו מן התביעות הנלתי פוסקות של ישראל לכספם.

שנית, בחן את החיסכון המקומי. רמת הצבירה של ההון המקומי הלכה וירדה בהתמדה, מאז הקמת המדינה. בשנת 1951 היוותה הצבירה 35 אחוזים מכלל המשאבים הכלכליים. [7] עד שנת 1989 פחתה הצבירה בכשני-שלישים, והגיעה ל-12 אחוזים מכלל המשאבים. צניחה תלולה זו משקפת אווירה עסקית לא-רווחית עבור הישראלים. ואכן, כספי החינם שזרמו מחוץ-לארץ סייעו למעבר מהשקעה לצריכה. הפוליטיקאים הוציאו את הכסף שקיבלו בחינם על הרחבת היקפו של הממשל ועל חיזוקו. הגידול בהוצאה על תכניות רווחה, המשקפת את מנטליות מדינת הרווחה של ישראל, קיזז את הקיצוץ בהוצאות הביטחון בשנות השמונים,

- * אי-אפשר להנהיג רפורמה במשק טיפין-טיפין, אלא אם כן מנהיגים רפורמה בכל המערכת בבת-אחת, דבר שהוא בלתי אפשרי;
- * אי-אפשר להקטין את הוצאות הממשלה על תכניות רווחה, מסיבות פוליטיות;
- * היצרנים הישראליים זקוקים לסובסידיות ליצוא ולהגנה מפני תחרות זרה, כדי למכור בשוק המקומי;
- * ישראל היא דמוקרטיה;
- * ראש-הממשלה אינו מפגין מנהיגות בעניינים כלכליים;
- * רפורמה כלכלית היא באחריותו של שר אחר;
- * חברי הכנסת בורים בענייני כלכלה;
- * הישראלים אינם מבינים נכלכלה, ולא אכפת להם; השטחים והשלום הם הנושאים החשובים של חיים ומוות. אם יהיה שלום - ישראל תפרח;
- * ישראל היא משהו מיוחד;
- * הישראלים מנהלים קצב-חיים לוונטיני;
- * משלמי המסים האמריקניים, וכיחוד יהודי התפוצות, חייבים לפרנס את ישראל;
- * סוציאליזם הוא חלק מהמורשת היהודית בישראל;
- * העובדים דורשים צדק חברתי;
- * הנטל הנטחוני הכבד הרוכץ על ישראל מחייב ממשלה גדולה;
- * העלייה הגדולה מרוסיה תיתן דחיפה למשק הישראלי;
- * הממשלה עומדת להנהיג נקרוב רפורמות של שוק חופשי;
- * הרפורמות של שוק חופשי כבר הונהגו, והכלכלה הולכת ומשתנה;
- * הרפורמות של שוק חופשי כבר הונהגו, אבל נכשלו;
- * יש צורך דווקא בהתערבות ממשלתית מקיפה יותר;
- * _____ (רשום תשובה הנראית לך).

נדיענד, ממשיך המשק הישראלי לקרטע, כשהוא נשען על כספי סיוע, תרומות והלוואות זרות. פה ושם נרשמה הצלחה כלשהי, כמו, למשל, בליברליזציה ההדרגתית של שוקי ההון, או בהבטחות ליתר חופש כסחי. הנקשות והתחינות לקצץ בהוצאות, להקטין את המסים, להפריט חברות ממשלתיות, לשחרר את העסקים מכבלי תקנות ואיסורים, לפרק מונופולים וקרטלים, למכור את קרקעות המדינה, להפסיק את ההצמדה בין מגזרים שונים במשק ואת הצמדת השכר למדד ולשחרר את שוק העבודה, נפלו כולן על אזניים ערלות. הנושא הוא הרצון לחולל רפורמה, ולא חוסר הידיעה מה ניתן לעשות.

מנהיגיה של ישראל דבקים בעקשנות כשיטה הסוציאליסטית הכושלת שלהם, בעוד שאין ספק שדרושה שיטה חדשה לחלוטין של שוק חופשי, כדי לחדש את הצמיחה ולחסל את הצורך

בכספי חינם. חלקו האחרון של תזכיר זה יפרט כיצד אפשר להנהיג בישראל שיטה כלכלית חדשה, ועם זאת להניח לפוליטיקאים לנהל את עסקיהם כרגיל, לפי השיטה הישנה. השיטה החדשה תמשוך השקעות זרות ישירות, תגדיל את צבירת ההון, תיצור מקומות עבודה ובסופו של דבר תתפוס את מקומה של השיטה הישנה, ותביא בכנפיה צמיחה ועצמאות.

שיטה כלכלית חדשה: כינונם של אזורי ייצור ליצוא חופשיים (איל"ח)

הפתרון לפרדוקס של הנהגת שוק חופשי חדש ומלא, תוך השארת השיטה הסוציאליסטית הקיימת על מקומה, טמון בכינונם של מוסדות כלכליים הנשענים על העיקרון של "אקס-טריטוריאליות כלכלית". "אקס-טריטוריאליות כלכלית" היא המקבילה הכלכלית לחסינות דיפלומטית המוענקת לשגרירויות ולפקידים קונסולריים זרים. השגרירויות והאמריקנית בישראל, למשל, נחשבת לשטח אמריקני, ודיפלומטים אמריקניים נהנים ממעמד פוליטי מוגן. בדומה לכך, שגרירותה של ישראל בוויינגטון שוכנת בשטח ישראלי, והדיפלומטים שלה נהנים ממעמד מוגן בארצות-הכרית.

אזור הייצור ליצוא החופשי (איל"ח) הוא מערכת של הסדרים כלכליים, אקס-טריטוריאליים כמתכונתם. המלים המגדירות את הישות המשפטית של האיל"ח מדויקות במשמעותן.

"אזור" משמעו שטח מוגדר, שבו מתנהלות עסקות של ייצור ליצוא חופשי. איל"ח הוא "אי", או "מובלעת", כמדינה המארכת, המופרד משאר חלקי המדינה בגדר גבוהה. פקיד הממשל של המדינה המארכת לא יתערבו בפעילות הכלכלית המתנהלת באזור.

"ייצור" הוא מונח כולל, ומתייחס לכל הצורות והסוגים של פעילות כלכלית. ייצור כולל הפיכת חומרי-גלם לטובין מוגמרים, שירותים פיננסיים לבנקאות ולביטוח, עיבוד נתונים להנהלת חשבונות ולעסקות באמצעות תקשורת אלקטרונית, ועוד. איל"ח שהוא מקיף וברמה עולמית, מספק מגוון אדיר של טובין ושירותים ללקוחות בכל רחבי העולם.

"יצוא" פירושו שהחברות והיחידים המשקיעים באזור מייצרים טובין ושירותים ליצוא, ולא לצרכנים המקומיים. ההשקעות, כמו עסקות היצוא והיבוא, ייעשו במטבע חוץ ולא בשקלים. חלק מרווחי היצוא של חברות האיל"ח ישולמו כשכר לעובדי הישראליים, אשר ימירו את הכסף לשקלים לשם הוצאתו בישראל.

"חופשי" פירושו שהפעילות הכלכלית נאיל"ח פטורה מן הפיקוח הכלכלי המקומי הרגיל - מנהלים ביורוקרטיים, מרישוי, מתקנות, מסדרי עבודה מונופוליסטיים, מחקיקת שכר מינימום, ממיסוי, מפיקוח על הון, ממגבלות סחר וממכשולים אחרים העומדים בפני עסקים במדינה שבה מצוי האזור. היחידים והחברות הפועלים באזור חופשיים לחלוטין לנהל עסקים, כמשמעות המילולית ביותר של המלה "חופש".

צירוף ארבע מלים אלו, "אזור ייצור ליצוא חופשי" הוא שווה-ערך להונג-קונג זוטא של סחר חופשי בתוך גבולות ישראל, אבל נפרד מן הכלכלה המתערבת של ישראל. האיל"ח יוצר "גן-עדן" למשקיעים, המכיל את כל התשתית החיונית הדרושה כדי לשרת את המשקיעים. [8]

אזורי ייצור ליצוא חופשיים הם כלים בדוקים ומנוסים של השקעות ואמצעים ליצירת מקומות עבודה. [9] בשלושים השנים האחרונות הוקמו ברחבי העולם יותר ממאה אזורים כאלה. הנוודעים שבהם מצויים נאסיה, ומהם כולטים האזורים המצויים בטייוואן. טיייוואן הקימה במחצית שנות השישים שלושה אזורים, שייצרו טובין מוגמרים במיליארדי דולרים וסיפקו עשרות אלפי מקומות עבודה במדינה שעמדה בפני הפסקת הסיוע האמריקני ואבטלה גבוהה. כיום אין טיייוואן מקבלת סיוע כלשהו ונהנית מתעסוקה מלאה. הקמתם של איל"ח במאוריציוס גרמה להסכת משק עני, המבוסס על קני-סוכר וסובל מאבטלה גבוהה, למעיין נובע של יצוא נתעסוקה מלאה: מאוריציוס נאלצת אפילו ליבא עובדים מריאוניון הסמוכה כדי להתגבר על המחסור כידיים עובדות. בסך-הכול, מעסיקים אזורי הייצור ליצוא יותר ממיליון עובדים ביותר מחמישים מדינות, ומכניסים למדינות המארחות אותם עשרות מיליארדי דולרים במטבע חוץ.

האזורים המצליחים ביותר כעשור האחרון פותחו והופעלו על-ידי חברות פרטיות, ולא על-ידי רשויות ממשלתיות או ממשלתיות-למחצה. הסיבה לכך היא, שתכרות פרטיות אינן רגישות ללחצים פוליטיים המשפיעים על פקידי ממשל, ויעילות יותר מגופים המנוהלים בידי ממשלות. רק איל"ח המנוהל על-ידי גוף פרטי יכול להבטיח למשקיעים-בכוח שיהיו משוחררים מן התוצאות ההרסניות של התערבות הממשלות המארחות.

אזורי ייצור ליצוא חופשיים בישראל יוכלו ליהנות מיתרונות שאינם כנמצא בשום איל"ח אחר בעולם. ראשית, לישראל הסכם סחר חופשי עם ארצות-הברית, ויש לה הסדרים כלכליים עם הקהילה האירופית. שנית, בישראל מצויים אנשים מוכשרים, דוברי שפות

רבות, שקיבלו תגבור בדמות זרם של עולים מיומנים ומשכילים מרוסיה. שלישיית, בישראל קיימת תשתית המאפשרת להקים איל"ח כמעט בן-לילה.

המעשיות הפוליטית של אזורי ייצור ליצוא חופשיים

המגינים על המשטר הכלכלי הקיים בישראל מצדיקים את תמיכתם המתמשכת בסטטוס-קוו בטענה שכמעט לא ניתן להנהיג רפורמות נרחבות של שוק חופשי ולישם אותן. ההתנגדות של המערכת לשינויים, כך הם טוענים, נובעת מהתנגדות רחבה של קבוצות לחץ ויחידים, כגון יצרנים מוגנים ומסוכסדים, עובדים מאורגנים המקבלים שכר גבוה משכר השוק, ושלל מוטבים של הנדיבות הממשלתית. זוהי מתכונת של חלוקת הטבות ממשלתיות בתמורה לתמיכה פוליטית, או מה שמכוה "קרבה למלכות".

רפורמות שינסו אפוא לשלול את טובות ההנאה מקבוצות-לחץ ייתקעו בכוף של הכלכלה הריכוזית. הפן הנאה של האיל"ח הוא, שהקמתו אינה מחייבת ליטול אפילו שקל אחד מטובות ההנאה שמקבלים כיום מוטבים שונים.

חקיקה שתכונן איל"ח ברמה עולמית אינה מחייבת הוצאה ממשלתית (קרי: מכספי משלם המסים), ולו גם של אגורה אחת. אין היא מחייבת תשלום משכורות לפקידים או הקצנת סובסידיות למשקיעים-בכוח באמצעות מרכזי ההשקעות. אין היא מחייבת שהממשלה תלווה כסף מישראלים או מזרים. כל מה שנדרש הוא שהממשלה תקצה שטח קרקע שיוכרז כאיל"ח, ולאחר מכן תפנה את הדרך ותסלק את ידיה. מאותו רגע ואילך תקבל על עצמה חברה פרטית את כל ההוצאות הדרושות לפיתוח האיל"ח ולניהולו. חברות פרטיות ויחידים יגייסו בעצמם כספים להשקעה כאזור. משלמי המסים בישראל לא משלמים, אכל ישראל מקבלת השקעות, צוברת הון ורווחים כמטבע חוץ, ואזרחיה מקבלים מקומות עבודה הקשורים לשוק עולמי המונה חמישה מיליארד נפש, הרבה הרחק מעבר לשוק המקומי המצומצם של חמישה מיליון נפש.

מכיוון שאזורים אלה נפרדים מן המשק הרגיל, אין הם פוגעים במדיניות הקיימת, במבנים הכלכליים והחברתיים או בקבוצות-לחץ. עם זאת, הם מספקים מקומות עבודה, מכניסים מטבע חוץ ומושכים השקעות זרות. תוצאות אלה יחלחלו בהדרגה למשק כולו. החופש הכלכלי יזרום מהאיל"ח אל המשק הרחב יותר; דיכוי פעילות כלכלית לא יזרום מן המשק המוסדר לאיל"ח.

רוב אנשי הממשל האחראים בישראל צופים ירידה בסיוע ובתרומות בעתיד. פשוט אי-אפשר יהיה לשמור על הרמה הנוכחית של 6 מיליארד דולר כאשר הלחצים להגדיל את ההוצאה המקומית בארצות-הברית הולכים וגוברים, וכאשר יהודי אמריקה נלאו מאין-ספור נשפים שנועדו לגיוס כספים. הגיע הזמן שיהודי אמריקה יעלו על רכבת ההשקעות שתסייע לישראל לצבור הון, ליצור מקומות עבודה, לחדש את העלייה מרוסיה ומשאר הרפובליקות, ושהם ירדו מרכבת הסיוע, התרומות והערבויות להלוואות, המגדילה את נטל המסים על אזרחי ישראל ומטה משאבים מהשקעה לצריכה. יהודי ארצות-הברית יכולים להשתתף בפיתוח אמיתי של כלכלת ישראל ולהרוויח ממנו, אם ישקיעו כאזורים חופשיים אמיתיים.

הערות

[1] הסכום של 400 מיליון דולר גויס עד סוף מרס בצורה של איגרות-חוב ל-30 שנה, כריבית של 8.723 אחוזים, ופטור מהחזר הקרן בעשר השנים הראשונות. משלם המסים הישראלי יאלץ להחזיר את הכספים האלה.

[2] ראה את תעודת הצינונים למשק הישראלי (1989, 1990 ו-1991) מאת כותב שורות אלה, ואת שתי סקירותיו הקודמות על תקציב המדינה, עריכה מחדש של סדרי העדיפויות (יולי 1990), ועליסה בארץ הפלאות (יולי 1991).

[3] למען האמת, ניתן למצוא דוברים, הן במגזר הציבורי והן במגזר הפרטי, הממשיכים להגן על המוסדות הכלכליים המאובנים של ישראל ועל מדיניותה המוטעית. דוברים אלה כוללים פוליטיקאים (שכולם נעצם יודעים היטב במה מדובר), בעלי אינטרסים כלכליים הנהנים מהטבות ו/או מהגנה מפני תחרות (big business and big labor), ועובדי מדינה, המגלים כוונות בכלכלה בסיסית או שפשוט אינם מבינים במה מדובר.

[4] סך-כל ההשקעות הזרות הישירות נטו מחושב על-ידי ניכוי החזרת ההשקעות של תושבי-חוץ וההשקעות נטו בחוץ-לארץ של תושבי ישראל מסכום ההשקעות הזרות הישירות הכולל. הסכום הסופי לקוח מן הדו"ח השנתי 1989 של בנק ישראל (ירושלים: מאי 1989), טבלה 7, A-8, עמ' 226, [במהדורה האנגלית], ומן השנתון הסטטיסטי לשנת 1991 של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מס' 42, טבלה 7.1, עמ' 223.

[5] השנתון הסטטיסטי לשנת 1991 של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מס' 42, טבלה 7.1, עמ' 222, ומהדורות קודמיות.

[6] ישראל גאה במכירת איגרות-החוב הממשלתיות. המכירות גדלו מ-50 מיליון דולר ב-1951 ל-990 מיליון דולר ב-1991. לישראל מוניטין עולמי בהחזר הקרן והריבית על ניירות-ערך אלה. כיום מציעה הממשלה מגוון של כלים פיננסיים, כולל ניירות-ערך בשער משתנה, הנושאים ריבית מזערית מובטחת של 7.5 אחוזים בשנה. יש לציין, שההכנסות ממכירת איגרות-החוב אינן מיועדות להשקעות כתשתית או להוצאות הון אחרות. הכספים נכנסים לאוצר המדינה למימון הוצאות כלליות של הממשלה, בעיקר לצריכה. לא זו בלבד שמכירת איגרות-החוב מעודדת את הצריכה הציבורית, אלא שהיא גורמת בעתיד להטלת מסים ככדים יותר על משלם המסים הישראלי, משלם מסים שכבר היום הוא נושא כנטל מס שהוא מן הגבוהים בעולם, כדי שאפשר יהיה לפדות את איגרות-החוב.

[7] סך-כל המשאבים הוא סכום היכוא (משאבים מיוכאים) והתמ"ג (המשאבים שיוצרו במקום). משאבים אלה עומדים לרשות היצוא, הצריכה המקומית וההשקעות המקומיות.

[8] אין כל דמיון בין איל"ח, שהם אזורי פעילות כלכלית חופשית מפיקוח ממשלתי, לבין אזורי הנמל החופשי הקיימים באילת או בחיפה. החוק של אילת נחקק במטרה לעודד פיזור אוכלוסייה על-ידי הענקת פטורים ממס, נוסף לחבילת המענקים והסובסידיות הרגילה המוענקת לזוכים בהכרה כ"משקיעים מאושרים" במקומות אחרים בישראל.

[9] בפברואר 1992 פרסם המכון ללימודים אסטרטגיים ופוליטיים מתקדמים בירושלים מחקר מקיף על הקמת איל"ח בישראל. המחקר הציג את הטעם שבהקמת האזורים, הכהיר את המכשולים הניצבים כיום בפני השקעות כמעשייה בישראל, תיאר את המקורות ואת ההצלחה של האיל"ח בטייוואן, כמקסיקו ובמדינות מתפתחות נוספות אחרי המלחמה, הסביר את המבנה ואת דרכי הפעולה של האיל"ח להלכה ולמעשה, הציג את היסודות המרכזיים של גישת המגזר הפרטי לפיתוח איל"ח ולניהולם, והראה כיצד יהיו האיל"ח רווחיים למשקיעים, לכלכלת ישראל ולאזור בכללותו. ראה: מאיר אלדר, "לקראת צמיחה ועצמאות כלכלית: הקמת איל"ח בישראל", מחקר מדיניות מס. 10, החטיבה למחקר ומדיניות כלכלית, המכון ללימודים אסטרטגיים ופוליטיים מתקדמים, ירושלים, פברואר 1992.

ירושלים, כב' אב, תשנ"ב
10:50 ו' 21-אוג-1992
(000522)

אל: שר התעשייה והמסחר, מר מיכה חריש

הנדון: מפעלי תעשייה מאושרים באיזורים (יו"ש ו-אזח"ע)

I. תמצית

מפעלי תעשייה באיזורי יהודה ושומרון זוכים בפועל להטבות הזרות לאלו הניתנות לפי חוק עידוד השקעות הון למפעלי תעשייה באיזור פיתוח א'. הבסיס החוקי למתן מענקים הוסדר לאחרונה על ידי קביעת סעיף תקציבי מיוחד. לעומת זאת, טרם נקבע בסיס חוקי למתן הטבות המס. במידה ויאומץ פירוש רחב לחוק, לפיו הוא עשוי לחול גם באיזור, ניתן יהיה להסדיר מתן הטבות המס על דרך של חקיקת משנה. דהיינו, שרי האוצר והתמ"ס, כאישור ועדת הכספים של הכנסת, יכריזו על האיזור - או על חלקו - כאיזור פיתוח א' או ב', אם בכלל. במידה ויאומץ פירוש צר לחוק, לפיו הוא חל רק בתחומי מדינת ישראל, יידרש קודם להכרזה האמורה, תיקון החוק עצמו באופן שירחיב תחולתו הגיאוגרפית גם לאיזור. דעתנו היא שפירושו הנכון של החוק מאפשר החלתו גם באיזור, ולכן ניתן להסתפק בהליך אכרזה כאמור.

בעקבות שינוי מדיניות הממשלה בנוגע להשקעת משאבים באיזור והחלטת משרדי האוצר והשיכון בנוגע להפסקת הבנייה למגורים באיזור, מתעורר הצורך לגבש עמדה בנוגע לעידוד מפעלים שמיקומם באיזור. מוצע:

- א. לא לאשר תוכניות אשר זכו לאישור עקרוני מטעם מרכז ההשקעות, אך בהעדר תקציב, טרם יצא לגביהם כתב אישור. ניתן לשקול אישור הרחבות במקרים מיוחדים.
- ב. לבטל כתבי אישור שלגביהם טרם דווח על ביצוע כלשהו.
- ג. לבטל כתבי אישור אשר לגביהם טרם דווח על ביצוע העולה על רבע התוכנית; ניתן לשקול אי ביטול כתבי אישור המתייחסים להרחבה.
- ד. מרכז ההשקעות לא יאריך מועדי ביצוע תוכניות מאושרות באיזור.
- ה. צמצום הוצאות לפיתוח תשתיות באיזור, כאשר על פי חוזי המשרד עם קבלנים לביצוע עבודות תשתית ניתן להפסיק עבודתם בהודעה של 90 יום.

II. פירוט

1. האיזור אז"פ א' מכוח החלטות ממשלה - מפעלי תעשייה המוקמים או מורחבים באיזור יהודה, שומרון ועזה (להלן - "האיזור") זוכים לעידוד בהתאם למסלולי העידוד הקבועים בחוק עידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן - "חוק העידוד") למפעלים באיזור פיתוח א'. מפעלים אלו זכאים גם להעמדת תשתיות ופיתוחן על חשבון תקציב היחידה לאיזורי פיתוח.
2. למעשה, כלכלת מדינת ישראל וכלכלת תושביה היושבים בישובי ישראל באיזור שלובים וכרוכים זה בזה ללא שיור והבדל. שילוב כלכלי זה הוא שעמד, בין היתר, ביסוד החלטות הממשלה מס' 108 (כל/31) מיום 22 באוקטובר 1972 שכותרתה "הטבות למפעלים המוקמים בישובים יהודיים שבשטחים המוחזקים". בהחלטה זו נקבע כי מפעל תעשייתי שיוקם בישוב יהודי בשטחים המוחזקים, על ידי תושב הישוב או על ידי תושב ישראל "יהיו בעליו זכאים להטבות שלהן זכאי בעל מפעל תעשייתי מאושר שהוקם אחרי יום י"ז בטבת תשל"א" (14.1.71), באיזור פיתוח א' בישראל, בהתאם לתכנית שאושרה על פי החוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959". בהמשך להחלטה זו קבעה ועדת השרים לענין ערי פיתוח בהחלטתה (עפ/13) מיום 5 בספטמבר 1977, שכותרתה "עניני

פיתוח (החלת התמריצים וההטבות הניתנים לערי הפיתוח על יישובים יהודיים שהוקמו מעבר לקו הירוק לשעבר) " כי מפעל תעשייתי או מפעל תיירות שיוקם ביישוב יהודי מעבר לקו הירוק לשעבר (כולל יישוב במסגרת התנחלות או היאחזות על ידי תושב אותו יישוב או על ידי תושב ישראל), יהיו בעליו זכאים להטבות שלהן זכאי בעל מפעל תעשייתי או מפעל תיירות מאושר באזור פיתוח א' או א'+. (חוק העידוד אינו מכיר בסיווג אזור פיתוח א+ אך יש לסיווג זה נפקות לעניינים אחרים שבהם עוסק המינהל במתן הטבות והעדפות). בדרך זו הפך האיזור כולו לאיזור שראו אותו כאילו הוא איזור פיתוח א'.

3. כללי סיווג איזורי הפיתוח - כוונת חוק העידוד לעודד הקמת מפעלים באיזורי פיתוח מיושמת באמצעות חלוקת הארץ לשלושה איזורים, לפי סדר ההעדפה מהגבוה לנמוך: איזור פיתוח א', איזור פיתוח ב' ושאר איזורי הארץ. החלוקה לאיזורי פיתוח נועדה לפצות את היישובים באיזורים המרוחקים ממרכז הארץ ומשפלת החוף, על החסרונות הנובעים ממיקומם ולאפשר להם להתחרות ביישובים המבוססים יותר והנהנים מתשתית שירותים מתאימה ומקורות כוח אדם מיומן. ההעדפה מוצאת ביטוי בקריטריונים לאישור תוכנית השקעה, בשיעורי המענקים, והטבות המיסוי במסלול החלופי מהם נהנים המפעלים. תחומי האיזורים נקבעים על ידי שר האוצר ושר התמ"ס, באישור ועדת הכספים של הכנסת; סעי' 40 לחוק העידוד.

4. האיזור מעולם לא הוכרז כאז"פ - למיטב ידיעתי, מעולם לא הוכרז האיזור כאיזור פיתוח א' מכח הוראות חוק העידוד, אולם רואים את האיזור כאז"פ א' מכח החלטות הממשלה שצויינו לעיל. כך ברשימת "סיווג יישובים ומרכזים תעשייתיים ותיירותיים" שעל פיה פועל האגף לביצוע השקעות במרכז ההשקעות צויין כי "הקביעה לגבי היישובים והמרכזים ביהודה, בשומרון ובחבל עזה נעשתה מנהלית על-ידי שר התעשייה והמסחר".

5. בהתאם הוכרו מפעלי תעשייה רבים שהוקמו באיזור, כמפעלים מאושרים, תוך שהם נהנים מהטבות הניתנות מכח החוק למפעלים באז"פ א'. בתחילה קוימה הפרדה ניהולית ותקציבית לענין מתן הטבות באזור, אך ברבות השנים, מסלול ההטבות באיזור התמזג יחד עם מסלול ההטבות הרגיל, ועד לשנת התקציב האחרונה לא נשמר כל הבדל בין הבקשות לענין דרך הטיפול, הוצאת כתבי האישור, הכיסוי התקציבי האמור בחוק התקציב ושאר הכללים לפיהם פועל מרכז ההשקעות.

6. הפרדת סעיף תקציב מענקים למפעלים באיזור - בעקבות הגשת העתירה בבג"צ 287/91 קרגל בע"מ ואח' נ. מנהלת מרכז ההשקעות ואח' (טרם פורסם) הוחלט לשוב ולהפריד את סעיף התקציב המיועד למתן מענקים להשקעות בתעשייה ביו"ש ובעזה מסעיף התקציב המיועד למענקים לפי חוק העידוד (ר' פרטי התקציב לשנת 1992 030501 ו- 300101). הוחלט כי מתן המענקים למפעלים באיזור תעשה "בהתאמה לחוק העידוד" ותבוצע מנהלית על ידי מנהלת מרכז ההשקעות. בפועל, לא מבדיל מרכז ההשקעות בין הקמת מפעל באיזור או בשטחי מדינת ישראל, למעט ניצול סעיף התקציב הייעודי והוצאת כתב אישור למפעל באיזור שכותרתו מנוסחת "בהתאם לחוק העידוד" ולא ישירות מכוחו.

7. העדר בסיס חוקי להטבות המס הניתנות לאיזור - עוד נמצאנו למדים כי מתן הטבות המס למפעלים מאושרים באזור אינן מעוגנות באופן חוקי, ולכאורה, נשאר בעינה החובה לתשלום מס הכנסה בגין הכנסת מפעל מאושר באיזור. המצב עשוי לבוא על פתרונו, אם יכריזו השרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, על האיזור או על חלקו, כעל איזור פיתוח א' או ב', ואפשר שאף תדרש פעולת חקיקה ראשית על מנת להביא אל כנפי תחולת החוק את המפעלים שמקומם באיזור.

8. יוזמת הממשלה לסיווג מחוש של האיזור - בשנים האחרונות הסתמנה מגמה של גידול ניכר בביצוע השקעות במפעלים מאושרים באיזור. כך, בשנת 1991

אושרו תוכניות להקמת מפעלים חדשים ולהרחבת מפעלים קיימים, בהיקף כספי של \$ 59,960,000 - כאשר כמחצית מסכום זה יועדה להשקעות באיזור התעשייה ברקן. כעת, נדרשת הממשלה לבחינת מדיניותה בשאלת סיווגו של האיזור כאיזור פיתוח בכלל, ובפרט לשאלת ההתייחסות הראויה למיזמים שאושרו והעתידים לקום באיזור, או שנמצאים בתהליך הקמה.

9. נמסר לי כי עמדת המשרד בנוגע לשאלת הסיווג הינה, כי בהתאם לעקרונות המנחים לסיווג מחדש של איזורי פיתוח, עשויים ישובי האיזור הסמוכים למרכז הארץ לאבד את מעמדם כאז"פ א' ולהחשב כאיזור פיתוח ב', אם בכלל. לאור הנחה זו, אתיחס לשאלת ההתייחסות למיזמים שבטיפול מרכז השקעות.

10. האבחנה בין הרחבה להקמה - בהקשר זה יהיה מקום להבחין בין הקמת מפעל מאושר לבין הרחבתו, דהיינו בין הקמת מפעל חדש לבין תוספת למפעל אשר הוקם ופועל זה זמן. הרחבת מפעל, ראוי שתבחן בהתאם ליחס שבין היקף ההרחבה לעומת היקף המפעל המתרחב - ככל שהיקפה היחסי של ההרחבה גדול יותר, כך יתקרב מעמדה לזה של הקמה.

11. החלטות הממשלה בתחום הבנייה למגורים באיזור - עוד בענין זה יש ללמוד על דרך ההשוואה ממדיניות הממשלה בתחום השיכון באיזור, שהרי המדובר במצבים דומים. הקמת מפעלי התעשייה, כמו גם הקמת יחידות דיור, נותנת ביטוי למדיניות הממשלה באיכלוס תושבים ופיזורם, תוך קביעת סדרי עדיפויות בחלוקת עוגת המשאבים הלאומיים. זאת ועוד, חזקה על התעשייה שהיא באה בעיקר על מנת לספק מקומות עבודה לתושבי האיזור, ואם יקטן היקף ההתיישבות באיזור, ממילא יקטן הביקוש למקומות עבודה באיזור, ובה בשעה יעלה הביקוש למקומות עבודה במקומות אחרים שאליהם יתועלו ההשקעות. בתחום משרד השיכון, לפי בדיקתי, קבעו שרי השיכון והאוצר, על דעת ראש הממשלה, כי:

א. חוזים שטרם נחתמו, הגם שהסתיים לגביהם שלב המשא ומתן, לא ייחתמו, למעט באיזור ירושלים;

ב. תבוטל בניה על פי חוזים חתומים בגין יחידות דיור שבנייתן טרם החלה;

ג. תוקפא בניית כל יחידות הדיור שבנייתן הגיעה כדי גמר שלב יציקת היסודות (כולל רצפה של קומה א').

ד. תוקפא בנייתם של כבישים רבים באיזור, בהתאם לסדר הקדימויות של הממשלה (למשל, הופסקה סלילת כבישי חוצה שכם, חוצה שומרון, עוקף טול-כרם, עוקף חזמא).

12. תוכניות שטרם יצא לגביהם כתב אישור - מדו"ח מרכז ההשקעות עולה כי מספר תוכניות אושרו על ידי מינהלת מרכז ההשקעות, אך טרם הוצא כתב אישור בנוגע לתוכניות אלה בהעדר כיסוי תקציבי. בחלק מהמקרים הללו, כנראה, הודע בעל-פה ליזמים כי תוכניתם זכתה לאישור, בכפוף לקבלת תקציב.

א. אישורי מרכז ההשקעות שניתנו בהעדר כיסוי תקציבי אינם בני תוקף. חוק העידוד עצמו, קובע סעיף 18(א) לחוק כי "המינהלה רשאית, לפי שיקול דעתה, ובהתאם לסכומים שתוקצבו למטרה זו בתקציב המדינה, לאשר" תוכניות השקעה. בהעדר תקציב, לא רשאית המינהלה לאשר תוכניות, וקל וחומר, שעה שמדובר באישור תוכניות בהתאם לסעיף תקציבי ייעודי המופעל "בהתאם לחוק העידוד" אך לא מכוחו.

ב. מכאן, שיש לשקול אי הוצאת כתבי אישור באותם מקרים בהם אישרה עקרונית מנהלת מרכז ההשקעות תוכניות הקמה והרחבה. אי הוצאת כתבי אישור, אנלוגית להחלטה בענין השיכון, שלא לחתום חוזים חדשים הגם

שהסתיים לגביהם שלב המו"מ. מוצע להודיע לזממים באופן פורמאלי כי המנהלה לא מאשרת את תוכניתם, ולהציע אתרים חלופיים לביצוע התוכניות.

ג. יחד עם זאת, ראוי לבדוק כל מקרה של הרחבה לגופו, בהתאם לאמות מידה כלליות, שיבחנו אם יש מקום לדרך טיפול אחרת. יתכן, ועדיין יהיה מקום לשקול הגשת בקשה לתקציב, על מנת לאשר הרחבות מסויימות של מפעלים קיימים, אשר העדר תמיכה בהרחבה יביא לקושי רב בהמשך התפתחותו המתוכננת של המפעל. עוצמת הבעיה תלויה כמובן בהחלטת הממשלה בנוגע לסיווג מחדש של איזורי הפיתוח, אם האיזור הקרוב למרכז הארץ יהיה לאיזור פיתוח ב', כי אז היקף הבעיה יצטמצם מאוד לעומת מצב שבו לא ייחשב איזור זה לאיזור פיתוח. במקרה זה, בוודאי, שמוצע שלא לקבוע חריגים להוראת הביטול הכללית.

12. יצא כתב אישור וטרם הוחל בביצוע - במקרים רבים יצא זה מכבר כתב אישור, אך טרם דווח למרכז ההשקעות על התחלת ביצוע. להלכה, במידה ולא נקבע אחרת, מועד סיום ביצוע התוכנית הינו שנתיים מתאריך כתב האישור, ומותנה בביצוע ההשקעות ברכוש הקבוע בשיעור של 20% לפחות מהיקף התוכנית בערכים ריאליים תוך השנה הראשונה. מרכז השקעות רשאי להאריך מועדים אלה.

א. יוצא איפוא, שבמידה ומבקשים לצמצם את היקף ההשקעות באיזור, ראשית, יש לאמץ מדיניות לפיה מרכז ההשקעות אינו מאשר הארכת מועד לביצוע. בהעדר הארכת ביצוע, חלק לא מבוטל של כתבי האישור המוצעים יתבטלו.

ב. עוד ניתן לשקול הודעה על ביטול כתבי האישור שניתנו, עקב שינוי המדיניות הממשלתית. הודעה כזו יכול שתהיה כללית: כל מי שטרם דיווח על ביצוע כלשהו (0%), או שטרם דיווח על ביצוע העולה על רבע (25%). לחלופין, אפשר שייקבע ביטול כל כתבי האישור לגביהם לא דווח על ביצוע כלשהו, ביטול כתבי אישור המתייחסים להקמות שטרם הודיעו על ביצוע של יותר מרבע מהתוכנית והשאריתם בתוקף של כתבי האישור המתייחסים להרחבות. במקביל, יש ליזום בדיקה פרטנית על דרך של בדיקה משותפת עם היזם בדבר היקף השקעותיו עד כה, ואפשרויותיו להעתיק את מפעלו לאיזור פיתוח בעל עדיפות. בכל מקרה, יש לקחת בחשבון שהמדינה תחוייב בתשלום פיצויים בגין נזקים שיגרמו עקב ביטול כתב האישור. האנלוגיה להחלטה בעניין השיכון היא ביטול בנייה שהגיעה כדי שלב היסודות, שלב המקביל, לכאורה, לביצוע של מעל רבע התוכנית המאושרת.

ג. התחייבויות פתוחות עקב הנפקת כתבי אישור לאיזור נחלקות כך:

0% ביצוע	-	108,134,089 ש"ח לתשלום מענקים
עד 10% ביצוע	-	2,714,243 ש"ח לתשלום מענקים
עד 25% ביצוע	-	9,481,302 ש"ח לתשלום מענקים
עד 50% ביצוע	-	15,993,947 ש"ח לתשלום מענקים

13. הוצאות לפיתוח תשתיות - ביצוע פיתוח תשתיות באיזור נתון בידי חברות קבלניות, המבצעות את עבודתן, בדרך כלל, באמצעות קבלני משנה. ההתקשרות בין המדינה לבין הקבלנים מתבצעת על פי נוסח מקובל של הזמנת עבודה, הקובע, בין היתר, כי המדינה רשאית להפסיק את עבודת החברה הקבלנית בכל עת, בהתראה מראש של 90 יום. במקרה זה, החברה זכאית להחזר "כל ההוצאות המאושרות, כולל ההוצאות הישירות בגין הפסקת העבודות שישולמו לקבלנים ולנותני השירותים ועמלה".

כמידה ויחלט לצמצם את היקף ההשקעות בתעשייה באיזור, יהיה צורך לצמצם גם את היקף ההשקעה בפיתוח תשתיות. יש לבחון כל הזמנת עבודה לגופה, ובהתאם להחליט בדבר המשך ביצועה או הפסקת ביצוע.

אנו עומדים לרשותך בנוגע לכל שאלה הדורשת הבהרה או ליכון.

ב ב ר כ ה

ד"ר יורם טורכוביץ
היועץ המשפטי

העתקים:
מנכ"ל
מנהל מרכז השקעות

צמות מפעלי ברקו

טל: 03-9364433 9364144

פקס: 03-9364436 9364147

16.8.92 ברקו

50-0751 סימוכין

מס' ת"ד	
מס' הרישוי והתעשייה	
06-09-1992	
טיפול	א"ת
דיווח	

לכבוד
שר המסחר והתעשייה
מר מיכה חריש
ירושלים

הנדון: מפעלי אזור התעשייה ברקו

אזור התעשייה ברקו מונה כ- 80 מפעלים .
פעילות הייצור הינה בהיקף של כ- 400 מליון \$ כאשר כמחצית מההכנסות
מיועדות ליצוא.
באזור התעשייה מועסקים כ- 3,000 עובדים תוך שמירה על איכות החיים של
העורדיה וצל אירות החרייה

עשרות מפעלים באזור התעשייה, נמצאים בשלבים שונים של הרחבות פיתוח
והשקעות.
אנו מבקשים לדעת:

- א. מתי מתוכננים להשתחרר תקציבים למפעלים שהגישו דוחות ביצוע ?
- ב. מתי יקבלו מפעלים כתבי אישור לאחר דיון במנהלת ההשקעות ?
- ג. עד מתי יעצרו הבקשות למרכז השקעות ללא טיפול ?

חוסר וודאות הוא נושא קריטי בקבלת החלטות עיסקיות ואנו זקוקים
לעזרתך בהבהרת המצב.

בברכה,

ג'י.כ. כיסאי
נציג התעשייה
אזור "ת ברקו"

אוריאל
שאל

משרד הביטחון

לשכת השר
משרד התעשייה והמסחר

תקבל

15-09-1992

2889

עוזר השר להתיישבות

תשתית ואזו"פ

סלפון: 697-5961

פקס: 6916940

ס"ו אלול תשנ"ב

13 ספטמבר 1992

מחשב: (802)

סימוכין: אש/776

לכבוד

מר מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר
ירושלים.

לכבוד

מר אברהם (בייגה) שוחס
שר האוצר
ירושלים.

הנדון: אזור התעשייה ברקן.

סימוכין: מצ"ב מכתב העמותה מ-6.9.92

התרשמתי מאוד מהנתונים הכלכליים שקיבלתי מועד תעשייני אזור התעשייה ברקן.
אני תומך בכל לב שמשרדך יסייע למפעלי היצוא שם, יצוא מתרחב והולך, יצוא
שתורם ללא ספק לביצור כלכלת המדינה ולתעסוקה.

בברכה,

נח ע' שהב"ס להתיישבות
תשתית ואזו"פ

משה

העתק: מר שמעון שבס - מנכ"ל משרד רוה"מ
עמותת מפעלי ברקן

צמות מפעלי ברקו

טל: 03-9364433 9364144

פקס: 03-9364436 9364147

ברקו 6.9.92

סימוכין 50-0772

לכבוד

יועץ שר הביטחון לענייני החיישנות

מר נח כנרתי

משהב"ט

הקריה

תל-אביב

א.נ.

ועד התעשיינים "אזוה"ת ברקו". מודה לך על הפגישה הנעימה לע"ח ארוחת הצהריים) ועל ניתוח המצב לגבי עתיד אזור התעשייה בכנות ובשירות.

אנו תקווה להמשיך שיתוף פעולה והסברה כי תוספת 2,000 מקומות תעסוקה ו- 500 מליון \$ יצוא בשנים הקרובות. יהיו המנוף להמשך הצלחת אזור התעשייה בגבולותיו הפיזיים הנוכחיים.

כמו כן, אנו מצפים לקבל תשובות ברורות לגבי הקפאת בניית מפעלים באזור התעשייה וחתירת הוויזים לאחר הקצאת הקרקע.

בברכת שלום ועשייה לישראל ושנה טובה.

גית ליסא
מרכז ועד התעשיינים

מדינת ישראל
 משרד התעשייה והמסחר
 לשכת היועץ המשפטי

(אישי למכתב בלבד)

ירושלים, י"ז באב, התשנ"ב
 16 באוגוסט, 1992

אל: מר אליקים רובינשטיין, מזכיר הממשלה

הנדון: מו"מ בענין האוטונומיה - עמדת משרד התמ"ס

I. תמצית מנהלים

1. כיום מוסדר היבוא לישראל דרך נמלי הים והאוויר של ישראל, כאשר הדין הישראלי הוא הדין הקובע. בעבר התעוררו שאלות בדבר תוקף החלת הדין הישראלי על היבוא לאיזורים, אך שאלות אלו לא מצאו מענה מוסמך. עקב יכולתה המוגבלת של התעשייה באיזורים, עד כה, לא יכלה להיווצר הימנה פגיעה של ממש בתעשייה הישראלית.
2. הסדר האוטונומיה ישען בעיקרו על הקמת מעין איגוד מכסים (Customs Union) במסגרתו פנימה יותר מעבר כמעט חופשי של סחורות, ואולי של שירותים, הון ואנשים, וכלפי חוץ יוסדרו דיני היבוא והיצוא באופן אחיד.
3. מנקודת מבט ישראלית ההסדר חייב להבטיח התחרות בתנאים הוגנים בין התעשייה הישראלית והתעשייה העתידה להתפתח באיזורים, תוך נקיטת הצעדים הדרושים למיזעור הנזק לתעשייה המקומית. עקרונית, עשוי התהליך להביא להאצת חשיפת המשק הישראלי ליבוא מתחרה, אם כי חשיפה זו שונה איכותית, מאחר ויבוא זה מאופיין בקרבה גיאוגרפית ונורמטיבית רבה מאד.
4. הפתרון המועדף הוא קביעת תמונת מראה של דיני המסחר הישראליים בתחומי האוטונומיה. הואיל ויש להניח כי גורמי האוטונומיה לא יסכימו להחלה רחבה של כל דיני המסחר, יש לעמוד על כך שלפחות יוחלו עיקרי הדין המסחרי. דינים אלה כוללים בראש ובראשונה את דיני היבוא והיצוא, דיני המכס, מס הקניה ודרישות העמידה בתקנים ובתקנות במובנן הרחב. כן יש להבטיח המשך קיומה של דרך גמישה ופשוטה לשינוי הוראות הדין האלה, כאשר הריבון הישראלי יהיה הגורם הקובע את הדין כהתגבשותו מעת לעת, והוא אשר יאכוף את הדין.
5. הסכמי איזור הסחר החופשי של ישראל עם הקהילה האירופית, ארה"ב ומדינות אפט"א עקרונית יוסיפו לעמוד ביעילותם גם נוכח השינוי האמור, אך יהיה צורך לנהל מו"מ עם הצד השני לכל אחד מההסכמים על מנת לאפשר מתן הטבות ההסכם למוצרים שיוצרו באיזורים, בין על ידי מקומיים, בין על ידי ישראלים או במשותף.

II. המצב הקיים

6. הכלכלות השלובות - בעוד שעם חלוף הזמן התאגדו איזורי יהודה שומרון וחבל עזה (להלן - "האיזורים") אל תוך מרקם החיים הישראליים מהבחינה המעשית והכלכלית, מבחינה משפטית נותר חיץ - הגם מיטשטש והולך - בין שטח השיפוט של מדינת ישראל והאיזורים.
- מבחינה משפטית נותר הקו הירוק קו הגבול, והמעבר מהשטחים לישראל נותר אסור לכל אדם לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, והחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד - 1954. גם בכיוון ההפוך, מבחינה משפטית, נותר בעינו קו הגבול. צו מס' 5 בדבר שטחים סגורים, שהוצא ב-8 ביוני 1967, אוסר על כניסת אדם לאזור הגדה המערבית ויציאתו ממנה אלא בהיתר המפקד הצבאי. התנועה החופשית לתוך השטחים ומהם לישראל מתבצעת כתוצאה משורה של היתרים כלליים, שהתירו כניסה לאיזורים ויציאה מהם, בסייגים מסויימים. בנוסף ובמקביל התפתח "משפט המובלעות", דהיינו חקיקה המסדירה את מעמד היישובים והמתיישבים היהודיים באיזורים, וזאת בהתאם לדין הנהוג במדינת ישראל.
7. דיני מסחר ותעשייה - לענייננו, מרבית הוראות החוק הישראלי הנוגעות ליצור טובין, שיווקם ויבואם אינן חלות בשטחים. כך למשל, ציוויי התקנים הרשמיים הישראליים, הוראות חוק הגנת הצרכן, דרישות סימון מוצרים וכללי חבות המוצר (Product liability), ככאלה, אינם חלים באיזור. לעומת זאת, חל באיזור הדין הישראלי כפי שהשתנה על ידי חקיקת מפקד האיזור, תוך שהוא נאכף ומופעל על ידי המינהל האזרחי, בתיאום עם קצין המטה לענייני תמ"ס.
- מכאן, שלדוגמא, יזם פלשתינאי המבקש ליבא ציוד טחינה להקמת טחנת קמח שתתחרה בייצור הישראלי, נדרש לעמוד הן בדרישות הדין באיזור, ולענין היבוא, גם בדרישות הדין הישראלי.
8. הואיל והיבוא לשטחי מדינת ישראל, כמו גם לאיזורים, מתבצע בפועל דרך נמלי הים והאוויר של מדינת ישראל, ממילא כפוף יבוא זה לדיני מדינת ישראל. גשרי הירדן משמשים מוצא ליצוא (אך לא ליבוא) תוצרת מהאיזורים אל ירדן ומדינות ערב, אך המדובר בהיקף קטן יחסית ובעיקר ביצוא תוצרת חקלאית טריה ואבנים מסותתות, אשר אינם מעוררים קשיים כלשהם.
9. שאלות עקרוניות לא הוכרעו - במרוצת השנים התעוררו שאלות עקרוניות בנוגע ליבוא טובין המיועדים לאיזור, כמו חובת סימון מוצרים בשפה העברית; כפיפות היבוא לדיני היבוא הישראליים, להוראות התקנים הישראליים הרשמיים ולהוראות השונות שמטרתן הגנה על תוצרת הארץ; וחובת תשלום מיסים, מכסים והיטלים המשתלמים לאוצר המדינה להבדיל מקופת המינהל האזרחי. שאלות אלה התעוררו לרקע פסיקת בית המשפט הגבוה לצדק כי המפקד הצבאי של האיזור רשאי להתקין צווים ומנשרים ששורשיהם נעוצים אך ורק בשיקולי בטחון האיזור או רווחת תושביו. שאלות אלו לא הגיעו כדי הכרעה שיפוטית מוסמכת, מאחר ובמרבית המקרים נמצא מוצא מעשי שייתר פניית תושבי האיזור לערכאות.
10. הסחר בין האיזורים לבין ישראל - במקביל, נמכרת תוצרת ישראל באיזורים ללא כל מגבלה חוקית, אם כי התעשייה הישראלית נמצאה נפגעת בשנים האחרונות כתוצאה מחרם עממי על מוצרים ישראליים. תוצרת האיזור נמכרת אף היא בישראל (למעט תוצרת חקלאית) בין אם

המדובר במוצרים מוגמרים ובין אם המדובר במוצרי ביניים, אך להלכה נדרשת תוצרת זו לעמוד בכל דיני מדינת ישראל. למעשה, בהעדר גבול בין האיזור ומדינת ישראל, אכיפת הוראות הדין הישראלי על מוצרים שמקורם באיזור, היא חלקית מאד, אם בכלל. בכל הנוגע לתוצרת חקלאית טריה, מתקיים משטר פיקוח המגביל יצוא תוצרת חקלאית מהאיזור לתחומי מדינת ישראל, וזאת במטרה להגן על החקלאי הישראלי. שיטת הפיקוח מתבססת על מכסות יצוא לישראל, המנוהלות על ידי מתן תעודות מסע לתוצרת חקלאית, ומנגנון פיקוח המתבסס על מחסומים, ביקורות וסיורים לאיתור העברת תוצרת חקלאית ללא היתר.

11. ניתן איפוא לסכם ולומר כי כיום היבוא לאזור נשלט למעשה על ידי דיני מדינת ישראל המופעלים על ידי רשויות המדינה. היצוא מהאיזורים לישראל, למעט חקלאות, הוא כמעט חופשי. עקב חולשתה של התעשייה המקומית באיזור אין היא מהווה איום של ממש על התעשייה הישראלית, המשוקת תוצרתה גם באיזורים. חולשת מנגנוני האכיפה בכלל, יצרה מספר בעיות בתחום אכיפת החוק על היצוא מהאיזורים, במיוחד בענפי הנעלה והריהוט.

III. קווים להסדר הביניים של האוטונומיה

האינטרס המוגן על ידי משרד התמ"ס

12. התעשייה הישראלית נתונה מזה שנה בתהליך של חשיפה ליבוא מתחרה מארצות שלישיות (ארצות שעמן אין למדינה הסכם איזור סחר חופשי). תהליך החשיפה הוא תהליך הדרגתי המתפרש על פני חמש עד שבע שנים ממועד תחילתו, במהלכו נדרשת התעשייה הישראלית להתארגן לתנאי התחרות. הקמתו של הסדר הביניים של האוטונומיה תוך פרק זמן קצר יחסית, לצד הקרבה הפיסית והנורמטיבית של ה"איזורים" לתחומי מדינת ישראל, מחייב מיסוד מנגנון אשר יאפשר לתעשייה הישראלית, בטווח הקצר, תקופת התאמה לנסיבות החדשות, ובכלל, מסגרת שתוריד קיומם הרציף של כללי התחרות הוגנים בין שני המשקים, הישראלי והפלשתינאי.

במילים אחרות, ההגנה על התעשייה הישראלית תתועל לאפיקים שיבטיחו התמודדות כלכלית הוגנת, מבלי שיעוקרו יתרונותיו היחסיים של כל אחד מהמשקים, למשל יתרון איכות ותשתית של המשק הישראלי או יתרון עלות עבודה זולה או זמינות הון ערבי במשק הפלשתינאי.

13. **תחומי תעשייה פגיעים** - לא ניתן לקבוע מראש את ענפי התעשייה במשק הישראלי העלולים להפגע מהקמת תעשייה במשק הפלשתינאי, אך עקרונית, יש להניח כי המדובר בענפים הרגישים לתהליך החשיפה בכלל. בהקשר זה ניתן למנות תחומים עתירי עבודה, במיוחד טקסטיל (חומרי גלם ומוצרים מוגמרים), הנעלה, ייצור רהיטי עץ ומתכת, אך גם מלט, מנועים חשמליים, ובהתאם להתייחסות הסדר הביניים למוצרים חקלאיים, ייתכן גם מוצרי מזון מעובד.

14. **קרן למפעלים נפגעי חשיפה** - במשרד התמ"ס פועלת קרן סיוע למפעלים הנפגעים ממדיניות החשיפה ליבוא ממדינות שלישיות. קרן זו תוכל לסייע גם למפעלים ישראלים אשר יפגעו כתוצאה מהסדר הביניים. בהתאם יהיה מקום לשקול ולבחון התאמת הקריטריונים הקיימים לקבלת סיוע מהקרן, ובמידת הצורך, להגדיל את היקף הקרן כפי שיידרש, אם בכלל.

הנחות היסוד

15. מהנתונים הראשוניים שהוצגו בפנינו עולה כי הסדרי הביניים של האוטונומיה יביאו את האיזורים לרמה נתונה של מינהל עצמי, במסגרתו יוכלו תושבי האיזור לנהל, בין היתר, מערכת כלכלית, שתפתח גם תעשייה מקומית.

16. **איגוד מכס** - מבחינת הסחר החיצוני וההדדי, מסתמן הסדר מיוחד הדומה לאיגוד מכסים (Customs Union), כמשמעותו בסעיף XXIV להסכם גאט"ט. דהיינו, החלפת שני איזורי מכס באיזור מכס אחד, כך שבין שני האיזורים המתאחדים לא יהיו מכסים או הגבלות כמותיות על מרבית המסחר ההדדי, ויקבע משטר יבוא ויצוא אחיד כלפי מדינות חוץ. לשון אחר, בין ישראל והאיזורים יהיה מעבר חופשי (או כמעט חופשי) של סחורות ואולי גם שירותים, הון ואנשים, וכלפי חוץ תהיה ישראל והאיזורים טריטוריית מכס אחת הנשלטת על ידי מערכת דינים אחידה.

17. **נמלי ים ואויר** - מבחינת נקודות פיזיות לכביצוע יבוא ויצוא, לצד נמלי הים (חיפה, אשדוד ואילת) והאוויר (נתב"ג) של ישראל, יתבצע יצוא ויבוא גם דרך גשרי הירדן (אלנבי, דמיא) ואפשר ויתבצע דרך נמל שיוקם בעזה ושדה תעופה שיוקם באיזור.

דיני היבוא והיצוא יהיו ישראליים

18. כנגזר מהקמתו של הסדר הדומה באופיו לאיגוד מכס, תדרש "חגורת דינים" אחידה שתפקח על היבוא והיצוא לטריטוריית המכס הכוללת את שטחי מדינת ישראל והאוטונומיה. חגורה זו חייבת לכלול את אותם דינים המתייחסים ישירות ליבוא וליצוא, אך ראוי שתכלול דינים נוספים המשפיעים על ההתחרות בין שתי הטריטוריות, אם כי שאלת היקף סוג זה של דינים מחייב בחינה מורכבת יותר, בהתאם לחשיבותן של ההוראות והשפעתן הישירה על תנאי המסחר. בהקשר זה, ככל שתתארך תקופת הביניים, או שעה שתגיע שעת גיבוש הסדר הקבע, תתעוררנה שאלות יסוד נוספות, כדוגמת אלה שמתמודדת עמן הקהילה האירופית, שהיא איגוד המכס הגדול ביותר והמתקדם בעולם.

19. **פקודת היבוא והיצוא ופקודת המכס** - במסגרת הדינים שהכרח להביא להחלתם על כל נמלי היבוא והיצוא נציין שיש להקים מערכת שתביא לזהות הדרישות והתשלומים הנדרשים בכל הנמלים בטריטוריה המורחבת. בראש ובראשונה נציין את פקודת היבוא והיצוא (נוסח חדש), התשל"ט-1979 ואת חקיקת המשנה שהותקנה מתוקף הפקודה, במיוחד צו יבוא חופשי וצו יצוא חופשי, חוק היטלי סחר, התשנ"א-1991, וכן את פקודת המכס וחקיקת המשנה שהותקנה מכוחה, במיוחד לוחות תעריפי המכס, צו המכס (הסדרת יבוא) ומס קניה בהתאם להסדר שיקבע לענין זה.

כן תשאר בעינה ההודעה בדבר ארצות האוסרות או מגבילות יבוא טובין מישראל, מכוחה נאסר יבוא לישראל של טובין ממדינות אויב, כמו מדינות ערב (למעט מצרים) ונוספות. במקרה של ביטול החרם הערבי, תעודכן הרשימה ותצומצם, אם בכלל תוסיף להתקיים.

20. **סימון טובין** - התייחסות מיוחדת נדרשת לדרישות הסימון בעברית, אשר בחלק מן המקרים מחייבות סימון הטובין בחו"ל ובמרבית המקרים מסתפקת בסימון הטובין בישראל. דרישות אלה צריך שיותאמו למצב החדש, על דרך של קביעת חובת סימון בשתי השפות, עברית

וערבית. חובת הסימון הכפול תחייב קביעת תקנות ביצוע, בנוגע לצורת הסימון ודרכי קביעתו.

21. **תקינה ותקנות** - עוד יש להחיל בתחומי הטריטוריה כולה את הדינים המסדירים תקינה טכנית במובנה הרחב. המדובר בכללים שמטרתם הקרובה להבטיח שמוצרים מסויימים יהיו בעלי תכונות פיזיות כנקבע, ומטרתם הרחבה יותר לשרת יעדים כמו הגנה על הבריאות, בטיחות, הגנה על איכות הסביבה, הגנת הצרכן וכדומה. שעה שנקבעות הוראות של בריאות ובטיחות, הרי שאלו הן בדרך כלל הוראות חוק פלילי ואזרחי, המוחלות כתנאי ליבוא, לייצור, ולשיווק מוצרים.

22. בהקשר זה יש ראשית להחיל את הוראות התקן הישראלי הרשמי. הוראות אלה כלולות במסגרת צו יבוא חופשי כתנאי ליבוא טובין וככאלה יהיו חלק מרצועת הדין החיצוני, אך דרישות אלה מחייבות בה במידה את היצרן הישראלי המקומי. בהנחה של מעבר חופשי של סחורות בין מדינת ישראל והאוטונומיה, מתעורר הצורך לקבוע חובת עמידה בתקנים גם בשטחי האוטונומיה. רק בדרך זו ניתן יהיה למנוע הסתננותם לישראל של מוצרים שיוצרו באיזורים ואשר אינם עונים לדרישות התקן הרשמי, ולהמנע מהפרת הסכמי הסחר של ישראל האוסרים קביעת תקנים ותקנות החלות רק על תוצרת מיובאת להבדיל מתוצרת מקומית. שנית, ענין לנו בהחלת שורה מגוונת של הוראות שהחלתן תדרש על מנת למנוע אפלייה לא הוגנת, כמו למשל, הצו הקובע חובה על יבואן מוצרי אלקטרוניקה להחזיק מלאי חלפים למשך שבע שנים ממועד היבוא, או הוראות תו תקן רשמי המחייבות פיקוח מכון התקנים על תהליך הייצור.

נושאים נוספים בנוגעים לענין

23. בהקשר זה יש להדרש למעטפת הדינים בתוכה תפעלנה התעשייה הישראלית והתעשייה באיזור, תוך שאיפה להשגת התאמה מירבית בין המסגרות. למשל, תיודע השפעה רבה על כושר התחרות של התעשייה הישראלית במקרה שדיני מדינת ישראל יציבו דרישות גבוהות בנוגע לאיכות הסביבה אגב תהליכי הייצור או בנוגע לבטיחות הייצור או הגנת בריאות העובדים, לעומת העדר דרישות או קיום דרישות נמוכות בנושאים אלה באיזורי האוטונומיה. הפתרון לחוסר איזון זה טמון באימוץ ואכיפה של הוראות דומות בשתי הטריטוריות.

כמוכן, חשיבות מיוחדת נודעת לחוקי איכות הסביבה, לא רק משום השפעתם על ההתחרות המסחרית, אלא במיוחד משום הקירבה הגיאורגאפית והאינטרס החיוני לשמור על פיסת הקרקע המשותפת מזיהום תעשייתי ואחר.

24. הוראות כלליות בדבר איסור זיוף מוצרים, הגנה על קניין רוחני (סימני מסחר, פטנטים, זכויות יוצרים), מירמה בדבר משקלות ומידות, צריך שיחולו ויאכפו במידה סבירה בכל שטחי הטריטוריה, אחרת ניתן לצפות לקשיים בהיקף ניכר. בתחומי מדינת ישראל יתעורר הצורך לחזק את מנגנוני האכיפה, ויתכן וידרשו אף שינויי חקיקה שיביאו לאכיפה יעילה יותר.

25. **מיסוי עקיף** - נושא קארדינאלי אשר בוודאי ישפיע גם על התעשייה המקומית, אך הוא נתון לתחומי אחריותו של משרד האוצר, הוא נושא המיסוי העקיף, מס ערך מוסף ומס קניה. גם בהקשר זה יש לשאוף ליצירת התאמה מירבית בין המערכת הישראלית ומערכת האוטונומיה.

קושי מיוחד מתעורר בנוגע למיסי קניה, המוטלים כיום בעיקר על

שלוש קבוצות מוצרים: מוצרים לבנים (White goods); מוצרי אלקטרוניקה בידורית; ו-כלי רכב. מס הקניה מהווה נדבך חשוב להכנסות המדינה, והוא מבטא מדיניות מושרשת בתחום המיסוי העקיף. בתחומים אחרים שבהם מוטל כעת מס קניה, יש לצפות לביטולו בטווח זמן קצר.

26. ניכר בעליל שלא ניתן לקיים משטר מס קנייה דיפרנציאלי, במסגרתו יגבה שיעור מס קניה שונה במדינת ישראל ובאוטונומיה. הפרש כזה יביא מיד לעיוותים, הטיית סחר ומרמה. מכאן, שאין מנוס מיצירת מערכת זהה של מס קניה. מערכת כזו רצוי שתושג בדרך של קביעת שיעורי מס קניה זהים בתחומי מדינת ישראל ובאוטונומיה. במידה ולא ייקבעו שיעורי מס הקניה בהסכמה, מראש או מעת לעת, ייאלץ כל גורם ללכת בעקבות שיעור המס הנמוך מבין השניים הנהוגים.

בהקשר זה יש לזכור כי בנוגע למוצרי היבוא נגבה מס הקניה כנמל ביבוא, דהיינו מנגנון הגבייה, שלהנחתנו יופעל על ידי הרשות הישראלית. להלכה, מכוח הסכמי הסחר הבינלאומיים מחוייבת מדינת ישראל לגבות מס קניה זהה על תוצרת מיובאת ועל תוצרת מקומית. גם ציווי זה מחייב מערך מותאם של מיסי קניה בישראל ובאוטונומיה.

27. **תחומים משיקים** - כן יש לתת את הדעת לשאלות מתחומים משיקים, כמו תחום הבנקאות, תנועות הון, פיקוח על מטבע חוץ, ביטוח, תובלה, חבות המוצר, תקשורת (תדרים, רדיו, טלוויזיה וכו'), וכמובן, תנועת עובדים. רק עיון במסגרת הכוללת יאפשר הערכת מלוא השפעת ההסדר על תחומי התעשייה והמסחר בישראל.

28. **רכישות ממשלתיות** - עוד נזכיר, כי לענין רכש ממשלתי, מעניקה ממשלת ישראל מכוח החלטתה עדיפות מסויימת לרכישת טובין מתוצרת הארץ. יש להניח שגורמי האוטונומיה יקבעו מערכת דומה לתוצרת מקומית.

בהקשר זה יש ליתן את הדעת לאפשרות שיוסכם כי רכש על ידי גורמי המנהל העצמי יהיה פתוח, על בסיס התחרותי הדדי, למוצרי התעשייה הישראלית. כמו כן לא יהיה זה למותר לנסות ולדון על הכרה הדדית בתוצרת שיוצרה בטריטוריה המשותפת כמוצר מקומי לענין רכש ממשלתי, כחלק ממסגרת כוללת של עידוד שיתוף פעולה תעשייתי. במידה ובמסגרת האוטונומיה תהיינה השקעות גדולות בתשתיות, תגדל חשיבות שיתוף הפעולה מבחינת התעשייה הישראלית.

כן ניתן לשקול הקמת קרנות משותפות, בדומה לקרן BIRD, אשר תממנה פרויקטים ישראלים-פלשתינאים בתחומי התעשייה, תיירות, מחקר ופיתוח תעשייתי ועוד.

29. **יבוא בשר וייצורו** - לענין יבוא בשר, כידוע כיום מחזיקה ממשלת ישראל במונופול יבוא הבשר לישראל. הממשלה מיבאת ארצה אך ורק בשר כשר. הסדר שיאפשר לגורמי האוטונומיה ליבא, יביא בהכרח לשינוי במצב זה, ויחייב שינוי הערכות גם בתחומי מדינת ישראל, אם שינוי זה לא יבוא מעצמו עוד קודם לכן.

יכולת התפתחות תעשיית בשר באיזורים, כשר ולא כשר, מחייבת הערכות מתאימה, במיוחד בכל הנוגע לבדיקות וטרינריות ופיקוח על עמידה בדרישות בריאות והובלת המזון.

30. **תוצרת חקלאית טרייה** - לענין המעבר החופשי של תוצרת חקלאית

מהאיזורים למדינת ישראל, יש לזכור כי במידה ויוגבל או ייאסר מעבר כאמור, בעוד שיותר מעבר חופשי של תוצרת מזון מעובד, יוצר עיוות חמור אשר יפגע קשה בתעשיית המזון הישראלית. למשל, אם ייאסר מעבר חופשי של חלב, אך יותר מעבר חופשי של גבינות, גלידות ושאר מוצרי חלב, תפגע מאוד תעשיית מוצרי החלב בישראל. מכאן, עמדת משרד התעשייה והמסחר כי חובה להתיר מעבר חופשי של תוצרת חקלאית טרייה הנרכשת כתצומות לתעשיית המזון הישראלית.

31. **איסור סיבסוד ישיר** - בעייה מיוחדת עשויה להתעורר במקרה שגורמי האוטונומיה ינקטו במדיניות של סיבסוד ישיר לתעשייה הפלשתינאית בכלל, או במיוחד ליצוא מוצרים לישראל, כך שתוצרת זו תהיה מלאכותית זולה בהרבה מתוצרת ישראלית. סיבסוד כזה עשוי לפגוע באופן לא הוגן בתעשייה המקומית, ומוצע לקבוע כי בתקופת הסדר הביניים לא תנתנה סובסידיות ישירות למוצרים בני התחרות עם התעשייה הישראלית. כמובן, יש לצפות לדרישה מקבילה מצד הפלשתינאים, אך דומה שעמידה בדרישה כזו, בתנאי המשק הישראלי, אינה יוצרת קושי של ממש.

32. **דרכי שינוי הדין המשותף** - בהנחה שאותרו כל רבדי ההוראות שיתקבצו יחדיו לחגורת הדין השולטת בתחומי הטריטוריה המשותפת, יש ליתן את הדעת לדרכי שינוי של הדין האמור, בין אם מקורו של זה בחקיקה ראשית של הכנסת או בחקיקת משנה של רשות שהוסמכה על פי חוק להתקין תקנות.

בהקשר זה אין בידינו שום נתונים, אך ברור כי יש לשאוף למצב שבו מדינת ישראל, באמצעות אורגניה השונים, תהיה הגורם המוסמך לשנות את הדין. בהליך שינוי הדין אך טבעי הוא כי ילקח בחשבון גם אינטרס האוטונומיה כמו גם אינטרס מדינת ישראל, אולי גם תוך התייעצות עם גורמי האוטונומיה. מכל מקום, יהיה ההסדר אשר יהיה, יש לזכור כי המדובר במגוון רב של הוראות וחקיקות, אשר משתנים חדשות לבקרים כדי לענות לצרכים המשתנים, ובהתאם יש לקבוע מנגנון שינוי גמיש וקל להפעלה.

33. **הרשות המיישמת את הדין המשותף** - רשויות החוק של מדינת ישראל הן האוכפות והמיישמות את הוראות הדין הישראלי. למשל, המכס הישראלי גובה מכסים והיטלים המשתלמים לאוצר המדינה, כאשר השגה או ערר על פעולתו מוגשים אל ועדות מעין שיפוטיות במינהל הציבורי הישראלי או אל בתי המשפט של המדינה; רשיונות היבוא ניתנים על ידי הרשות המוסמכת במשרדי הממשלה; מכון התקנים הישראלי בודק בנמלי היבוא, תמורת תשלום, את התאמת היבוא או הייצור לדרישות התקן הרשמי או תו התקן; היטלי היצף, היטלים משווים והיטלי בטחה מוטלים על ידי שר התמ"ס לאחר קבלת המלצה של ועדה מעין שיפוטית הבוחנת תלונות של פגיעה בתעשייה הישראלית; משרד התקשורת בודק התאמת ציוד טלקומוניקציה לדרישות ולמפרטים שהותקנו על ידו, ועוד.

במסגרת הסדר הביניים יתעורר הצורך לקבוע את האורגנים אשר יפעילו ויאכפו את הוראות הדין האחד באיזורי האוטונומיה. בחלק מן המקרים, כמו לגבי בדיקות התאמה לתקן על ידי מכון התקנים הישראלי, יוכלו רק גורמים ישראליים לאכוף את הוראות החוק, שכן הפלשתינאים בטווח הזמן של הסדר הביניים לא יוכלו טכנית לבצע את הבדיקות בכוחות עצמם. במקרים אחרים, תתעורר שאלת הגוף המוסמך לפעול, כמו מתן רשיונות יבוא, קביעת חישוב מיוחד על המרכיב החקלאי בתוצרת מיובאת להגנת החקלאות המקומית, האם תהיה זו הרשות המוסמכת הישראלית או גם רשות אוטונומיה. להערכתנו, מן ההכרח

שיהיה גוף אחד והוא הרשות המוסמכת הישראלית, תוך שניתן לשלב לרשות זו גורם פלשתינאי מיעוץ. מכל מקום, במידה ויוסמך יותר מגוף אחד, ידרש מיסוד מנגנון תיאום שיביא לאחידות בקביעת ההוראות ויישומן, אחרת בהכרח ייווצרו פרצות שלא יאפשרו יישום כלשהו של החוק.

34. **התאמת הדין המשותף לתחולתו הרחבה** - כהכנה להסדר הביניים יתעורר הצורך להתאים את הוראות החוק לנסיבות החדשות, שכן במצב הקיים ההוראות ודרך הפעלתן מתיחסות לשטחה הטריטוריאלי של מדינת ישראל. הסדר הביניים המכפיף את האיזורים לאותה מערכת של הוראות, עשויה להעלות דרישה פלשתינאית, שלמצער, נתוני משק האוטונומיה יובאו גם הם בכלל חשבון. למשל, חוק היטלי סחר קובע כי "יצרן של מוצר מסויים" רשאי להגיש תלונה על יבוא בהיצף העלול לגרום נזק ממשי "לענף יצרני". כיום, להלכה, מופעל החוק במסגרת תחומי מדינת ישראל, אך במסגרת הסדר הביניים יגבה היטל היצף גם על יבוא לאיזורים, ואך טבעי הוא שתעשייה מקומית באיזורים תבקש להדרש לאותו מנגנון, כמו שגם תדרש הכרעה האם בגדר הענף היצרני יכללו מפעלים תעשייתיים באיזורים.

35. **שיפוט בגין חוקיות המסחר** - מוסבת תצומת הלב לכך שיש מקום לבחון את התאמת ההסדר הכללי בדבר סמכויות השיפוט וכללי ההסגרה לאכיפת דיני היבוא, היצוא והיצור. כמו כן יש לתת את הדעת להתאמת ההוראות למקרים של שיתוף פעולה תעשייתי בין ישראלים לתושבים מקומיים, ותחולת הוראות החוק גם על מקרים כאלה.

36. **לסיכום ביניים**, מבחינת המשק הישראלי המצב המועדף הוא זה המסמך את מדינת ישראל לקבוע את הדין, להפעילו ולאכפו הן באוטונומיה והן במדינת ישראל. הקושי המדיני הנעוץ בכך הוא ברור, הדבר שקול להתחלת המשפט הישראלי על האיזורים, דבר שעד כה נמנעו כל ממשלות ישראל מעשותו, וקשה להניח שתושג הסכמה פלשתינאית לצד כזה. כל הסדר אחר, יחייב טויה מורכבת של מערכת מאוזנת שתשכיל להתמודד עם מורכבות המשימה.

37. **אזורי תעשייה בהתנחלויות** - סוגיה זו מעלה בעיות אשר במהותן אינן שונות מההסדרים הכלליים אשר יחולו בתקופת הסדר הביניים. עקרונית, יש לוודא המשך השתלבותם המלאה של מפעלי התעשייה הישראלית באיזורים במרקם התעשייה הישראלית בכלל.

IV. עידכון הסכמי סחר חופשי

38. **המצב הקיים** - מדינת ישראל היא צד לשלושה הסכמי איזור סחר חופשי: ההסכם עם הקהילה האירופית משנת 1976, ההסכם עם ארה"ב משנת 1985 וההסכם עם מדינות אפ"א משנת 1992. עקרונית, חלים הסכמים אלו רק על שטחי מדינת ישראל, כאשר שאלת מעמד מפעלי התעשייה הישראלים באיזורים (לרבות אזור התעשייה עטרות בירושלים) מעולם לא הוכרעה באופן מוסמך. יש רגליים לסברה כי תוצרת מפעלים אלה אינה זכאית להנות מהטבות הסכמי אס"ח, אך מסיבות מדיניות, נמנעו מדינות החוץ מלהביא את העניין לידי מיצוי.

במקביל, העניקה הקהילה האירופית ל"שטחים המוחזקים" מעמד זהה לזה של מדינת ישראל מכוח הסכם הסחר, וזאת על בסיס חד צדדי. בדומה, ארה"ב העניקה לשטחים מעמד של טריטוריה הזכאית להטבות לפי שיטת

ההעדפות הכללית (General System of Preferences). מכאן, שלמעשה נהנית תוצרת פלשתינאית מהטבות דומות לאלו שנהנית מהן תוצרת ישראלית.

39. שינוי ההסכמים - במסגרת הסדר הביניים מוצע להציע שינוי בהסכמי אס"ח אשר מטרתם כפולה: מיסוד זכאות תוצרת ישראלית שיוצרה באיזורים להטבות הסכמי אס"ח לצד שינוי בכללי המקור באופן שיאפשר שיתוף פעולה ישראלי-פלשתינאי. יש להניח כי הצדדים להסכמי אס"ח של ישראל יברכו על התקדמות המו"מ המדיני, ובנקלה יאותו להכניס את השינויים הנדרשים.

המטרה הכפולה תושג באם ישונו ההסכמים כך שתוכר הטריטוריה המשותפת כטריטוריית מכס אחת שהיא צד להסכמים, או על ידי שינוי כללי המקור הקובעים אימתי ייחשב מוצר ככשיר להנות מהטבות ההסכמים. השינוי בכללי המקור יקבע זהות בין תחולה ישראלית ותחולה פלשתינאית (Cumulation), ובכך יאפשר גם שיתוף פעולה בדרך של ייצור משותף של מוצרי יצוא וגם יביא להכרה בתוצרת מפעלים ישראליים באיזורים כמוצר ישראלי לכל דבר.

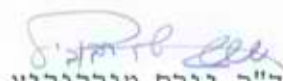
V. הערת סיכום

40. משרד התעשייה והמסחר מברך על הזמנתו לקחת חלק בהכנות שהתקיימו לקראת המו"מ על האוטונומיה. בטרם ננקוט עמדה מוסמכת יותר, נדרש ללימוד ההיבטים ההיקפיים של המו"מ ומטרותיו. בהתבסס על ההנחות שהוצגו לעיל, שרטטנו במכחול גם את עיקרי הנושאים שמנקודת מבטו של משרד התמ"ס, ובמבט ראשון שלו, נראה כי יש לקחתם בחשבון.

ניר עבודה זה אינו אלא פתיח לעבודה מסודרת אשר תיקח בחשבון את נתוני המסגרת ותסרוק שיטתית את מערכת הדינים הנוגעים לתחומי התעשייה והמסחר, ותבחן את השפעתם על המסגרת העתידית ואת הצורך בשינוי המסגרת הקיימת כדי לענות לנסיבות החדשות שיוצרו.

אנו עומדים לרשותכם למתן הבהרות והמשך עבודה משותפת.

ב ב ר כ ה

ד"ר יורם טורבוביץ
היועץ המשפטי

העתקים:
שר התעשייה והמסחר
מנכ"ל
מתאם הפעולות בשטחים
אל"מ אחז בן-ארי, פצ"ר

שר התעשייה והמסחר

ירושלים, יא' אב, תשנ"ב
11 באוגוסט 1992

לכבוד
אינג' חסון גולדברג
יו"ר מחוז באר-שבע והנגב
איגוד האקדמאים העצמאים
במקצועות ההנדסה והאדריכלות
באר שבע

לחסון שלום רב,

אני מודה לך על הברכות לרגל כניסתי לתפקיד שר התעשייה והמסחר.

קראתי בעיון רב את מכתבך אלי מיום 27 ביולי 1992 בנושא תכנון בנגב, והנני מודע לחשיבות הנושא:

כאשר לפנייתך לשילובם של משרדי אדריכלות והנדסה באזור באר-שבע והנגב בעבודות משרד התעשייה והמסחר באזור, הרי שמשרדנו עומד לפרסם בחודש נובמבר הקרוב מכרז חיצוני לפיתוח תשתיות תעשיתיות, לשנת 1993.

הנני מציע כי תעקבו אחר הפרסומים בנושא בעתונות הארצית ותפנו למשרדנו בהתאם.

בכבוד רב,

מיכה תריש
שר התעשייה והמסחר

העתק: מר גצל ליפא - היחידה לאזורי פיתוח.

תיק
הוצא - אלני ביליח
איתי
קובץ
(אחות שארי)
כ"א
11/8/92
א"ב

גולדברג
חתימה

03/08/92
צביה ביבי

מערכת ניהול פניות
עדכון והוספת פניות

משרד המסחר והתעשייה
יחידת מחשב

03/08/92 12:02 : תאריך פניה :

משימה/בקשה : 1 משימה

מספר פניה : 2206

שם אחראי : צביה ביבי

פונה חדש(כ/ל) : ל שם פונה: חסון גולדברג

יחידה :

חדר :

תפקיד:

טלפון:

סוג פניה :

תאור הפניה : תכנון בנגב

הזנת מספל--

מספל חדש(כ/ל) : ל שם מספל

יחידה :

תפקיד:

טלפון:

מר חריש :

חדר :

03/08/92 תאריך דווח:

מצב טיפול: לא בטיפול

תאריך לגמר טיפול: 13/08/92

סוג טיפול :

תאור הטיפול: הפניה הועברה לשר

הצג-Find טיימ-Enter נטוש-F8

PF4-חזש-Ins בטל-Rem

סניף באר שבע והנגב

כ"ו בתמוז תשנ"ב

27 ביולי 1992

2206

לשכת השר	
משרד התעשייה והמסחר	
נתקבל	
3-07-1992	

לכבוד
מר מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר
ממשלת ישראל
כבוד השר,

הנדון: תכנון בנגב

1. בשם חברי ובשמי, קבל נא ברכות נאמנות עם כניסתך לתפקיד הרם של שר התעשייה והמסחר. בטוחני כי תצליח להעלות את המשרד החשוב הזה על דרך המלך, כשם שעשית בהצלחה בתפקידך הקודם.
 2. ידוע לנו יחסך המיוחד אל הנגב ובאר שבע בהיותך מזכ"ל מפלגת העבודה ולפיכך אנו מרשים לעצמנו לפנות אליך בבקשה דחופה לסיוע, כבר בימי כהונתך הראשונים. המדובר הוא בעבודות פיתוח העומדות לביצוע על ידי משרד התעשייה והמסחר והגופים הקשורים בו (כגון חברת מבני תעשייה) ובמיוחד עבודות הנמסרות באמצעות משרדים פרטיים המנהלים פרויקטים עבור משרד התעשייה והמסחר. בכל העבודות הללו חלקם של משרדי התכנון מהנגב הוא דל ובשלטון הקודם לא מצאנו אוזן קשבת למחאותינו על כך.
 3. נזכיר עוד שקיימת החלטת ממשלה מ- 27.6.89 המחייבת -
"משרדי הממשלה, תאגידיים על פי דין, חברות ממשלתיות וחברות בת ממשלתיות (להלן - גופים צבוריים) יעדיפו לצורך הזמנת עבודות תכנון וניהול פרויקטים בנגב, מהנדסים ואדריכלים העונים על כל התנאים הבאים:
1. מקום עיסוקם המרכזי הוא בנגב;
2. לפחות מחצית מעובדיהם הם תושבי הנגב;
3. הם עונים מבחינת נסיון בהקפים דומים והתמחות, על דרישות העבודה."
....."
(חוזר החשב הכללי מס/59).
- ההחלטה נתקבלה ביוזמת השרים שמעון פרס ואברהם כץ-עוז, אך מיום שפרשו מהממשלה לא נמצא מי שיאכוף את ההחלטה.

4. באזור באר שבע והנגב קיימים כארבעים משרדי אדריכלות והנדסה המעסיקים כיום - באופן ישיר - כשש מאות עובדים אקדמאים וסכנייים (וסביבם עוד מאות נותני שרותים שונים).
- משרדים אלה מסוגלים ללא כל קושי, לעשות במומחיות וברמה הגבוהה ביותר, כל סוג של תכנון ובכל היקף שניתן לחזותו בנגב והישגיהם עד כה מפארים את רחבי הנגב.
5. כידוע לך, אין באזורנו פרויקטים של המגזר הפרטי אלא של המגזר הצבורי בלבד ועתה, עם הפסקת העבודות במשרד השיכון, עומדים המשרדים שלנו בפני שוקת חרבה ובפני פיטורים מסיביים של עובדים.
- באופן טבעי יהיו הראשונים להיפלט העולים החדשים והמהנדסים הצעירים, שנקלטו בשנתיים האחרונות.
6. אנו מבקשים למנוע מצב זה ומבקשים התערבותך הדחופה כדי שעבודות הפיתוח הקשורות במשרד התעשייה והמסחר תופקדנה בידיהם הנאמנות של תושבי הנגב. בכך תסייע לתעסוקתם ותוך כדי כך תבטיח לפרויקטים עצמם תכנון מעולה, הקמה יעילה ושרות מסור.
7. נודה לך אם תואיל לקבל אותנו בדחיפות לפגישה בנדון, כדי להבהיר כל הפרטים.

בהוקרה רבה
ובאיחולים לפיתוח וליצירה בנגב

אינג' חסון גולדברג

יו"ר מחוז באר שבע והנגב
איגוד האקדמאים העצמאיים במקצועות
ההנדסה והאדריכלות

ס' יו"ר סניף באר שבע
לשכת המהנדסים והאדריכלים בישראל

עיריית בית-שמש

לשכת ראש העיר

① תשיב געלט לאנד פתח
א'
② וקית מנרסם לאנד
ס"ע א"ח פתח

מ"ק
א"ח פתח
4

לכבוד
מר שמעון שטרית
שר הכלכלה

לכבוד
מר מיכה חריש ✓
שר התמ"ס

לכבוד
מר אברהם בייגה שוחט
שר האוצר

נכבדי,

הנדון: סרטוגה בע"מ - מפעל עתיר ידע

הנני פונה אליכם בבקשה להקנות מעמד של אזור פיתוח א' (נקודתי) למפעל עתיר ידע של חברת סרטוגה אשר מתוכנן לקום בבית-שמש.

המפעל הגיש למרכז ההשקעות את תוכניתו והיא מפורטת בתיק מס' 92-0309-0-16723.

עלות המפעל היא כ-30 מיליון דולר אמריקאי, ויעסיק חוץ 3-5 שנים כ-800 עובדים.

כימים אלה תושלם בנייתו של מבנה תעשייה בגודל 4000 מ"ר ועל כן תתכן הפעלתו המידית של המפעל האמור בבית-שמש במידה ויזכה להטבות הנהוגות באזור פיתוח א'.

הקמת המפעל בבית-שמש יתן פתרון מידי למאות המובטלים בבית-שמש והסכיבה המשוועים למקורות תעסוקה, ויסלול את הדרך למפעלים עתירי ידע נוספים.

לשכת ראש העיר

הצורך של בית-שמש בסיוע נעוץ בגידול הרב המתוכנן לעיר: בית-שמש מתוכננת להיות עיר בת 120 אלף נפש, לשנת 1995 מיועדת לה אוכלוסייה בת 45 אלף נפש לפי תמ"א 31, לעומת 18 אלף נפש כיום, כלומר גידול פי 3, שהוא הגידול הרב ביותר של ישוב עירוני בארץ.

גידול זה מחייב גידול מקביל במקורות תעסוקה.

נוכח האמור לעיל הנני פונה אליכם לאשר את בקשתי, ולאפשר לחברת סרטוגה להקים את המפעל האמור בבית-שמש בתנאי איזור פיתוח א'.

בכבוד רב,

שלום פרידח, עו"ד
ראש העיר

העתק: מר דוד סיטבון - מנהל היחידה הכלכלית

הוא - אל"ר
פיתוח

עיריית שמש

לשכת ראש העיר

9-08-1992

י' באב תשנ"ב
9 באוגוסט 1992

לכבוד
מר שמעון שטרית
שר הכלכלה

לכבוד
מר מיכה חריש ✓
שר התמ"ס

לכבוד
מר אברהם בייגה שוחט
שר האוצר

נכבדי,

הנדון: סרטוגה בע"מ - מפעל עתיר ידע

הנני פונה אליכם בבקשה להקנות מעמד של אזור פיתוח א' (נקודתי) למפעל עתיר ידע של חברת סרטוגה אשר מתוכנן לקום בבית-שמש.

המפעל הגיש למרכז ההשקעות את תוכניתו והיא מפורטת כתיק מס' 92-0309-0-16723.

עלות המפעל היא כ-30 מיליון דולר אמריקאי, ויעסיק תוך 3-5 שנים כ-800 עובדים.

כימים אלה תושלם בנייתו של מבנה תעשייה בגודל 4000 מ"ר ועל כן תתכן הפעלתו המידית של המפעל האמור בבית-שמש במידה ויוזכה להטבות הנהוגות באזור פיתוח א'.

הקמת המפעל בבית-שמש יתן פתרון מידי למאות המובטלים בבית-שמש והסביבה המשועים למקורות תעסוקה, ויסלול את הדרך למפעלים עתירי ידע נוספים.

לשכת ראש העיר

-9-

הצורך של בית-שמש בסיוע נעוץ בגידול הרב המתוכנן לעיר: בית-שמש מתוכננת להיות עיר בת 120 אלף נפש, לשנת 1995 מיועדת לה אוכלוסיה בת 45 אלף נפש לפי תמ"א 31, לעומת 18 אלף נפש כיום, כלומר גידול פי 3, שהוא הגידול הרב ביותר של ישוב עירוני בארץ.

גידול זה מחייב גידול מקביל במקורות תעסוקה.

נוכח האמור לעיל הנני פונה אליכם לאשר את בקשתי, ולאפשר לחברת סרטוגה להקים את המפעל האמור בבית-שמש בתנאי איזור פיתוח א'.

מכבוד רב,

שלום פדידה, ע"ד
ראש העיר

העתק: מר דוד סיטבון - מנהל היחידה הכלכלית

Ref. 1357

תאריך

Date 5.8.92

תאריך

לכבוד
מר חריש מיכה / לידי הגב' רותי
שר המסחר והתעשייה
פקסימיליה 02-243738

כב' השר נכבדי,

הנדון: ח.פ. 51-1654873
SARATOGA TECHNOLOGY AND QUALITY LTD

בשם מרשי מר איאן בראון וחב' 'סרטוגה' אתכבד לפנות אל כב' בנדון
בדלקמן:-

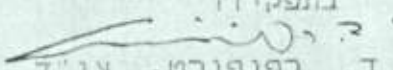
ביום 4.8.92 קיים מרשי פגישה עם מר ש. פדידה ראש עיריית בית שמש,
במטרה לבחון התאמת הקמת המפעל המאושר בבית שמש.

המדובר בפרוייקט שעלותו כ- 30 מליון \$ לפחות, ואשר בתוך תקופה של
כ- 3-5 שנים יעסיק כ- 800 עובדים.

כל הפרטים הרלבנטיים מצויים בתיק מרכז ההשקעות 92-0309-0-16723.

מרשי בדק אתמוכ בקורו במקום מבנה קיים חדש באזור התעשייה אשר יוכל
בהשקעה מתאימה להתאים בשלב ראשוני לצרכיו ומובן כי באם בקשתו לאישור
המקום באזור א' תאושר הינו מעוניין לנהל מו"מ צנייני ומידי עם חברת
מבני-תעשייה שכן דרך היסורים שעבר עד לקבלת האישורים המתאימים הגיעה
ממש בימים אלה לקיצה והינו מעוניין להתחיל בעבודה בפועל.

אודה לכב' באם יואיל ליתן קדימות מירבית למקרה הואיל וישנו הצעות
נוספות להקמת המפעל, ברם בנסיבות ולאחר התרשמותו של מרשי מבית שמש
הינו נכון להפנות המשאבים למקום ובלבד שהחלטה תהא מהירה בכל הניתן.

בכבוד רב,
ובאיחולי הצלחה מקרב לב
בתפקידו

ד. רפפורט, עו"ד

הצתק:

1. עיריית בית שמש פקס: 02-913381
2. עו"ד שטרן דורון - י. רוזה ושות'

עיריית אשקלון

אשקלון יופי ואיכות

לשכת ראש העיר

ג' באב תשנ"ב
3 אוג' 1992

לשכת השר
משרד התעשייה והמסחר
נהקבל

06-09-1992

לכבוד
מר מיכה חריש
שר המסחר והתעשייה
לשכת השר
י ר ו ש ל י ם

כב' השר,

**הנדון : הארכת מעמד אזור פיתוח ב'
לפארק התעשייה הדרומי באשקלון**

החל מחודש דצמבר 1991 פנינו לשרי התמ"ס והאוצר הקודמים בגין הארכת מעמד אזור פיתוח ב' לפארק התעשייה הדרומי באשקלון. כן פנינו גם לוועדת הכספים של הכנסת בעניין זה. אולם, מה שקרה הוא כי לא נערך כל דיון אופרטיבי בנושא זה לפני הבחירות. יתרה מזו, לאיזורי תעשייה השייכים לרשויות המזוהות עם הליכוד הוארך המעמד אוטומטית ולאשקלון - לא.

להלן האזורים להם הוארך המעמד אזור הפיתוח:

- מגדל העמק.
- נצרת עילית.
- עפולה.
- אלון תבור.
- גוש שגב.
- לשם.
- תרדיון.

פעילות זו היא בעלת אופי של מחטף פוליטי. עיריית אשקלון איננה מזוהה עם הליכוד ולכן לא הוארך מעמד אזור פיתוח ב' לפארק התעשייה הדרומי שלה, ולמעשה פג תוקפו ביוני האחרון.

העיר אשקלון זקוקה מיידית לאישור הפורמאלי על הארכת מעמד אזור פיתוח ב' לפארק התעשייה הדרומי שלה עד תום תקופת החוק לעידוד השקעות הון.

עירית אשקלון

אשקלון יופי ואיכות

אנו מטפלים במספר מפעלים הנמצאים בשלבים שונים של השקעה. הטיפול בחלקם עוכב כי קצב זרימת התקציבים לפיתוח אזור התעשייה הדרומי לא עמד בקצב הקצאות הקרקע. כתוצאה מכך הצטברה כמות ניכרת של מפעלים בתהליך הזקוקים לעידוד ותמיכה בהשקעתם.

אשקלון היא מן הערים הגדולות בארץ בתנופת הבנייה שלה. העיר קלטה עד היום כ- 10,000 עולים. אנו מתמודדים כל העת עם בעיות תעסוקה. על כן, האישור הפורמאלי על הארכת מעמד אזור פיתוח ב' לפארק התעשייה הדרומי של העיר הוא חיוני ביותר להמשך פעילותינו.

לטיפולך החיובי מודה.

בכבוד רב,

בני ראש
וקנין העיר.

העתק : ח"כ אלי דיין, כאן.

1/92

סימננו: 27506

אל: מר נ. שרונאי - מנכ"ל תמ"ס.

מאת: ד. נאמן - ש.י. בע"מ.

הנדון: תקציב פעולות (1993) - מעודכן

א. מצ"ל התקציב המתוקן לפעילות בשנת 1993.
לתשומת לבך הנקודות הבאות:

1. ההזמנות לחברות המפתחות (שתקבענה ל- 1993) על פי סעיף- "הזמנות למטה - הכל ע"ב מכתבכם בנדון מיום 27.10.92 בענין רזרבה פנימי (סעיף ב').

2. תקציב הרזרבה (סה"כ 16.0 מ/ש"ח) ישמש כתקציב נייד לפי הצורך ע"ב הצרכים החזויים.
אינני רואה בשלב זה היכולת להגדיל סכום זה, ע"ח הזמנות.

נא אישורכם/הערותיכם למצ"ב.

ב. הזמנות עבודה על סך כולל של:

עבודות הנדסה ישירות -	145 (מ/ש"ח)
עבודות קדום תכנון -	12 (מ/ש"ח)
סה"כ:	157 (מ/ש"ח)

הפעלה מידית ב- 1993 עם אישורן ע"י המוסמכים בתמ"ס וחתימה על ההזמנות

נכבוד רב

ד. נאמן

העתק: י. לוי משנה למנכ"ל, תמ"ס.

ש.י.ת.ת.ש.ת.י.ת. ו.א.י.כ.ו.ת. ס.ב.י.ב.ה. ב.ע."מ
 תכנון, יעוץ ופיקוח הנדסי

P.O.B. 48266, TEL-AVIV 61480, ISRAEL ----- FAX : 972-3-5374796 ----- ת.ד. 48266, תל-אביב 61480

- 2 -

קצ"ב	הזמנה	הזרבה	
(מ"ש"ח)	(מ"ש"ח)	(מ"ש"ח)	
2.0	2.0	-	תל - חי
1.5	1.0	0.5	ק. שמונה
3.5	2.5	1.0	צח"ד
1.0	0.5	0.5	קצ"ב
2.0	1.0	1.0	צפת
1.0	0.5	0.5	דלתון
2.5	2.5	-	תפן
2.5	2.0	0.5	מעלות
0.5	0.5	-	שלומי
2.0	1.5	0.5	נהריה
5.5	5.0	0.5	כרמיאל
5.0	4.0	1.0	תרדיון
2.0	1.5	0.5	טבריה
2.5	2.0	0.5	גולני
1.0	0.5	0.5	כדורי
22.0	20.0	2.0	ציפורי
4.5	4.0	0.5	נצרת
4.0	3.5	0.5	מגדל-העמק
0.5	0.5	-	עפולה
4.0	3.0	1.0	אלון תבור
0.5	0.5	-	כפר תבור
3.5	3.5	-	יקנעם
0.5	0.5	-	בית-שאן

37..

ש.י.ת.ש.ת.י.ת. ו.א.י.כ.ו.ת. ס.ב.י.ב.ה. ב.ע."מ.
תכנון, יעוץ ופיקוח הנדסי

P.O.B. 48266, TEL-AVIV 61480, ISRAEL

FAX : 972-3-5374796

ת.ד. 48266, תל-אביב 61480

- 3 -

הזמנה	תקציב	רזרבה	
(מ/ש"ח)	(מ/ש"ח)	(מ/ש"ח)	
2.0	2.0	-	אור עקיבא
3.0	4.0	1.0	ברקן
12.0	14.0	2.0	ירושלים
4.0	5.0	1.0	בית שמש
1.5	1.5	-	קרית מלאכי
1.0	1.0	-	קרית גת - שכי
3.0	3.0	-	אשקלון
3.0	3.0	-	שדרות
3.0	3.0	-	נתיבות
2.0	2.0	-	אפקים
5.0	5.0	-	באר-שבע/עומר
4.5	4.5	-	רמת חובב/בקע
0.5	0.5	-	דימונה - תמ"ד
1.0	1.0	-	ערד
16.0	16.0	-	מישור דותם
0.5	0.5	-	מצפה רמון
0.5	0.5	-	ירוחם
4.0	5.4	0.5	איכלת
<u>129</u>	<u>145</u>	<u>16</u>	

4/..

- 4 -

ריכוז:

(מ/ש"ח) 155.00

התקציב -

(מ/ש"ח) 129.00

הזמנות

(מ/ש"ח) 1.90

רפאל -

(מ/ש"ח) 1.25

מענקים מיוחדים (ל- 20,000 מ"ר) -

(מ/ש"ח) 5.00

תכנון שוטף, בקרה, מיחשוב -

(מ/ש"ח) 7.00

מגזר מיעוטים -

(מ/ש"ח) 7.00

מרכזי מסחר -

(מ/ש"ח) 22.15

סה"כ:

(מ/ש"ח) 22.15

(מ/ש"ח) 151.15

סה"כ:

(מ/ש"ח) 4.85

רזרבה מתוקצבת:

(מ/ש"ח) 155.00

סה"כ:

(מ/ש"ח) 11.15

רזרבה לא מתוקצבת -

(מ/ש"ח) 9.00

קדום תכנון מתוקצב:

(מ/ש"ח) 3.00

אזורי פתוח -

מרכז הארץ -

(מ/ש"ח) 12.00

סה"כ:

(מ/ש"ח) 12.00

(מ/ש"ח) 167.00

לכבוד
שרהתעשייה והמסחר
מר מיכה חריש

א.נ.א.

הנדון: פיתוח תעשיתי-עסקי בעירות פיתוח

א.נ.א.

לאור המדיניות המוצהרת של הממשלה החדשה על שינוי סידרי העדיפויות, ברצוננו להציג לפניך את עיקרי תוכניתנו האופרטיבית:

1. התקשרות בין הת"מס לחברת "עתיד איזורי פיתוח בע"מ" לצורך פיתוח כלכלי ותעסוקתי ב-22 עירות פיתוח.
2. מדובר בפיתוח של כחמשה מפעלים בכל עיירה סה"כ 110 מפעלים קטנים. פיתוח זה יאפשר גידול במכירות, הכנסת מו"פ והתחלות של יצוא. כתוצאה מכך, הם יוכלו לקלוט כאלף עולים, חילים משוחררים ובוגרי אוניברסיטאות.
3. לפתיחתו של מהלך זה, אנו מציעים לקיים כנוס ארצי של כמאתיים יזמים מעירות פיתוח בחסות שר התמ"ס בראשית נובמבר.
4. מצ"ב תכנית מפורטת.
5. נשמח לתת הבהרות נוספות ולהמשך הקשר.

בכבוד רב,

ד"ר אשר עידן
מנכ"ל

ATID

DEVELOPING AREAS LTD

ע ת י ד

איזורי פיתוח בע"מ

- 2 -

תוכן העניינים:

1. רקע חב"ע
2. עיקרי התכנית
3. מטרת העל של הפרוייקט
4. תכנית פעולה/לוח זמנים 1993
5. תקציב הפרוייקט 1993
6. רשימת העיירות המוצעות לפרוייקט
7. נספחים

1. רקע הבעיה:

עברו 45 שנה מאז קום המדינה ועיירות הפיתוח נותרו עם רמת חינוך נמוכה ורמת אבטלה גבוהה (ראה נספח מס' 1). ממשלות ישראל בעבר יזמו שני פרויקטים לפתרון בעיות התעסוקה והחינוך: הראשון, היה פיתוח תעשיות (בעיקר טקסטיל) בעיירות הפיתוח בשנות החמישים והשישים. לפיתוח זה נלוו פרויקטים כמו אינטגרציה וטיפול חינוכיים. השני, היה פרויקט שיקום השכונות בשנות השבעים והשמונים. פרויקט השיקום עסק בעיקר ברווחה ובשיפוצים ומעט בחינוך.

לשני הפרוייקטים היתה חולשה אחת משותפת: שניהם נעשו בידי מוסדות בירוקרטיים, במקום שיעשו על ידי תושבי איזורי הפיתוח. שני הפרוייקטים לא הצליחו להצמיח יזמים, תעשיינים ומנהיגים כלכליים אחרים. תושבי איזורי הפיתוח יכולים לנהוג בעצמם את הכלכלה והחברה שלהם. הם לא צריכים שיינהגו במקומם, אבל הם זקוקים ל"סטרטר".

כיום יש בעיירות הפיתוח סכוי חדש. רוב תושבי עיירות הפיתוח הם בני הדור השני, בני דור העולים. יש כמה אלפים מבני הדור השני שהם אקדמאים בתחומים הרלבנטיים לפיתוח תעשייתי-עסקי-חברתי כמו: כלכלנים, מהנדסים, אנשי מחקר ופיתוח, תעשיינים, יזמים ואנשי מדעי החברה והחינוך. אלה יכולים לשמש ראש גשר לשנוי פני עיירות הפיתוח.

2. עיקרי התכנית:

התכנית מבוססת על קישור ורישות בין שלושה גורמים שהם תנאי הכרחי ל"מהפכה העסקית" של עיירות הפיתוח:

* היידע העסקי של האקדמאים בוגרי עיירות פיתוח ושל יועצים עסקיים אחרים.

* הון ממשלתי שיבוא ממרכז ההשקעות, מפרוייקט החונכות התעשייתית של משרד המסחר והתעשייה, מהמדען הראשי במשרד התמ"ס, מהחברה הממשלתית "יוזמה" ומקרנות ההלוואות של קלרידג'י-דיסקונט ושל הבנק לפיתוח התעשייה.

* תעשיינים ואנשי עסקים שצמחו מעיירות הפיתוח ושיש להם מוצרים טובים עם פוטנציאל צמיחה ויצוא, אך שחסרים את ההון והיידע לצמיחה.

ההון הממשלתי ישמש מנוף לגיוס משקיעים מהארץ ומחו"ל לעיירות הפיתוח, להשקעה ראשונית במפעלים קיימים ובמפעלים חדשים, ולמימון היעוץ והחונכות הראשוניים.

3. מטרת העל של הפרוייקט:

בטווח של שנתיים (1993-1994) ניתן להתחיל בתהליך צמיחה של מפעלים קטנים מקומיים (בבעלות-מקומית) ולתחילת פעילות של מפעלים מקומיים חדשים. בטווח של חמש שנים תיווצר בעיירות הפיתוח רמת חיים כזו שתאפשר איכות חיים חברתיים וחינוכית חדשה.

.4 תכנית פעולה/לוח זמנים 1993:

א. מחצית ראשונה 1993:

- * הקמת מרכז כלל ארצי
- * סריקה ואיתור של מפעלים קטנים עם פוטנציאל צמיחה ויצוא. 5 מפעלים X 22 עיירות, סה"כ 110 מפעלים.
- * סריקה ואיתור של אקדמאים מאיזורי פיתוח בעלי יכולת עסקית-יזמית או עסקית-אקדמאית. בחירת חברות ייעוץ עסקי וכלכלי מכל הארץ המתאימות לייעוץ לעיירות פיתוח.
- * הקמת מאגר ממוחשב של יועצים ומפעלים.
- * עבודה על תכניות עסקיות, תוך שילוב יועצים בתוך העסקים.

ב. מחצית שניה 1993:

- * הקמת שלושה מרכזים איזוריים: צפון מרכז ודרום.
- * הקמת קרן למיקרו-השקעות ולמיקרו-הלוואות.
- * קישור בין בעלי עסקים להון פרטי וציבורי.
- * קורסים בסיסיים בעסקים ליזמים מעיירות פיתוח.
- * כנסים של משקיעים וקניינים מחו"ל ונסיונות ראשוניים ליצוא ממפעלי הפרוייקט
- * הכפלת מספר העובדים במפעלי הפרוייקט ויצירת 1100 מקומות עבודה חדשים.

5. תקציב הפרוייקט לשנת 1993 (בדולארים):

600,000	הוצאות מנהלה כולל מרכז ארצי ושלושה איזורים
2,800,000	פעילות איתור, חונכות עסקית ותכנון עסקי
300,000	יחסי ציבור, פרסום, כנסים, פרסומים ושוונות

3,700,000	ס ה "כ

3,000,000	קרן למיקרו-השקעות ולמיקרו-הלוואות
-----	(הכנה לשווק, או לפנייה למרכז ההשקעות)
6,700,000\$	ס ה "כ
=====	

6. רשימת העיירות המוצעות לפרוייקט:

15. מגדל העמק	8. קרית גת	1. ירוחם
16. עפולה	9. קרית מלאכי	2. דימונה
17. בית שאן	10. אור יהודה	3. מצפה רמון
18. כרמיאל	11. בית שמש	4. ערד
19. חצור	12. ראש העין	5. אופקים
20. מעלות	13. יבנה	6. נתיבות
21. שלומי	14. אור עקיבא	7. שדרות
22. קרית שמונה		

ATID

DEVELOPING AREAS LTD

עתידי

איזורי פיתוח בע"מ

- 7 -

.7 נספחים:

א. טבלת פערים בין עיירות פיתוח לאיזורים מבוססים:

פערים כלכליים		
העיירה	אחוז מקבלי דמי אבטלה	שך מקדומה בנפש בדולארים לשנה
אפקים	4.2%	\$ 140
רימנה	6%	\$ 100
אור יהודה	7.5%	\$ 250
בית שאן	5.8%	\$ 190
מנדל העמק	6%	\$ 400
עפולה	5.2%	\$ 1,200
יבנה	3%	\$ 200
קרית אנו	8.7%	\$ 1,100
נס ציונה	3.4%	\$ 2,000

פערי השכלה		
העיירה	אחוז הזכאים לבגרות	אחוז תלמידי בתי ספר עיוניים
אפקים	19.4%	20%
רימנה	19.8%	33%
אור יהודה	22.1%	20%
בית שאן	23.5%	20%
מנדל העמק	26.9%	15%
עפולה	34.1%	40%
יבנה	44.5%	33%
קרית אנו	67.9%	70%
נס ציונה	50.8%	80%

Project Development Ltd.

Zvi Yemini

Managing Director

37 Achiner St.
Ramat-Aviv G.
Tel-Aviv
69492

Phones: Office 972-3-6424202
Fax 972-3-6424473
Car 972-050-221892
Res 972-3-413303

GE Polymer Logistics

Zvi Yemini

Managing Director

GE Polymer Logistics bv

Grote Markt 30 PO Box 117

4600 AC Bergen op Zoom The Netherlands

+31-(0)1640-74236 Tx 78421 Fx +31-(0)1640-74212

עתידי בע"מ

דרך אשר עידן
מניכל

טל 03-5250385
פקס 03-5250386

ת.ד. 4984
מלצ'ט 30
תל אביב

ב. תיאור תמציתי של המודל שפועל באיזורי נתיבות-שדרות:

חברת "עתיד" עוסקת כיום בפיתוח של שלושה מפעלים:

1. **טלטק אלקטרוניקה בע"מ** בנתיבות בהנהלה ובעלות של דוד לוגסי מהנדס אלקטרוניקה מנתיבות. המפעל קם לפני כשנה. כיום מועסקים בו 5 עובדים מתוכם אחד מהנדס ואחד הנדסאי.

מכירות המפעל מסתכמות בכ- 150,000 \$ בשנה. המפעל מתמקד בפיתוח וייצור של מערכות אל-פסק למחשבים ושל ממירים מזרם ישר לזרם חילופין.

2. **אורגניל תכשיטים בע"מ** בנתיבות בהנהלה ובעלות של משפחת רחמים חדד. המפעל קם לפני כשנתיים. כיום מועסקים בו 8 עובדים. מכירות המפעל מסתכמות בכ- 250,000 \$, המפעל מתמקד בפיתוח וייצור תכשיטים חלולים באמצעות טכנולוגיות מתקדמות ויחודיות.

3. **ניבן מתכת בע"מ** בשדרות בהנהלה ובעלות של אהוד סיני ומשה שטרית. המפעל קם לפני כשלוש שנים. כיום מועסקים בו 4 עובדים. המכירות מסתכמות ב- 100,000 \$. המפעל מתמקד בייצור מכוונות השחזה יחודיות למתכת.

חברת "עתיד" עסקה בארגון הדיווח הפיננסי, בארגון הייצור, בעיצוב המוצר, בפיתוח מערכת השיווק ובמגעים ראשוניים ליצוא. חברת "עתיד" הוכרה כחממה על ידי משרד התמ"ס.

ג. שמות עובדי חברת "עמיד" בעבר ובהווה (לפי הא-ב):

1. אברהם אל-חדד : תואר ראשון בכלכלה, תואר שני בתעשייה וניהול.
2. אבנר באני : מהנדס ייצור. יועץ למחשוב וארגון הייצור.
3. בן-שבת צ'ארלי : עובד כיום בבנק לאומי בחברת לאומי ושות', כמעריך חברות למטרות חשקעה. תואר ראשון בהנדסה. תואר שני במחשבים.
4. רו"ח חנוך חיים : תואר ראשון בראיית חשבון. עבד במשרד המדען הראשי בתמ"ס.
5. עו"ד טימי דוד : תואר ראשון במשפטים.
6. ד"ר יאיר צחייק : ד"ר למחשבים. בעל חברת "פרודוקט" לפיתוח תוכנה.
7. דוד לוגסי : תואר ראשון בהוראת טכנולוגיה.
8. ד"ר ג'וזף מלול : ד"ר למתמטיקה. מומחה לפרוייקטים בתחומי החיי-טק.

- 10 -

10. ד"ר אשר עידן : מנכ"ל חברת "עתיד". התמחה בפיתוח כלכלי
וחברתי בעולם השלישי ובישראל.

11. רו"ח מנחם פס : מרצה בתחומי החשבונאות והמיסוי
באוניברסיטה הפתוחה.

12. רו"ח מצליח פרטוק : רואה חשבון. התמחה בפרוייקטים של תעשיות
קטנות.

13. ג'ים ריגס : עובד במחלקת מט"ח של הבנק הבינלאומי.
עבד במשרד האוצר האמריקאי.

14. דוד סרוסי : בעל חברת ניתוב נערכות הנדסה וניהול.
עבד בחיל האויר בתכנון הנדסי ואירגוני.

מלציט 30 תל-אביב 65234 טל: 03-5250384-5 פקס: 03-5250386

ATID

DEVELOPING AREAS LTD

עתיד

איזורי פיתוח בע"מ

ד. רשימת יועצים ל"עמיד" בעבר ובהווה:

1. ז'ק ברנס - סמנכ"ל בבנק דיסקונט
2. עופר ברונשטיין - מנכ"ל עתון "הפטיש"
3. צבי ימיני - מנכ"ל צ.א.ג. פלסטיק בעבר מנהל המחקר ב"כתר פלסטיק".
4. ז'ק נאסר - לשעבר מבעלי הבנק הבנלאומי הראשון
5. יחיאל ספקטור - מנכ"ל ספקטרוניקס ומנהל פרויקט שנער
6. צבי כסה - יועץ בחברת יורונסלטנטס. יועץ בפרוייקטים חברתיים.

ת"פ
554

ZHR פינה

כט בתמוז השנ"ב
30 ביולי 1992
צחר 27 א

**תזכיר לשר התעשייה והמסחר – מר מיכה חריש
בנושא – פארק התעשייה הבינעירוני צ.ח.ר.**

לראשונה בארץ, תוך התעלות מאינטרסים פרטיים של רשויות, נחתם הסכם והוקם פארק תעשיות לישובים צפת, חצור וראש-פינה – פארק התעשייה צ.ח.ר.

הפארק ממרקם בראש-פינה מול שדה התעופה ובמרחק של 20 דקות נסיעה מקריית-שמונה, טבריה כרמיאל וקצרין, ובלב ליבו של איזור צפת, חצור וראש-פינה.

מיקומו המוצלח של הפארק, הרזרבות הקרקעיות סביבו, שדה התעופה הצמוד, מלאי כ"א זמין בגליל ובגולן והניהול המקצועי הניתן לו ע"י חב' צ.ח.ר, יהפכוהו במהרה לאיזור התעשייה המרכזי של הגליל המזרחי.

התקדמנו לא מעט בשכה הראשונה של פעילותינו, בעיקר בתחרמים הבאים:

- * קידום פיתוח התשתיות בשיתוף פעולה מלא וביעילות רבה ע"י חברת ח.פ.ת ומר דני באמן – יועץ התמ"ס.
- * התחלת בנייה פרובוקטיבית להשכרה.
- * מגעים רציניים להקמת/העברת כ- 3 – 2 מפעלים לצ.ח.ר.

על-מנת לזרז תכופת פיתוח לפארק התעשייה צ.ח.ר, כשטח מפתח לקידום פתרון בעיות התעסוקה הקשות בגליל, דרושים המדיניות והצעדים הבאים:

א. מתן עדיפות ברורה למפעלים שיוקמו בצ.ח.ר. לא ניתן להשורת פארק תעשייה בגליל העליון למרכזי תעשייה קרובים למרכז או לחיפה, כעפולה, מגדל העמק, תרדיון וכו'...

* רק מדיניות המעדיפה את הגליל, תגרום לפיתוחו.

פארק תעשיות גליל
GALILEE INDUSTRIAL PARK
ת.ד. 18 ר.פ.
ראש-פינה ר.ש
מיקוד: 12000
טל: 06-938585
פקס: 06-935570
ישראל ISRAEL

צ.ח.ר. ZHR

- ב. תקציב משמעותי לפיתוח השתירות לשנת 93, של 5 מליון ש"ח (ראה פירוט המצ"ב), שיאפשר העמדת השתית כזו שתמשוך יזמים ותעשיינים.
- ג. תמיכה של כ- 300 אלף ש"ח לשנת פעילות של החב' הבינעירונית צ.ח.ר. המשורקת, מפרסמת, מנהלת ומקימה את הפארק, כשרוב התקציב יופנה לפעילות שוק בעיתונות, אירגון ימי עיון מרכזים ומימון פעילות שוטפת למטרות הב"ל.
- ד. מתן הכחירות ברורות לאגפים המקצועיים השונים במשרד התמ"ס, בנספחיות הכלכליות, כי יש להפנות תעשיינים ומתעניינים לגליל.

בכבוד רב,

גרובר בכבנישה
מנכ"ל צ.ח.ר.

ZHR I.O.Y.

הצעה לתקציב פיתוח תשתיות בצ.ח.ר לשנת 93.

תנאי בסיסי לשרוקר המוצלח של פארק התעשיות צ.ח.ר, הוא השלמת התשתיות, פיתוח סביבה ונוף ע"פ הפירוט הבא :

1. ביצוע צומת הכביסה הראשית לצ.ח.ר כ: 800 אכף ש"ח
 2. יישור מגרשים 31 – 25 : 1.5 מליון ש"ח
 3. סלילת כבישים פנימיים שיאפשרו חלוקה למגרשים קטנים יותר : 1.3 מליון ש"ח
 4. יצירת תשתית לאיזור מלאכות במגרש מס' 19 : 400 אכף ש"ח
 5. ביצוע עבודות תאורה, שילוט, גיבון – כיאה לפארק תעשיות 600 אכף ש"ח
 6. טיפול בבעיות הביוב : 500 אכף ש"ח
 7. המשך תכנון הרחבת תב"ע, שינוי תקנון, חלוקה פנימית של המגרשים וכו'... 100 אכף ש"ח
- סה"כ : 5.2 מליון ש"ח

בכבוד רב,
גרונד בכבישת
מנכ"ל צ.ח.ר

מען - מרכז לקידום נשים ביזמות עסקית

קורס לנשות עסקים וליזמיות

**הסדר הלוואות לנשות עסקים בין
בנק דיסקונט למע"ן (מרכז עסקים
לנשים).**

הסכם על מסלול הלוואות מיוחד לנשות עסקים וליזמיות, החברות במע"ן (מרכז עסקים לנשים), נחתם בבנק דיסקונט לאחרונה. במסגרת הסכם, יהגו חברות מע"ן מהלוואות עד חצי מיליון ש"ח מהקרן לקידום עסקים קטנים, המנוהלות רק בבנק דיסקונט, בשיתוף עם "קלרידג' קידום עסקים קטנים" - בערבות המדינה. יו"ר מע"ן, עדה רבון, מסרה כי עליפי ההסדר המיוחד יוכלו חברות מע"ן להגיש את הבקשות להלוואות למע"ן, שישמש כבודק העיקרי, הקובע אישור ההלוואות. אותה התוכנית כוללת הכנה ובדיקה של התוכניות העסקיות, המלצות לאישור הלוואות, ליווי ומעקב. כל אלו ייעשו באמצעות ראות חשבון וכלכלניות, שמונו ע"י בנק דיסקונט.

רבון הבחירה כי ההסדר, שנועד להקל על נשים המבקשות לפתוח או להרחיב עסקים קטנים, יחסוך זמן ניכר בהליכי אישור הלוואות ויאפשר גמישות רבה יותר בבחינת הביטחונות והערבויות. היא הוסיפה כי ההסדר עם בנק דיסקונט עשוי להגביר את סיכויי ההצלחה של נשים בעסקים.

אשרד' מע"ן ממוקמים ברח' במאי 9' א' ברח' אביב, תל אביב ומס' המלפון: 03'6416727.

קורס בנושא יזמות עסקית לנשים - ליוזום, הקמה וניהול עסק ניתן בידי בנק דיסקונט בשיתוף מכון "נורה". בקורס זה ניתנת הדרכה אישית לפתיחת עסק בנושאים: תקשורת אסרטיבית בעולם העסקים, ניהול מ"מ עסקי והתמודדות

לחצים. יסודות הפעלת העסק בנושאים: תוכנית עסקית, מבנה משפטי, שיווק ואמנות המכירה, מיסוי, מערכת הבנקאות ועוד. הקורסים מתקיימים בתל-אביב ובחיפה.

**נדפס נוספים: אר אנחם רוזנשטיין, האדור
לפיתוח עסקים באחלקת השיווק, 'הודה הלוי' 27,
תל-אביב. מל: 03'5145034.**

צ.ח.ר-למוס בעקבות היוזמה

יפתור את בעיות התעסוקה הקיימות. בנוסף למעמד של איזור פיתוח א' פלוס מצאי העובדים הרב הקיים באיזור, העניקו ראשי הישובים צפת, חצור וראש פינה הטבות מרחיקות לכת במיסים, עד כדי פטור מארנונה ל-5 שנים.

צ.ח.ר מייצג למעשה תפיסה כלכלית עסקית מתקדמת הדוגלת בתמיכה מלווה של היום, ככל שלב ושלב של הפריקט החל מתהליך קבלת ההחלטות לתקמת המפעל, דרך תהליך ההקמה עצמו ועד שיוק המפעל ומוצריו. קשה להתעלם מהפיתוי, שטח גדול עם תשתית מים, ביוב, חשמל, טלפון וכבישים, בליכוי של איזור פאסטור ל" סמוך לשדה תעופה בו ממריאות ונחתות סיסות יומיות מת"א וירושלים, כשברקע נוףי הגליל והחרמון, שלושה מפעלים כבר פועלים כאיזור במלוא המרחק לא מכבר הונחה אבן הפינה למפעל החדש או.טי.איי המתמחה בפיתוח וייצור כרטיסים אלקטרוניים חכמים. צ.ח.ר הוקם מרכז מיוחד לטיפוח יזמות (מס"ן) במטרה להרחיב את השירות הניתן ליוזמים. המרכז מספק ביזמים הקטנים באמצעות יעוץ אישי, הלוואות ובחינת תוכניות עסקיות במטרה להפכם לבעלי מפעלים קטנים שיצמחו ויתפתחו.

המיקום, לב הגליל, מבטיח כח אדם מקצועי, זמין כבר הרמות, החל ממהנדסים וכלה במפעלים, ועל צומח מרכזית כמו זו - דרך המלך לת"א, קרית שמונה, ישוב צ.ח.ר, קצרין וכרמיאל פארק התעשיות יפתור לכם שכבר היום מגדירים אותה כוכב הצפון של תעשיות הגליל.

**המעוניינים יכולים
לפנות מלפונית
לבנבנשתי גרונר
מנכ"ל צ.ח.ר
03'938585 938785**

ZHR צ.ח.ר

בנבנשתי גרונר

ראשי רשויות
צ.ח.ר, המנכ"ל
(שלישי מימין) ועוזר שר הח"ס עם תעשיינים במקט הנחת אבן הפינה למפעל צ.ח.ר ב-7 באפריל '92

תאת ניל דוחן

עולם העסקים הישראלי נחשף לסגנון עבודה חדש "צ.ח.ר" העתידה להפוך לכוכב הצפון של תעשיות הגליל, נקטה ביוזמה חדשה, נוסח אמריקה כשהטיסה יזמים אל לב הפוטנציאל העסקי שלה, 25 דקות מתל אביב, בעולם של עסקים מהירים בו כל דקה הינה בעלת ערך כלכלי של רוח או הפסד, יש לדבר במונחים של זמן. צ.ח.ר פארק תעשיות חדש הקם בגליל קבע סגנון חדש שטרם הוכר בישראל.

באפריל 92 נערכה טיסה עסקית ראשונה שהביאה עמה 53 יזמים ואנשי עסקים מלווים בעיתונאים מת"א אל לב הגליל, לערוך היכרות עם פוטנציאל כלכלי חדש בפארק תעשיות משותף לצפת, חצור וראש פינה. הטיסה "ההסטורית", מאתוריה מסתרתת האמונה שיש לתמוך ביזם לאורך כל הדרך, הוכיחה את עצמה

והניבה פירות ראשונים. כבר עתה מתוכננים כמה מפעלים ופרויקטים חדשים לקום במקום החדש. יוזם סיסת העסקים היה כנבנשתי גרונר מנכ"ל צ.ח.ר, כסיוע משרד הח"ס וגורמים נוספים. ההענות הפתיעה בהקיפה אף את המארגנים. שורה ארוכה של יזמים הצטרפה לסיור המקצועי, חלקם אף נאלצו לעשות זאת ברכבם הפרטי, בשל עומס הטיסה. גרונר - איש ראש פינה, מהנדס מכונות הצליח להביא את צ.ח.ר אל תודעתם של המשקיעים, אף כי היא ממוקמת על פי תפיסת הישראליים, במקום מרוחק. הסיסה והסיור במקום הוכיחו, לא רק שהגליל קרוב, אלא שהוא עשוי להיות מרכז מורה לעסקים, 25 דקות מת"א בטיסה, או אף שעה נסיעה ברכב מחיפה, הם השקעה קטנה ששכרה הגדולה בצידה. הגורמים הממלכתיים ומשרד התעשייה והמסחר, רואים בצ.ח.ר פרויקט לדוגמא והוזמנות נדירה לפתוח כלכלי שיביא לשגשוג ופריחה של האיזור כולו ואף

צ.ח.ר - פארק תעשיות הגליל

תעשיין, משקיע, יזם!

הטבות ותנאים יחודיים מוענקים לך בפארק התעשייה צ.ח.ר ולהלן פירוטן:

א. כללי:

1. איזור פיתוח א+ וכל המשתמע מכך במסגרת החוק לעידוד השקעות הון.
2. מיקום מצויין - במרכז הגליל המאפשר להתבסס על אוכלוסייה של כ-150.000 נפש, בתכנון כ"א והצרכים הנוספים.

ב. מיסים עירוניים:

1. פטור של חמש שנים מארנונה למפעלים יצרניים המעסיקים מ-20 עובדים ומעלה.
2. הקלות באגרות והיטלים.
3. גמישות ונכונות למשא ומתן בכל נושא.

ג. קרקע:

כ-400 דונם זמינים, בעלי תשתיות קיימות של כביש, מים, חשמל, ביוב, טלפון וכו'. . . מוכנים לבנייה, במחירים ללא תקדים.

הון דמי חכירה לדונם

כ- 3,000 ש"ח

החזר הוצאות פיתוח לדונם

כ- 10,500 ש"ח

למפעל מאושר:

למפעלי תעשייה

כ- 3,000 ש"ח

כ- 27,000 ש"ח

ומלאכה אחרים:

ד. מבנים להשכרה:

15,000 מ"ר מצויים בתהליך של התחלת הקמה.

3 יזמים קיבלו קרקע ואישור לבנות להשכרה ולהלן הפרטים:

1. "גדעון יניב פרוייקטים" בע"מ, טלפון: 052-919388, 5,000 מ"ר במגרש מס' 22 - זמינות החל מ-1.10.92.
2. "רמסי" - בנייה והשקעות בע"מ, טלפון: 03-296461, 5,000 מ"ר במגרש מס' 15 - זמינות תוך כשנה.
3. "ש.י.ק" - מבנים בגליל בע"מ, טלפון: 06-938280, 5,000 מ"ר במגרש מס' 16 - זמינות תוך כשנה.

ה. חברת ניהול לפארק התעשייה:

1. חב' צ.ח.ר תנהל את פארק התעשייה ותיתן שירותים מרכזיים למפעלים שיקומו (שמירה, הסעות, מזון, גיוס כ"א, רכישות מרוכזות וכו'. . .) בעלות של קוסט פלוס.
2. מרכז עסקים ראשי - יוקם בפארק ויכלול: בנק, סניף דואר, מסעדות, שירותי פרסום, כ"א, דפוס, חנויות שונות ואף חנויות מפעל לתוצרת שונה של צ.ח.ר והגליל.
3. מרכז סמינרים והשתלמויות איזורי - שיאפשר הכשרת העובדים והמנהלים במקום, ללא צורך בנסיעות רבות.
4. טיפוח הנוי והשטחים הציבוריים בפארק לרווחת העובדים ולהנאתם של המבקרים ואורחי המפעל.

צ.ח.ר פארק תעשיות הגליל ת.ד. 18 ראש פינה 12000 טל: 938585, 06-938785 פקס: 06-935570

צ.ח.ר - פארק תעשיות הגליל

ו. סיוע בהקמת המפעלים:

חברת צ.ח.ר תטפל ותסייע בכל הבעיות המתעוררות בתהליך הקמת מפעל. הקצאת קרקע, שכירת מבנה, סיוע בטיפול בבקשה למפעל מאושר, גיוס עובדים וכו'... אנו נפתח עבורכם את הדלתות במשרדים השונים ונקצר את ההליכים הדרושים להקמת מפעל.

ז. כ"א זמין:

1. בישובי צ.ח.ר עצמם מצויים למעלה מ-6,000 עולים, ובנוסף להם תושבים ותיקים ובוגרי צבא.
2. הישובים: כרמיאל, טבריה, ק"ש, קצרין, צפת וחצור - מצויים במרחק של כ-20 דקות נסיעה מפארק התעשייה צ.ח.ר, ובהם למעלה מ-5,000 אקדמאים דורשי עבודה בתחומים השונים.
3. סיוע צמוד של חב' צ.ח.ר בגיוס עובדים למפעלים שיקומו.

ח. תחבורה:

1. קשר אוירי מצויין לת"א וירושלים באמצעות חברת ארקיע.
2. כשעה נסיעה מחיפה.
3. תחבורה ציבורית מצויינת לחיפה ולת"א.

ט. מרכז טיפח יזמות וחממה תעשייתית:

1. לרשות יזמים צעירים ומתחילים, יעמדו שירותי המרכז לטיפוח יזמות ולאחר מכן החממה התעשייתית, שתסייע ליזם לצמוח ולהתקדם במטרה להקים מפעל בעתיד.
2. שירותי משרד, יעוץ מקצועי, הנהלת חשבונות וכו'... ינתנו בתשלום סמלי בלבד לכל דורש מקרב היזמים המתחילים או דיירי החממה.

י. אפשרויות השקעה שונות:

גורמים יוכלו להשתלב בפארק צ.ח.ר בכל אחת מהדרכים הבאות:

1. הקמת מפעל תעשייתי.
2. שותפות בהקמת מרכז העסקים הראשי של צ.ח.ר.
3. שכירת משרדים, חנויות מפעל, מסעדות וכו'...
4. השתלבות במתן שירותים בתחומים הרלוונטיים לפארק התעשייה.
5. השתלבות כיוזמים מתחילים במרכז לטיפוח יזמות ובחממה התעשייתית.

נאחז אצלו! שרתק!

בנבנשתי גרונר

מנכ"ל צ.ח.ר

צ.ח.ר פארק תעשיות הגליל ת.ד. 18 ראש פינה 12000 טל: 938585, 938785-06 פקס: 935570-06

המחלקה לתחדושות ארצות
Department for Renewal and Development

אגודת היהודים לעזרת ישראל
The Jewish Agency for Israel

משרד
התעשייה והמסחר לקביטת עכ"ח

מט"י מרכז לטיפוח יזמות צ.ח.ר
"יזמת עסקי" "יזמת העשירי"

מט"י - צ.ח.ר

מרכז לטיפוח יזמות, "חממה" עסקית ו"חממה" תעשייתית

המרכז הוקם במטרה לפתח, לעודד ולקדם יוזמות עסקיות באזור הגליל המזרחי (צפת, חצור, ראש-פינה, והאזור). בעלי עסקים קיימים, יזמים חדשים, עולים חדשים מוזמנים בזאת להגיש הצעות ורעיונות לפתוח ולהקמת עסקים בתחומי התעשייה, התיירות, המלאכה והשרותים באזורינו.

במסגרת פעולותינו, תופעל במהלך שנת 1992 ה"חממה" התעשייתית בפארק התעשייה בצ.ח.ר. מסגרת ה"חממה" תעמיד לרשות יזמים שטחים במבני התעשייה בהם יוכלו להפעיל את יוזמותיהם התעשיות, תוך קבלת "מטריה" ארגונית ומקצועית.

אנו נעמוד לרשות הפונים בסיוע ולווי מקצועי:

- הכנת תכניות הרחבה ■ הבראה
- תכניות עסקיות ■ הפניה לקרנות מימון ■ קבלת "מפעל מאושר" ■ פניה לקרן השוק לחו"ל ■ טפול בהליכים הפורמליים ■ ועוד...

משרדי המרכז נמצאים בבנין המועצה חישן, כביש ראשי ראש-פינה

06-938585 / 938785 ☎

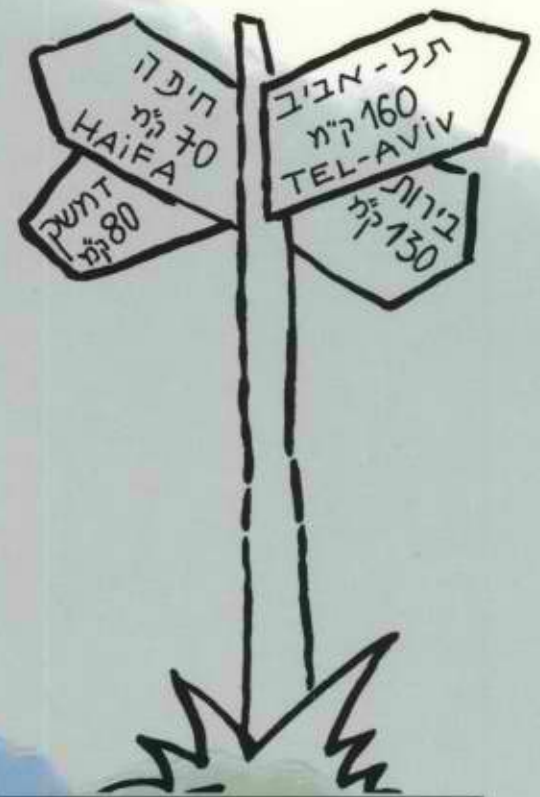
לשרותכם בכל עת
עמוס לוטן
מוהל המרכז

צ.ח.ר. פארק תעשיות הגליל

30 דקות מתל-אביב

Z.H.R. Galilee Industrial Park

צ.ח.ר. פארק
 Z.H.R. GALILEE INDUSTRIAL PARK
 תעשיות הגליל
 ת.ד. 18 ראש פינה P.O.B 18 ROSH PINA
 טל: 972-6-938585
 טל/פקס: 972-6-938785

תעשיות הגליל ♦ Z.H.R. — The North Star of Industry in the Galilee ♦ 30 דקות מתל אביב ואתה בעסקים. ♦ 30 minutes from Tel Aviv and you're in business. ♦ צ.ח.ר. כוכב הצפון של תעשיות הגליל ♦ Z.H.R. — The North Star of Industry in the Galilee ♦ 30 דקות מתל אביב ואתה בעסקים. ♦ 30 minutes from Tel Aviv and you're in business. ♦

התמונה מראה את פארק התעשיות הגליל, הממוקם במרחק של 30 דקות נסיעה מתל אביב. הפארק מציע שירותי תחבורה יעילים ונוחות ללקוחות. לפרטים נוספים, אנא פנה למספר הטלפון המופיע למטה.

Z.H.R.—The North Star of Industry in the Galilee

A MESSAGE FROM THE CHAIRMAN OF THE BOARD OF DIRECTORS

The Galilee is undoubtedly a marvelous place to work: fantastic scenery, clean air and, most important, quiet and tranquility, allowing creativity and development with a clear head.

In the heart of this pastoral setting, Z.H.R. Industrial Park, the last word in industry and related services, has been established.

Its choice location, the modern standard of services and government-approved benefits provide entrepreneurs with the optimal conditions for growth.

The local authorities, the Government of Israel and the Jewish Agency have joined together to support this national project.

Take Advantage of the Opportunity and Join Us Today!

Zeev Perl, Chairman
Z.H.R. Board of Directors

Z.H.R. GALILEE INDUSTRIAL PARK

In the heart of the Galilee, just a 30-minute flight from Tel Aviv, construction of the Z.H.R. Galilee Industrial Park—an initiative of the local authorities of Zefat, HATZOR and Rosh Pina, with the assistance and support of the Ministry of Industry and Trade—is currently in progress.

The industrial park will be an ideal spot for investment in industry, due to its economic and logistic advantages, the benefits of the large, experienced labor force in the region, a developed infrastructure for construction and rental, excellent housing solutions for those who settle in the area and true quality of life in the unique Galilee atmosphere.

All these are the outcome of a comprehensive approach that underlies the establishment of Z.H.R.—an approach devoted to supporting the entrepreneur, the industrialist and the investor, from the early decision-making process regarding setting up a plant and its actual construction, to the stages of marketing and export.

The investor, entrepreneur and industrialist who are fortunate enough to establish their plants in the park will enjoy Approved Enterprise status (Development Area A+), as well as other major benefits and discounts.

Developed land complete with infrastructure is available to the investor for immediate construction, as are low-cost space for rent.

In the very heart of the Galilee Industrial Park is the Rosh Pina airport, providing access to the central region of Israel within just 30 minutes. Today Arkia Airlines operates 3 flights a day to Tel Aviv and 2 to Jerusalem. And this is just the beginning...

Ground transportation is also extremely convenient, as the park is located in Rosh Pina, at the intersection of major thoroughfares to Haifa and Tel Aviv, just an hour from Haifa port.

The towns in the surrounding region, from Carmiel, Zefat, Hatzor, Katzrin and Tiberias to Kiryat Shmona, offer the investor a large and varied labor force, including top-level academically trained professionals. All these can be found within a 20-minute ride from the industrial park, with no traffic jams or delays.

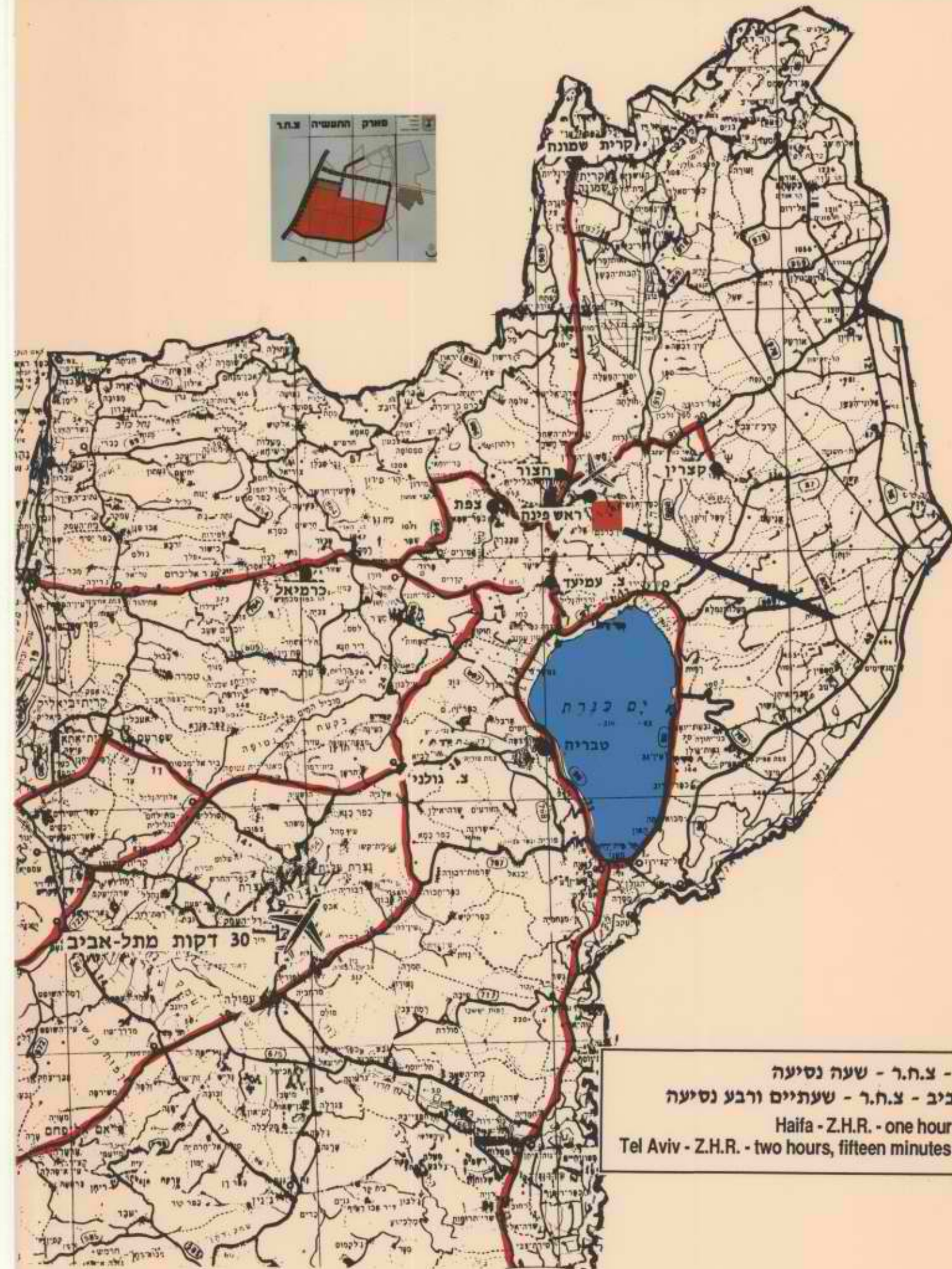
Z.H.R. will be an industrial park of a new breed. The guidelines for construction and design will require all builders and tenants to preserve its character, by preventing environmental offenses and cultivating the landscape and the surroundings.

The initial partners in the establishment of Z.H.R.—Zeev Perl, Mayor of Zefat, Yossi Elul, Mayor of Hatzor Haglilit and Zvi Raski, Mayor of Rosh Pina, believe that this unique regional enterprise will ensure the success and prosperity of the park and make it the center of a cultivated community, enjoying excellent quality of life, a high-standard education system and a developed network of community services.

The Government of Israel supports Z.H.R. and has placed it high on the list of priorities as a project of national importance. This attention is based on the belief that Z.H.R. Galilee Industrial Park is a golden opportunity to bring prosperity to the region, and to solve the employment problems among the new immigrants and long-term residents of the Galilee.

You are invited to contact us, and see it for yourself.

Z.H.R.—THE NORTH STAR OF INDUSTRY IN THE GALILEE

חיפה - צ.ח.ר. - שעה נסיעה
תל-אביב - צ.ח.ר. - שעתיים ורבע נסיעה
Haifa - Z.H.R. - one hour by car
Tel Aviv - Z.H.R. - two hours, fifteen minutes by car

צ.ח.ר. כוכב הצפון של תעשיות הגליל

דבר יו"ר דירקטוריון

הגליל הוא ללא ספק מקום נפלא לעבוד בו: נוף מרהיב עין, אוויר נקי ובעיקר שקט ונינוחות מאפשרים יצירה ופיתוח בראש נקי.

בליבה של פאסטורליה זו הוקם צ.ח.ר. פארק תעשיות הגליל, שהינו המילה האחרונה בתחום התעשייה והשירותים הנלווים לה.

מיקומו המעולה, רמת השירותים החדשנית, מערכת ההטבות שאושרו ע"י הממשלה מאפשרים ליזמים תנאי צמיחה מירביים.

הרשויות המקומיות, ממשלת ישראל, והסוכנות היהודית, חברי יחדיו כדי לפתח לפרויקט לאומי זה.

נצל את השעה והיה גם אתה חלק ממנו!

זאב פרל

יו"ר דירקטוריון צ.ח.ר.

צ.ח.ר. - פארק תעשיות הגליל

בלב הגליל, במרחק 30 דקות טיסה מתי"א, הולך ומוקם בימים אלה ממש "צ.ח.ר." - פארק תעשיות הגליל, ביוזמתן של שלוש הרשויות המקומיות צפת, חצור, ראש-פינה, בסיוע ותמיכה של משרד התעשייה והמסחר.

פארק התעשייה יהווה מקום אידיאלי לכל השקעה בתעשייה המשכילה לנצל את יתרונותיו הכלכליים והתחברתיים, כח-אדם רב ומנוסה באיזור, תשתית מפותחת לבינוי והשכרה, פתרונות דיוור מצויינים למשתקעים באיזור, ואיכות החיים האמיתית באוירת הגליל.

כל אלה מס תולדה של תפיסה כוללת ומקפת שעמדה בבסיס ההקמה של צ.ח.ר. - תפיסה שתכליתה לתמוך ביום, בתעשיין ובמשקיע החל מתהליכי קבלת ההחלטות הקשורות בהקמת המפעל, עבור בהקמה עצמה וכלה בשלבי השיווק והייצוא.

המשקיע היום והתעשיין, שיוכו להקים את מפעליהם בפארק, יהנו ממעמד של איזור פיתוח א+ ומהקלות והנחות גדולות נוספות.

מגרשים מפותחים בעלי תשתיות, עומדים לרשות המשקיע לבנייה מיידית, וכן מבנים להשכרה במחירים נמוכים.

בלב ליבו של פארק תעשיות הגליל נמצא שדה התעופה ראש-פינה, המאפשר להגיע למרכז הארץ תוך 30 דקות בלבד. כיום, באמצעות חבי ארקיע, יוצאות שלוש טיסות ביום לתל-אביב ושתיים לירושלים, וזוהי רק ההתחלה...

גם הנסיעה היבשתית נוחה ביותר, משום שהפארק ממוקם בראש-פינה בצומת כבישים ראשי לחיפה ולתל-אביב, במרחק שעת נסיעה אחת מצמל חיפה.

הישובים המצויים באיזור כולו, החל בכרמיאל עבור בצפת, חצור, קצרין וטבריה וכלה בקרית-שמונה, מעמידים למשקיע כח-אדם רב במגוון מקצועות ובכללם אקדמאים בכירים. כל זאת במרחק של עד כ-20 דקות נסיעה מפארק התעשיות, ללא כל פקקי תנועה ועוכבים.

צ.ח.ר. עתיד להיות פארק תעשייה מסוג אחר. הנחיות הבינוי והאסתטיקה יחייבו את הבונים והשוכרים לשמור על אופיו תוך מגיעת מפגעים סביבתיים וטיפול הנוי והסביבה.

יוזמי הקמת צ.ח.ר.: זאב פרל - ראש עיריית צפת, יוסי אלול - ראש מועצת חצור הגלילית וצבי רסקי - ראש מועצת ראש-פינה, מאמינים כי התארגנות יחודית זאת על בסיס איזורי, תבטיח את הצלחתו ושגשגו של הפארק והפיכתו למרכז קהילה מטופחת באיכות חיים גבוהה, בעלת מערכת חינוך ושרותי קהילה מפותחים.

ממשלת ישראל תומכת בצ.ח.ר. ומעמידה אותו בראש סדר העדיפויות כיאה לפרויקט ברמת חשיבות לאומית, מתוך הערכה כי פארק התעשייה צ.ח.ר. הינו הזדמנות פז להביא לשגשוג כלכלי באיזור, ולפתרון בעיות התעסוקה הרבות של העולים החדשים והוותיקים בגליל.

אתה מוזמן להתקשר כדי לבחון מקרוב את: צ.ח.ר. - כוכב הצפון של תעשיות הגליל.

עיריית כרמיאל

לשכת ראש העיר

כ"ו בתמוז תשנ"ב
27 ביולי 1992

לשכת ראש העיר
משרד המסחר והתעשייה

9-08-1992

מחלקת
דיוע
תיוק

לכבוד
השר מיכה חריש
שר המסחר והתעשייה
משרד המסחר והתעשייה
רחוב אגרון 30
ירושלים

כבוד השר,

הנדון: פיתוח אזור התעשייה כרמיאל

הייתי מעדיף להמתין לפגישה מסודרת כדי להעלות את הבעיות שיש לכרמיאל בנושא של פיתוח העיר אך מפאת דחיפות הנושא אני נאלץ לפנות אליך שאם לא יימצא פתרון באופן מיידי הדבר יגרום לעצירת היזמות התעשייתית בכרמיאל.

בבדיקה על בסיס כמויות שנעשתה על ידי אנשי חברת מבני תעשייה המופקדים על פיתוח איזור התעשייה כרמיאל נמצא שיש צורך בהשקעות על סך כ-12,000,000 ש"ח לשנת תקציב 1992. למרות כל הלחצים, קיבלנו אישור תקציבי על 4,200,000 ש"ח בלבד. אי לכך אנו זקוקים באופן מיידי להשלמה במסגרת התקציב בסך 3,000,000 ש"ח ולא העבודה עלולה להיעצר.

הקטנת המסגרת התקציבית הדרושה לנו ב-1992 מ-12 מליון ש"ח ל-7,200,000 ש"ח נובעת מכך שנאלצנו לדחות עבודות לשנת התקציב 1993.

בדיקה ראשונית שנעשתה על פי ממצאים הנמצאים כרגע בידינו העלתה כי דרוש תקציב של לא פחות מ-9,500,000 ש"ח לשנת התקציב 1993.

לסיכום, אנו מבקשים הקצבה מיידי של 3,000,000 ש"ח ואישור של 9,500,000 ש"ח למחצית הראשונה של שנת 1993.

שינוי סדר העדיפויות של הממשלה מחייב ראייה מחודשת לפיתוח התעשייה בגליל והזרמת תקציבים המתאימים לפיתוח הדרוש.

בברכה
עדי אלדר
ראש העיר

העתקים: מר אבינועם קיסר - מ.מ. ראש העיר והממונה על התעשייה
מר גיורא רוזנטל - סגן ראש העיר וראש המינהל הכספי
מר דניאל סנרמן - ראש מינהל ההנדסה

כרימאן - פיקא - חתיות

בשנת 1992 - תאריך 13.1.1992
2,5 מיליון

מחלקת תיקיב - בסדר אדם
לגבי 8 שנים 1993

עם הפיקא נמסר בחתוב
פיקא, עתה קראת, שפיקא
חתימת -

4
50

(1)

(להתכתבות פנומית במשרדי המטולה)

מזכר

אל:	צב' קובן, המנהל הכללי	התאריך:	26.7.92
מאת:	ע"פ פ"ב	תיק מס':	
הנדון:	תקציב פיתוח תשלומי וקליטת		

אלנת 1992

1. בהוספת תקציב פיתוח תשלומי וקליטת 1992 (התקציב) אישם כמילא במקו סביב תקציבי של 3 מיליון ל"ש.

2. עקב העברת הפעילות הביצועית והפיקוח והנאום יורש הכבוד פיתוח תשלומי וקליטת של 1.2 מיליון ל"ש, אשר איננו נלקח בחיוב 6/92 באופן שסק הרישום הקיים כיום אישם כמילא פני 2 מיליון ל"ש. בהתאם לתזוה לקבלת רב' זמן וקליטת כיום 19.7.92 ובהתאם

2

(להחכמות פנימית במשרדי הממשלה)

מזכר

התאריך	אל:
חוק מסי	מאת:
	הגרון:

האל

אפיון העובד השטח נוסד
 ציבורי נוסד בהתאמה
 התקציב 1992
 הביקורת של צדדים
 יעילות הביקורת והתאמה
 אלו:

1. כביש P.S.P. עם מס צ'ל
2. אגודת הביקורת והתאמה
 אומה נהוגי.
3. תעודת הביקורת והתאמה
 עם מס צ'ל
4. רישום הביקורת והתאמה
 עם מס צ'ל
5. אגודת הביקורת והתאמה
 עם מס צ'ל

(4)

(להתכתבות פרטית במשרדי הממשלה)

מזכר

התאריך	אל:
תיק מסי	מאת: <i>המל"ג</i>
	הנדון:

נניסות להתקשר לרובי וויסקי
 מניסות לניסוי, וניסוי, בינינו
 ככל הנראה ישנו איזון של
 כלפינו בכניסות.

בברכה
מל"ג

כ' בתמוז תשנ"ב
21 ביולי 1992

תיק
כרמיאל-אזורי
פ' ת"פ

לכבוד
מר מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר
משרד התעשייה והמסחר
ירושלים

מיכה שלום!

ראשית הרשה לי לברכך עם המנותך לתפקיד החשוב של שר המסחר והתעשייה. מהכרותך רבת השנים אין לי ספק שראוי ומתאים הנך לשאת בנטל הכבד של הובלת משק המדינה מקפאון לצמיחה ואני מבקש לאחל לך הצלחה מכל לב.

ברצוני להעלות בפניך ענין בעל משמעות רבה לכרמיאל והוא גם נושא עקרוני. הובא לידיעתי לאחרונה כי שורה ארוכה של ישובים כגון קרית שמונה, טבריה, קרית גת מעלה אדומים ועוד קבלו בשלהי הקדנציה הקודמת אשורים לבצע בעצמם עבודות תשתית ופתוח של אזורי תעשייה בתחומן במימון תקציבים ממשלתיים שהועברו אליהם ישירות.

גם כרמיאל פנתה בבקשה דומה ולפליאתי הרבה, למרות ההסכמות שבע"פ וחרף התאמתה של כרמיאל כגוף המנוהל כלכלית ללא גרעונות עשרות בשנים דווקא היא לא זכתה להכלל במסגרת הנ"ל ולמעשה ההסכמות שבע"פ לא קבלו בטוי בשטח.

ברצוני לבקשך כי תורה לאנשי המשרד לבדוק בדחיפות את השתלבותה של כרמיאל במסגרת הישובים המפתחים בעצמם את התשתיות של אזורי התעשייה ולאפשר בכך קדום כלכלת העיר והאזור, ויצירת פוטנציאל למקומות עבודה רבים. אני משוכנע שכרמיאל תבצע זאת ביעילות רבה ובמהירות ואף תחסוך כספי מדינה.

על סיועך בנושא זה אודה מראש.

בכוחה,
עדי אלדד
ראש העיר

העתק: מר גיורא רוזנטל - סגן ראש העיר ומנכ"ל החברה הכלכלית לכרמיאל

עיריית כרמיאל

לשכת ראש העיר

כ' בתמוז תשנ"ב
21 ביולי 1992

לשכת הסדר
משרד התעשייה והמסחר
מזקבל

27-07-1992

שם	
כתובת	
מיקום	

לכבוד
השר מיכה חריש
שר המסחר והתעשייה
משרד המסחר והתעשייה
רחוב אגרון 30
ירושלים

כבוד השר,

כפי שמסרתי לך בשיחתינו האחרונה, זה מספר שנים שאנו מצויים במצוקת קרקע לתעשייה.

עד כה ניצלנו באופן מוחלט את כל השטחים באיזור התעשייה הנוכחי למעט שטח המוגדר פארק גל רם שבו נותרו כ-50 דונם. אך בשטח זה טרם בוצעו עבודות הכשרה הכוללות עבודות עפר והנחת תשתיות.

לאיזור התעשייה הנוכחי צורך שטח נוסף המוגדר איזור התעשייה המזרחי. בשטח זה קיים תכנון וחלוקת מגרשים ובו בוצעה פריצת דרך עפר ראשית, הנחת קו מים ראשי (ללא הסתעפויות) תשתית לקווי טלפון ותשתית לתאורת רחוב.

נותרו לביצוע הנחת קו ביוב, המשך סלילת הרחוב הראשי, השלמת תאורה וביצוע עבודות עפר למגרשים המיועדים להקצאה.

לציין כי באיזור זה הוקצו רוב השטחים ליזמים וחברות בניה להשכרה אך מימוש ההקצאה מתעכב מאחר וטרם הושלמה הנחת התשתיות כאמור.

חשוב לציין שהטופוגרפיה ומבנה הקרקע באיזורינו מחייבים השקעות כספיות גבוהות מן הרגיל ונוכה מצוקה מתמשכת בתקציבי הפיתוח לא יכולנו לעמוד בציפיות יזמים שבדקו אפשרות להקים מפעלים בכרמיאל.

כפי שידוע לך כרמיאל נמנית עם הערים המובילות ברמת האבטלה בארץ ומי כמוך יודע ומבין מהן המשמעויות הכלכליות והחברתיות הנובעות ממצב זה.

כרמיאל חייבת להיות ערוכה לקראת יזמים ומשקיעים ולהציע קרקעות זמינות עם תשתיות מוכנות, לסגור פער מתמשך בפיתוח והשלמת עבודות משנים קודמות.

בימים הקרובים אעביר אליך רשימת נושאים מפורטת עליה נדון אתך ואנשי משרדך בפגישה שתתואם בינינו.

בברכה
עדי אלדד
ראש העיר

העתק: מר אבינועם קיסר - מ.מ. ראש העיר והממונה על פיתוח התעשייה

מדינת ישראל
משרד התעשייה והמסחר

Handwritten signature

יג' תמוז תשנ"ב
14 ביולי 1992

חומר רקע

התעשייה ביהודה ושומרון ובאיזור עזה (ישראלית וערבית)

פעילות היחידה נעשת בשני מישורים. המישור האחד: טיפול בפיתוח התעשייה במגזר הישראלי ביו"ש ובאזור"ע והמישור השני: טיפול באמצעות קציני המטה הפועלים מטעם המשרד במסגרת המינהל האזרחי, בתעשייה ובמסחר של המגזר הערבי. הסמכות לאשר מפעלים של ערבים ביו"ש ואזור"ע היא בידי המינהל האזרחי ואילו המשרד במעמד של מתן חוות דעת מקצועית שאינה מחייבת את המינהל.

1. התעשייה הישראלית באיזור יהודה - שומרון וחבל עזה

פיתוח התעשייה הישראלית באיו"ש וחבל עזה נעשה בשני תחומים: האחד ע"י הקמת מרכזי תעשייה איזוריים המכוונים לשרת קבוצת ישובים בהתחשב בתכנית הפיתוח הכוללת של האיזור. התחום השני, סיוע להקמת תעשיות זעירות ובתי מלאכה צמודים לישובים הקטנים הכפריים והקהילתיים. פיתוח זה נעשה בעיקרו בשיתוף עם ההסתדרות הציונית.

מטרת המדיניות היתה לסייע לביסוס הכלכלי של הישובים הישראליים ע"י יצירת מקורות תעסוקה יצרניים שיענו על צרכי האוכלוסיה ושיהיו תואמים בצורה מבוקרת את צרכי כח העבודה המצוי בישובים השונים, תוך מגמה להגדיל ככל האפשר את מספר התושבים המוצאים פרנסתם סמוך ככל האפשר לאזור בו הם גרים.

גישה זו הביאה לשינוי המצב הקיים והביאה להקטנת חלקם של התושבים שנאלצו למצוא פרנסתם הרחק ממקום מגוריהם. דגש מיוחד מושם על הפניית מפעלים עתירי ידע הדורשים רמת מיומנות מקצועית שיש בהם מקור משיכה הן מבחינת השכר והן בבחינת העניין.

אזורי תעשייה

הפיתוח של מרכזי התעשייה האיזוריים נעשה עד כה בעיקרו על-ידי חברת מבני תעשייה. במישור אדומים הפיתוח נעשה ע"י החברה הכלכלית עד להפרטתה. כיום פועלים מרכזי תעשייה באזורים הבאים: קרית ארבע, מישור אדומים, אריאל-ברקן, קרית המדע באריאל, קרני שומרון, מעלה אפרים, ריחן, נווה דקלים, עמנואל, ארז (עזה).
נוסף לכך קיימים איזורי תעשייה קטנים במקומות הבאים: אפרת, נוה צוף, אלקנה, אלפי מנשה, עלי, קדומים, רימונים, שילו, אלון מורה, עפרה, ובעוד מספר ישובים נוספים. בחלק ניכר מישובים אלה הפעילות נעשת בעיקרה ע"י ההסתדרות הציונית.

סיווג ישובים

מרבית הישובים באזור יו"ש ואזר"ע מסווגים כאזורי פיתוח א', למעט 12 ישובים המסווגים כאזורי פיתוח א+, ושני אזורים המסווגים כאזור פיתוח ב': איזור תעשייה ארז ואיזור תעשייה טול כרם.

הישובים המפורטים להלן מסווגים כאזורי פיתוח א'+

מעלה אפרים, אלון מורה, עפרה, נווה צוף (חלמיש), בית אל ב', שילה, מעלה שומרון, דותן, רימונים, כוכב השחר, קדומים, יקר וישובי גוש קטיף.

מבני תעשייה באזורי תעשייה ובישובים ישראלים ביו"ש ואזר"ע

כיום קיימים באזורי תעשייה ביוש ובעזה ובישובים הישראליים כ - 450,000 מ"ר של מבנים לתעשייה. מהם כ- 390,000 מבניים ביו"ש וכ- 60,000 מבנים באזר"ע.

מתוך סה"כ המבנים שהוקמו ביו"ש ובאזר"ע כ- 260,000 מ"ר הוקמו בבניה עצמית בסיוע ממשלתי, וכ- 190,000 מ"ר בבניה ממלכתית וציבורית (ההסתדרות הציונית).

תעסוקה

מספר המועסקים במפעלי התעשייה הישראליים ביו"ש נאמד ב כ - 6,000 עובדים. מהם כ - 2,000 עובדים ערבים.

להלן פרטים על שלושה מרכזי התעשייה הגדולים שהם המרכיב העיקרי של התעשייה הישראלית ביו"ש.

מישור אדומים:

האיזור שאותר משתרע על כ - 7,500 דונם, מזה פותח פיתוח מלא ופיתוח חלקי כ- 2000 דונם. באיזור פועלים בו כ - 85 מפעלים אשר מעסיקים כ - 1,800 עובדים ומתוכם כ- 800 ערבים. שטח מבנים כולל 140,000 מ"ר.

ברקו:

האיזור משתרע על כ - 1,300 דונם, שכולו פותח והוקצה ליזמים המעסיקים כ- 2,500 עובדים מזה כ- 400 ערבים. שטח מבנים כולל 150,000 מ"ר.

כמו-כן אושרו ע"י המשרד 30 מפעלים שיוקמו לפי הערכה עד סוף שנת 1993 ואשר יוסיפו כ - 1,500 מקומות עבודה וכ - 100,000 מ"ר בנוי.

ארז:

האיזור משתרע על כ- 500 דונם ברוטו.

כ- 213 דונם תפוסים ע"י יזמים. סה"כ מבנים שהוקמו כ - 60,000 מ"ר, מזה כ - 55.000 נבנו ע"י יזמים פרטיים וכ - 5000 מ"ר נבנו בזמנו ע"י המימשל הצבאי.

מספר המועסקים באזור כ- 1,100 מתוכם כ - 150 ישראלים. יש להדגיש כי איזור זה הוקם במיוחד כדי ליצור תעסוקה לתושבי הרצועה.

2. התעשייה והמסחר הערביים ביו"ש ואזר"ע

- א. התעשייה הערבית ביו"ש ואזר"ע
- ב. סחר חוץ של יו"ש ואזר"ע
- ג. מדיניות יבוא בסקטור הערבי ביהודה שומרון ואיזור רצועת עזה

א. התעשייה הערבית ביו"ש ואזר"ע

התעשייה הערבית באיזור יהודה והשומרון ורצועת עזה מתרכזת ברובה, בבתי מלאכה ובמפעלים קטנים, למעט מספר מצומצם ביותר של מפעלים בינוניים המעסיקים כ-100 עובדים כל אחד. מספר המועסקים בתעשייה הערבית ביו"ש ואזר"ע נאמד ב כ-30,000 איש. מזה כ-21,000 איש ביו"ש וכ-9,000 בעזה.

התפוקה למועסק בתעשייה ביו"ש ואזר"ע נמוכה במדה נכרת מהתפוקה למועסק בישראל. סה"כ התפוקה התעשייתית של יו"ש ואזר"ע היא על כן רק כ-2-3% מהתפוקה התעשייתית בישראל.

הגורמים העיקריים להעדר תעוש מהיר ששלטו עד לתקופה האחרונה: מגבלות מינהליות מטעם ממשלת ירדן על יצוא לשוק הטבעי של יו"ש, הקושי לתחרות בתעשייה הישראלית המשווקת לשוקי יו"ש ואזר"ע במישרין או דרך קניה בישראל של תושבי יו"ש ואזר"ע, העדפה של בעלי ההון המקומיים לעסוק במסחר ושירותים המניבים תשואה ביתר מהירות מהשקעה בתעשייה, וההגבלות המחמירות שהוטלו ע"י המשרד במשך תקופה ארוכה, עד לפני כשנתיים, על פיתוח התעשייה הערבית ביו"ש ואזר"ע.

יש חשיבות מרובה לפיתוח מקורות תעסוקה לערבים באזורי יו"ש ואזר"ע. ע"י כך ניתן יהיה לצמצם את תעסוקת הערבים מהשטחים בתעשייה הישראלית ובענפים האחרים ולהקטין את התלות של המשק הישראלי בהם.

בשלוש האחרונות מסתמנת מגמה של תחרות מצד התעשייה הערבית באיו"ש ועזה בשורת מוצרים של התעשייה הישראלית. במקביל נכרת התעוררות של יזמות ערבית אם על ידי הקמת מפעלים בהיקף גדול יותר ממה שהיו רגילים עד כה ואם על ידי הרחבת מפעלים קיימים, שיש בהם בטווח הרחוק כדי להתחרות במוצרים עתירי עבודה זולה ורמה טכנולוגית נמוכה המיוצרים בתעשייה הישראלית. המדובר בשלב זה בעיקר במוצרי הנעלה, מוצרי פלסטיק, צינורות, פי.וי.סי. אלקטרודות, ברגים ומסמרים, רהיטי מתכת, חלבה, טחינה ובמידה מסויימת מוצרי פסטה וממתקים.

ראוי להוסיף כי בשלש השנים האחרונות קיימת התרמה מכוונת של תוצרת ישראלית שנאכפת ע"י פעילות אלימה של נציגי ארגוני הטרור. עקב זאת נמצא היקף מכירותיה של התעשייה הישראלית לאיזורי יו"ש ואזר"ע בתהליך צמצום.

ב. סחר החוץ עם יו"ש ואזר"ע

מאז שנת 1967 נמצא סחר החוץ של ישראל עם יו"ש ואזר"ע בתהליך התרחבות, למעט בשלש השנים בהם חלה ירידה. יחד עם זאת מאזן הסחר, ע"פ הנתונים נמצא כל השנים לטובת ישראל ובכלל זה גם בשלש השנים האחרונות. היצוא מישראל ליו"ש ואזר"ע גדול פי שלשה מהיבוא לישראל. העודף של ישראל בסחר שלה עם השטחים היה בשנת 1988 קרוב ל-600 מליון דולר.

בשלש השנים האחרונות נתקלת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בקשיים באיסוף נתונים סטטיסטיים. ההערכה היא כי בשנת 1988 נאמד סה"כ היצוא של סחורות מישראל ליו"ש ואזר"ע בכ-700-600 מליון דולר והיבוא מאיזורים אלה לישראל בכ-200-150 מיליון דולר. מאז 1989 אין נתונים רשמיים של הל.מ.ס.

ג. מדיניות ייבוא

מדיניות היבוא הנהוגה לגבי הסקטור הערבי באיזורי יו"ש ועזה למעט הייבוא האישי זהה לחלוטין למדיניות היבוא הנהוגה במשק הישראלי הן בתחום הייבוא החפשי והן בתחום הרישוי למעט יבוא אישי, ובכלל זה בתשלומי המסים לסוגיהם, בהוראות התקינה, תברואה, בטיחות וכדומה.

מדיניות זו אומצה ע"י מתאם הפעולה ביו"ש ואזר"ע שליד משרד הבטחון, לאחר שנידונה ואושרה בועדת המנכ"לים לעניני השטחים שפעלה בזמנו.

ההנחה הבסיסית שהביאה לקביעת מדיניות זו מתבססת על העובדה שהמשק הישראלי והמשקים של יו"ש ואזר"ע הינם משק אחד בו קיים מעבר חפשי של סחורות, שרותים וכח אדם. בין איזור לאיזור בתנאים אלה לא ניתן ואין מקום להנהגת מדיניות שונה.

יחד עם זאת המינהלים האזרחיים ביו"ש ואזר"ע הטילו מסיבות בטחוניות מגבלות האוסרות יבוא אישי של מוצרים מסויימים כגון: מכשירי חשמל לרבות מכשירים אלקטרוניים, רכב מנועי מכל הסוגים, מכשירי שלט רחוק, קסטות וידאו וטייפ, סוללות חשמל, נשק, תחמושת, פגיונות, חרבות וסכינים מתקפלים מעל 10 ס"מ, ציוד אלחוט ושידור, ציוד העשוי לשמש כקליעה למטרה וציוד תת ימי.

יבוא אישי של מוצרים אלה אסור הן דרך נמלי ישראל והן דרך מעברי הגבול עם ירדן ומצרים.

אשר ליבוא דרך הגשרים והמסופים שבגבול המצרי קיימות מגבלות על שורת מוצרים נוספת שלא ניתנים לבדיקה בטחונית כגון: טובין הארוזים באריזות סגורות שאינן נתנות לפתיחה, בלי לגרום נזק לטובין או לאריזתם. ועוד קבוצת מוצרים כגון: בשר טרי וקפוא, תרופות מעל לכמות סבירה לשימוש אישי, עתיקות, בולים, פרסומים, גפרורי זרחן לבן, אדמה וחול, עתונים, טפסים ריקים של חשבונות פקטורות ומטבעות מזוייפות.

נוהל ייבוא: יבואן ערבי תושב יו"ש ואזר"ע מורשה לעסוק ביבוא רק אם קיבל מספר תעודת יבואן מהמשרד. על היבואנים ערביים ביו"ש ואזר"ע המבקשים לייבא סחורות ברישוי להגיש לקציני המטה של משרד התעשייה והמסחר באיזורים אלה תוך הצגת רשיון עירוני תקף, טופס אי חבות לשלטונות מס הכנסה, מכס ומשטרה וכן המלצה של הקמ"ט במשרד הנוגע בדבר.

בשולי תזכיר זה יש להעיר שתי הערות:

1. יבואנים מיו"ש ואזר"ע יכולים, אילו הוטלו עליהם הגבלות יבוא, לייבא או לרכוש טובין באמצעות ספקים ישראלים.
2. קיימת גם תופעה של מכירת ציוד משומש של מפעלים ישראלים לתושבי אזר"ע ואיו"ש תוך מתן הדרכה להפעלתו.

הוכן ע"י אליהו עטיה

06/05/92
סימננו: 5002/176

תיק
אלאני בתלם

לכבוד
מר ד. ברוך
אגף התקציבים
משרד האוצר
ירושלים

J.A.

הנדון: הפעלת הרזרבה

להלן צרכי התקציב כפי שבאים לידי ביטוי מהשטוח.
הצרכים הנ"ל חייבים להגרע מהרזרבה לאור ההתחייבויות הקיימות בפועל
והמנצלות תקציב הפעולה הקיים ל- 1992.

נצול מבוקש (ראה פרוט מצ"ב):

1.	ח.פ.ת.	-	7.000	מ/ש"ח
2.	ח.מ.ת.	-	7.750	מ/ש"ח
3.	גדיש	-	4.60	מ/ש"ח
4.	הרל"י	-	4.62	מ/ש"ח
5.	ח"כ אשקלון	-	1.80	מ/ש"ח
6.	רפאל (ח"ח 1)	-	1.80	מ/ש"ח
7.	פתוח עירוני	-	3.50	מ/ש"ח
	סה"כ יתרה		31.070	מ/ש"ח

(אילת, באר שבע)

(31,070)

היקף ההתחייבויות קיימים:

1.	אזור צפון - ח.פ.ת.	-	17,917
2.	אזור מרכז - ח.מ.ת.	-	21,900
3.	אזור דרום - גדיש	-	13,750
4.	אזור ירושלים - הרל"י	-	6,380
5.	אזור אשקלון - ח"כ אשקלון	-	1,800
	סה"כ		61,747
	סה"כ כללי - התקציב		105,217
			12,400

61,747

92,817

105,217

12,400

יתרה לניצול

לוטתו פרוט.

בזרחה
ד. נאמן

העתק: מר י. לוי - תמ"ס י-ם
מר מ. שפיק - תמ"ס י-ם

2/..

138

נספח מס' 3

רשימת האתרים ויעודי התקציב - 92
עדכון תקציב מס' 1

הזמנה מס' 11

תקציב מעודכן מ/ש"ח (כולל מע"מ + עמלה)	השינוי (מ/ש"ח)	התקציב מ'ש"ח (כולל מע"מ ועמלת חברה)	מס' האתר
0.8	-	0.80	1. דמת חובב
1.2	-	1.20	2. מגזר בדואי
1.4	+1.20	0.40	3. דותם
1.9	-	1.90	4. מגזר ערבי/דרוזי
5.0	-	5.00	5. מרכזי מסחר (סה"כ 5 אתרים שונים)
0.55	-	0.55	6. תמ"ד (חממות)
3.00	+2.50	0.50	7. דמת בקע
1.00	-	1.00	8. תכנון ושילוט
<u>15.05</u>	<u>3.70</u>	<u>11.35</u>	סה"כ

הזמנה קיימת 11.80 (מ/ש"ח).

הזמנה מס' 12

0.6	0.3	0.3	9. נתיבות
0.5	-	0.5	10. אפקים
0.4	-	0.4	11. ירוחם
0.4	-	0.4	12. מ. רמון
0.8	0.4	0.4	13. ערד
0.4	-	0.4	14. ק. מלאכי
0.2	0.2	-	15. מיתר
<u>3.00</u>	<u>0.9</u>	<u>2.4</u>	סה"כ
<u>18.35</u>	<u>4.60</u>	<u>13.75</u>	סה"כ כללי:

מ. (כ) י. א.

נספח מס' 3
רשימת האתרים ויעודי התקציב - 92
עדכון תקציב מס' 1

הזמנה מס' 11

מס'	האתר	התקציב מ"ש/ש"ח (כולל מע"מ ועמלת חברה)	שינוי (מ"ש/ש"ח)	תקציב מעודכן (מ"ש/ש"ח)
.1	צ.ח.ר	1.0	-	1.0
.2	גולני	0.9	-	0.9
.3	דלתון	0.8	-	0.8
.4	בית שמש	1.1	-	1.1
.5	בית"ר	0.5	-	0.5
.6	תכנון	0.5	-	0.5

		4.8		

הזמנה מס' 12

מס'	האתר	התקציב מ"ש/ש"ח (כולל מע"מ ועמלת חברה)	שינוי	תקציב מעודכן
.7	ריחן	0.8	-	0.8
.8	תל-חי	0.8	-	0.8
.9	תרדיון	1.0	-	1.0
.10	אלון-תבור	1.8	-	1.8
.11	בני-יהודה	0.3	-	0.3
.12	צפורי	5.0	7.0	11.0
.13	מלכישוע	0.25	-	0.25
.14	בית שאן (בין עירוני)	0.40	-	0.40
.15	תכנון ושלוט	1.067	-	1.067

	סה"כ	11.417		

הזמנה מס' 13

מס'	האתר	התקציב מ"ש/ש"ח (כולל מע"מ ועמלת חברה)	שינוי	תקציב מעודכן
.16	חצור	0.1	-	0.1
.17	מטולה	0.1	-	0.1
.18	נהריה	0.5	-	0.5
.19	עכו	0.5	-	0.5
.20	צפת	0.5	-	0.5

	סה"כ כללי	19.117	7.0	

~~תקציב~~

נטפוח מס' 3
רשימת האתרים ויטודי התקציב - 92
עדכון תקציב מס' 1

התקציב מ"ש"ח (כולל מע"מ ועמלת חברה)	שינוי (מ"ש"ח)	תקציב מעודכן (מ"ש"ח)	מס'	האתר
1.5	1.8	3.3	.1	אשקלון

נספח מס' 3

רשימת האתרים ויעודי התקציב - 92
עדכון תקציב מס' 1

מס'	האתר	התקציב מ"ש"ח (כולל מע"מ ועמלת חברה)	שינוי (מ"ש"ח)	תקציב משודכן (מ"ש"ח)
.1	ירושלים	6.380	4.620	11.000